

Škola za medicinske sestre Mlinarska
Zagreb
Mlinarska 34

ŠKOLSKI KURIKULUM

Zagreb, . listopad 2020.

SADRŽAJ

UVOD

CILJ

- Cilj kurikuluma
- Zadaci
- Trajanje obrazovanja
- Uvjeti upisa, tijeka i završetka obrazovanja

SADRŽAJI

- Programi obrazovanja
- Nastavni plan
- Međupredmetne teme
- Kurikulum za stjecanje kvalifikacije
- Nastavni program
  - Obvezni predmeti
  - Izborni predmeti
  - Predmeti fakultativne, dopunske i dodatne nastave
  - Slobodne izvannastavne i izvanškolske aktivnosti
  - Projekti
  - Završni rad
  - Državna matura
  - Preventivni programi

ORGANIZACIJA RADA

- Organizacija teorijske nastave
- Organizacija vježbi i ljetne strukovne prakse
- Organizacija terenske nastave i izleta za učenike
- Skriveni kurikulum (okruženje za učenje)

VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE RADA

- Vrednovanje postignuća učenika

- Stručno usavršavanje nastavnika
- Primjena suvremenih metoda i oblika rada u nastavi
- Proces (samo)vrednovanja nastavnika

1. UVOD

Društvene promjene temeljene na globalizacijskim procesima stavile su pred školu veliki izazov. Razvoj pojedinca koji je kompetentan na više područja. Kvalitetno i uspješno funkcioniranje korisnika odgojno-obrazovnih „usluga“ škole u društvenom, a time i radnom okruženju, na prvom je mjestu za školu kao ustanovu, a time i svakog odgojno- obrazovnog djelatnika. Znanje je promjenjivo i time su postavljeni profesionalni zahtjevi kako omogućiti iskustveno učenje koje daje primjenjivost u svakodnevnom životu.

Nacionalni kurikulum je razvojni dokument koji pridonosi planiranju i organiziranju rada škola, uključujući donošenje školskog kurikuluma (NOK, 2010., str.11). Također, sukladno čl. 28 Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN/87/08) predviđeno je donošenje školskog kurikuluma temeljem kojeg škola provodi svoj pedagoški rad.

Školskim se kurikulumom utvrđuje dugoročni i kratkoročni plan i program rada škole kroz izbornu nastavu, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, te druge odgojno - obrazovne programe i projekte. Kao plan, kurikulum započinje definicijom temeljnog cilja, odnosno što želimo postići, međutim nezaobilazni dio kurikularnog plana je (samo)vrednovanje rada kojim provjeravamo realizaciju početnog cilja, a posebice nam služi za daljnje planiranje i određivanje zadataka.

Ovaj dokument daje suvremeni pogled na nastavu i izazove u poučavanju, možemo reći na cjelokupan život i rad Škole za medicinske sestre Mlinarska

2. CILJ

Sukladno određenjima Nacionalnog kurikuluma, svakodnevnim pedagoškim radom nužno je promicati odgojno-obrazovne vrijednosti, kao što su ljudsko dostojanstvo, sloboda, pravednost, domoljublje, društvena jednakost, dijalog i snošljivost, rad, poštenje, mir, zdravlje, očuvanje prirode i okoliša te ostale demokratske vrijednosti, a posebice znanje, solidarnost, identitet i odgovornost. Vrijednosti će se postizati kroz odgojno-obrazovne ciljeve:

- sustavan način poučavanja te poticanje i unapređivanje intelektualnog, tjelesnog, estetskog, društvenog, moralnog i duhovnog razvoja u skladu sa sposobnostima
- razvijanje svijesti učenika o očuvanju materijalne i duhovne povijesno-kulturne baštine RH i nacionalnog identiteta

- promicanje i razvijanje materinjeg jezika
- odgajanje pojedinca u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima i pravima djece
- osigurati učenicima stjecanje temeljnih (općeobrazovnih) i strukovnih kompetencija, osposobiti ih za rad
- poticati i razvijati samostalnost, samopouzdanje, odgovornost i kreativnost učenika
- osposobiti učenike za cjeloživotno učenje.

Težište obrazovnog procesa usmjereno je na:

- Razvoj sustava procjene i samoprocjene u obrazovanju
- Kvalitetu rezultata
- Učenika i proces učenja
- Samostalnost i razvoj škole
- Stručnu samostalnost i odgovornost nastavnika
- Lokalnu i širu podršku zajednice za učinkovit i kvalitetan obrazovni sustav

2.1. CILJ ŠKOLSKOG KURIKULUMA

U svakodnevnom radu s učenicima nastoji se osvijestiti i poticati temeljene vrijednosti kako bi se predviđeni ciljevi realizirali kroz postavljene zadatke.

Opće odgojno – obrazovni ciljevi:

- osigurati sustavan način poučavanja učenika, poticati i unaprjeđivati njihov intelektualni, tjelesni, estetski, društveni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima
- razvijati svijest učenika o očuvanju materijalne i duhovne povijesno-kulturne baštine Republike Hrvatske i nacionalnoga identiteta
- promicati i razvijati svijest o hrvatskomu jeziku kao bitnomu čimbeniku hrvatskoga identiteta, sustavno njegovati hrvatski standardni (književni) jezik u svim područjima, ciklusima i svim razinama odgojno-obrazovnoga sustava
- odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima te pravima i obvezama djece, osposobiti ih za življenje u multikulturnom svijetu, za poštivanje različitosti i snošljivost te za djelatno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom razvoju društva
- osigurati učenicima stjecanje temeljnih (općeobrazovnih) i strukovnih kompetencija, osposobiti ih za život i rad u promjenjivu društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnoga gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, znanstvenih spoznaja i dostignuća
- poticati i razvijati samostalnost, samopouzdanje, odgovornost i stvaralaštvo u učenika
- osposobiti učenike za cjeloživotno učenje.

Navedeni vrijednosti i ciljevi trebaju biti povezani sa sadržajima temeljnoga obrazovanja i svakodnevnoga školskog života. Vrijednosti te opći ciljevi odgoja i obrazovanja koji proizlaze iz vrijednosti, obvezni su za sve učitelje, nastavnike i stručne suradnike, u svim odgojno-obrazovnim ciklusima, područjima i predmetima, školskim i izvanškolskim aktivnostima.

Kako bi škole mogle pridonositi ostvarivanju vrijednosti i ciljeva, trebaju surađivati s obiteljima i lokalnim zajednicama radi postizanja općih ciljeva kurikuluma.

Odgoj i obrazovanje usmjereni na učenika

Nacionalni kurikulum promiče nastavu usmjerenu na učenika.

Ona podrazumijeva:

- prilagođivanje nastavnih oblika, metoda i sredstava rada pojedinačnim potrebama i sposobnostima učenika, kako bi se osigurao odgojno-obrazovni uspjeh svakoga pojedinca
- odabir i primjenu nastavnih oblika, metoda i sredstava koji će poticajno djelovati na razvoj svih područja učenikove osobnosti
- planiranje i pripremu školskoga i nastavnoga rada prema sposobnostima učenika, pripremajući različite sadržaje, različitu organizaciju i tempo nastave
- prihvaćanje različitih stilova učenja učenika, kao i razvojnih razlika između dječaka i djevojčica te između pojedinih učenika općenito
- uvođenje primjerenih oblika i metoda poučavanja i učenja koji će omogućiti aktivno, samostalno učenje i praktičnu primjenu naučenoga
- uporabu glavnih izvora znanja, nastavnih sredstava i drugih izvora koji potiču sudjelovanje, promatranje, samostalno istraživanje, otkrivanje, zaključivanje, znatiželju te učenje *kako učiti*
- stvaranje ugodnoga razrednog i školskog ozračja koje će održavati zanimanje i motivaciju učenika za učenje te će učeniku pružiti osjećaj sigurnosti i međusobnoga poštivanja
- prepoznavanje i praćenje darovitih učenika i učenika s teškoćama u učenju i ponašanju

Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje promiče nastavu koja podrazumijeva:

- svrhu, vrijednosti, ciljeve, načela te okvirne sadržaje, procese učenja i poučavanja, organizaciju i način vrednovanja učeničkih postignuća, kompetenciju i kvalifikaciju u sustavu strukovnog obrazovanja Republike Hrvatske
- svrha je stjecanje kompetencija potrebnih za određene kvalifikacije temeljenih na potrebama svijeta rada
- cilj je razvoj osoba koje su samopouzdana i poduzetna, kvalificirana za ulazak u svijet rada, nastavak obrazovanja i cjeloživotno učenje

- načela učenja i poučavanja usmjereni su na ishode učenja i stjecanje kompetencija za kvalifikaciju
- učenik je aktivan sudionik odgojno obrazovnog procesa
- nastavnik je autonoman i odgovoran, kreator, moderator i voditelj
- predviđa se razvoj generičkih kompetencija koje podrazumjevaju oblike mišljenja, osobni i socijalni razvoj te oblike rada i korištenje alata
- organizacija odgojno obrazovnog procesa predviđa organiziranje dvaju projektnih tjedana, jednog cjelovitog provedenog tijekom II. polugodišta i jednoga koji se može organizirati na različite načine, ovisno o potrebama i interesima učenika te mogućnosti škole.
- na svim razinama strukovnog obrazovanja uspostavljen je sustav osiguravanja kvalitete na temelju ishoda učenja.

Kurikulumski pristup usmjeren na razvoj kompetencija traži promjene metoda i oblika rada. Predlažu se otvoreni didaktičko-metodički sustavi koji učenicima, ali i učiteljima i nastavnicima pružaju mogućnosti izbora sadržaja, metoda, oblika i uvjeta za ostvarivanje programskih ciljeva. Radi se o sustavima koji su otvoreni dijalogu, izboru i odlučivanju te omogućuju samostalno učenje i učenje na temelju suodlučivanja. Svoju punu potvrdu nalaze sljedeće metode, oblici i načini rada: istraživačka nastava, iskustvena nastava, projektna nastava, multimedijaska nastava, individualizirani pristup učeniku, interdisciplinarni pristup, tj. povezivanje programskih sadržaja prema načelima međupredmetne povezanosti, problemsko učenje, učenje u parovima, učenje u skupinama i slično.

U ostvarivanju nastave potrebna je redovita i trajna suradnja i dogovor učitelja i nastavnika u obliku rasprava o povezanosti i postojanosti odgojno-obrazovnih sadržaja s drugim odgojno-obrazovnim područjima i/ili predmetima, razmjene mišljenja o metodama, sredstvima poučavanja i mogućnostima organizacije nastave.

Kvalitetno odgojno-obrazovno djelovanje škole podrazumijeva redovitu i trajnu suradnju s roditeljima u smislu jasno podijeljene odgovornosti glede ostvarivanja ciljeva odgoja i obrazovanja u školi, odnosno u nastavi svakog pojedinog predmeta.

ODGOJNO- OBRAZOVNI CILJ

Pripremiti sestru koja :

- Osposobljena je za cjeloživotno učenje radi stjecanja znanja, vještina i/ili kvalifikacija iz osobnih, društvenih i /ili profesionalnih razloga.
- Prilagođava se složenoj upotrebi metoda, instrumenata i materijala u izvršavanju specifičnih zadataka za koje je kompetentna.
- Otkriva (identificira) problem iz domene zdravstvene njege
- Samostalno planira i provodi zadaće iz domene zdravstvene njege za koje je kompetentna
- Preuzima obveze izvršenja preuzetih zadaća
- Prilagođava se radu u timu

- Primjenjuje konkretna znanja i vještine u skladu s danim standardima
- Stvara i razvija pozitivne međuljudske odnose sa drugim pojedincima i grupama (osoblje, pacijenti, rodbina...)

2.2. ZADACI

- omogućiti učenicima da uče i napreduju u skladu sa svojim sposobnostima
- poticati učenike na aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu
- poticati na odgovorno ponašanje
- osvijestiti brigu za zdravlje i čist okoliš te čuvanje školskog prostora
- razvijati svijest o poštivanju dječjih i ljudskih prava
- poticati na dobrotvorni rad i pomaganje potrebitima
- poticati kreativnost u nastavnom procesu
- poticati na sudjelovanje u školskim priredbama
- poticati na sudjelovanje u školskim natjecanjima i smotrama
- naučiti kako organizirati slobodno vrijeme i vrijeme za učenje
- učiti kako učiti
- poticati na kompetitivnost u radu i dobar uspjeh
- razvijati samopoštovanje i samopouzdanje učenika
- poticati međusobno pomaganje i pozitivan vršnjački utjecaj
- osvijestiti nultu toleranciju na nasilje u školi i izvan nje.

TRAJANJE OBRAZOVANJA, UVJETI UPISA, TIJEKA I ZAVRŠETKA OBRAZOVANJA

Redovni učenici upisuju program za stjecanje strukovne kvalifikacije medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege u trajanju od pet godina.

Uvjeti upisa u prvi razred su školski uspjeh u petom, šestom, sedmom i osmom razredu, uspjeh iz predmeta hrvatski jezik, strani jezik, matematika, kemija, fizika i biologija. Dodatni bodovi ostvaruju se sukladno Odluci o kriterijima upisa u srednje škole.

Za učenike koji su upisali prvi razred, tijekom prve dvije godine predviđeni su općeobrazovni predmeti. nakon završene dvije godine izdaje im se Uvjerenje o završenom desetogodišnjem općeobrazovnom programu za stjecanje zdravstvene kvalifikacije medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege te upisuju strukovni dio koji traje još tri godine. Nakon završenih pet godina srednju školu završavaju izradom i obranom završnog rada. Sukladno Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (od 08. veljače 2013.), ukoliko žele nastaviti školovanje, mogu pristupiti pisanju ispita državne mature, nakon čega im se izdaje Uvjerenje o položenim ispitima.

Od školske godine 2009./2010. u školi provodima posebni program za djecu s poteškoćama u razvoju: Njegovatelj/ica – TES, a koji traje tri godine.

STRUČNE KOMPETENCIJE MEDICINSKE SESTRE

- pomoći korisniku pri disanju, uzimanju hrane i tekućine, eliminaciji, održavanju povoljnoga držanja pri hodanju, sjedenju i ležanju te pri promjeni položaja, odmoru i spavanju, odabiru odgovarajuće odjeće, odijevanju i svlačenju, održavanju normalne

tjelesne temperature, održavanju osobne higijene, komunikaciji s drugima radi izražavanja potreba i osjećaja, prakticiranju vjerskih potreba i uvjerenja, svrhovitome radu, rekreativnim aktivnostima i učenju te će prepoznati i spriječiti opasnosti za korisnika i okolinu;

- sudjelovati u provedbi zdravstvene njege korisnika različitih dobnih skupina, mogućnosti i zdravstvenih potreba;
- promatrati korisnikovo stanje i pravodobno izvješćivati nadređene o svim zapaženim promjenama;
- prepoznati hitna stanja i pružiti prvu pomoć do dolaska liječnika;
- pripremiti sebe, radni prostor, pribor i korisnika za provedbu zdravstvene njege i medicinsko-tehničkih zahvata;
- provesti i evidentirati postupke mehaničkoga čišćenja, dezinfekcije i sterilizacije radnoga prostora, opreme i pribora;
- sudjelovati u provedbi dijagnostičkih i terapijskih postupaka u okviru svojih kompetencija;
- primijeniti terapiju intrakutano, supkutano, intramuskularno, lokalno i oralno - prema pisanoj uputi liječnika;
- razvrstati korisnike prema hitnosti (trijaža);
- osigurati propisno zbrinjavanje otpada;
- sudjelovati u promociji zdravlja;
- prepoznati granice područja svoje odgovornosti;
- osigurati povjerljivost i sigurnost informacija i podataka;
- samovrednovati rad u djelokrugu zdravstvenoga tima i strukovnih organizacija;
- sudjelovati u poboljšanju i osiguravanju kvalitete zdravstvene njege;
- voditi potrebnu dokumentaciju;
- skrbiti za sigurnost: osobnu, korisnika, zajednice i okoliša;
- sudjelovati u izobrazbi učenika i stručnom usavršavanju zdravstvenog osoblja;
- koristiti suvremene informacijsko-komunikacijske tehnologije;
- primijeniti načela sestrinske etike
- Promatrati korisnikovo stanje (izgled, stanje svijesti, pokretljivost, san, položaj tijela, mjerenje vitalnih funkcija)
- Sudjelovati pri pregledu i provedbi planiranih sestrinskih intervencija
- Provoditi propisane postupke sestrinske skrbi
- Pripremati lijekove prema propisanim pisanim naputcima
- Primjenjivati lijekove prema propisanim pisanim naputcima, sukladno zakonskim propisima
- Sudjelovati u pripremi i izvođenju osnovnih dijagnostičko-terapijskih zahvata
- Skrbiti o korisnikovu dostojanstvu i sigurnosti tijekom provedbe sestrinsko-medicinskih postupaka

Kako bi postigli postavljene ciljeve školskog kurikuluma, naša odgojno obrazovna ustanova mora:

- Biti otvorena za suradnju sa ostalim školama, vanjskim partnerima (bolnice, domovi zdravlja, domovi umirovljenika, ustanove za medicinsku pomoć..)

- Škola mora omogućiti protok ideja od nižih prema višim razinama i tragati za uspješnim modalitetima cirkulacije ideja
- Mora se dugoročno planirati razvoj ,odnosno prilagođavanje postojećim uvjetima i stalnim promjenama, napretku, inovacijama, ali uz očuvanje identiteta
- Rukovodstvo škole mora biti, i jest, otvoreno za inovacije i napredak što omogućuje profesionalni razvoj osoblja
- Potrebno je ispitivati očekivanja učenika i roditelja
- Neizostavno je redovito praćenje vlastitih učinaka (samovrednovanje)

3.2. PROGRAMI OBRAZOVANJA

U Školi za medicinske sestre Mlinarska provode se programi:

- 🇺🇦 Program za stjecanje strukovne kvalifikacije medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege.
- 🇺🇦 Njegovatelj/ica – TES, a koji traje tri godine.

3.3. NASTAVNI PLANOVI

3.3.1. Nastavni plan za stjecanje strukovne kvalifikacije/zanimanja medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege

Općeobrazovni dio

R. b.	Nastavni predmeti	I. razred		II. razred	
		P	VJ	P	VJ
		tj./ god.	tj./ god.	tj./ god.	tj./ god.
1.	Hrvatski jezik	5/175		5/175	
2.	Strani jezik	3/105		3/105	
3.	Latinski jezik	2/70		2/70	
4.	Matematika	3/105		3/105	
5.	Kemija	2/70		2/70	
6.	Biologija	3/105		2/70	
7.	Fizika	2/70		2/70	
8.	Povijest	2/70		2/70	
9.	Geografija	2/70		2/70	

10.	Tjelesna i zdravstvena kultura		2/70		2/70
11.	Informatika	1/35			2/70
12.	Vjeronauk/Etika	1/35		1/35	
13.	Izborni predmet	2/70		2/70	
UKUPNO		28/98 0	2/70	26/91 0	4/140

Strukovni dio

R. b.	Nastavni predmeti	III. razred		IV. razred		V. razred	
		P	VJ	P	VJ	P	VJ
		tj./ god.	tj./ god.	tj./ god.	tj./ god.	tj./ god.	tj./ god.
1.	Sociologija			1/37			
2.	Psihologija	2/74					
3.	Načela poučavanja	2/74					
4.	Etika u sestinstvu	2/74	1/37				
5.	Anatomija i fiziologija	4/14 8					
6.	Patologija			2/74			
7.	Bakteriologija, virologija i parazitologija	2/74	1/37				
8.	Biokemija	2/74					
9.	Biofizika			1/37			
10.	Radiologija			1/37			
11.	Farmakologija			2/74			

12	Dijetetika					2/68	1/34
13	Socijalno i zdravstveno zakonodavstvo i pravni aspekti skrbi			2/74			
14	Metodika zdravstvenog odgoja					1/34	2/68
15	Načela administracije			1/37			
16	Higijena – preventivna medicina			3/11 1	1/37		
17	Opća načela zdravlja i njege	2/74	1/37				
18	Zdravstvena njega – opća	2/74	6/22 2				
19	Zdravstvena njega - specijalna			2/74	4/14 8		2/68
20	Zdravstvena njega kirurških bolesnika – opća			2/74	4/14 8		
21	Zdravstvena njega kirurških bolesnika – specijalna					1/34	7/238
22	Zdravstvena njega majke					1/34	4/136
23	Zdravstvena njega zdravog djeteta i adolescenta	1/37	4/14 8				
24	Zdravstvena njega bolesnog djeteta i adolescenta			1/37	3/11 1		
25	Zdravstvena njega – zaštita mentalnog zdravlja			1/37	1/37		
26	Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika					1/34	3/102
27	Zdravstvena njega starijih osoba					1/34	3/102

.							
28	Zdravstvena njega u kući					1/34	3/102
29	<i>Izborni predmet</i>						
	Profesionalna komunikacija u sestrinstvu	1/37	2/74				
	Hrvatski znakovni govor	1/37	2/74				
	Osnove fizikalne i radne terapije	1/37	2/74				
	Medicinska sestra u primarnoj zdravstvenoj zaštiti			1/37	2/74		
	Hitni medicinski postupci			1/37	2/74		
	Kronične rane			1/37	2/74		
	Instrumentiranje						2/68
	Vještine medicinske sestre/tehničara u gipsaonici						2/68
	Intenzivna zdravstvena njega						2/68
	Sestrinska skrb u jedinici za dijalizu						2/68
30	Zdravstvene vježbe		120		120		240
	UKUPNO	21/7 77	17/6 29+1 20	21/7 77	17/6 29+1 20	8/27 2	31/10 54+2 40

3.3.3. Nastavni plan Njegovatelj/ica – TES

Od školske godine 2009./2010. u našoj školi, odlukom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, uveden je posebni program za djecu s poteškoćama u razvoju, a koji se osposobljavaju za zanimanje njegovatelj(ica) starijih i nemoćnih osoba.

Program TES odjeljenja jedinstven je u sustavu srednjeg obrazovanja, pa time i u srednjim školama Republike Hrvatske, obzirom da se radi o razrednom odjeljenju s posebnim programom u potpunosti integriranom u redovnu školsku sredinu.

Učenici s teškoćama posebnog odjeljenja Škole za medicinske sestre „Mlinarska“, obrazuju se po trogodišnjem nastavnom planu i programu za zanimanje Njegovatelja- TES. Zbog poteškoća pažnje kod pojedinih učenika nastava se odvija uvijek u jutarnjoj smjeni.

Nastavne programe savladavaju maksimalno individualiziranim postupcima, primjerenima stupnju i vrsti teškoće svakog učenika uz primjenu različitih metoda i tehnika rada.

Učenicima se pomaže u stjecanju vještina i znanja kroz različite nastavne predmete kako bi ih se u sto većoj mjeri osposobilo za samostalan život i rad, te obavljanje zanimanja za koje se obrazuju. Napredovanje učenika s teškoćama ne mora nužno značiti i usvajanje novih vještina, već se radi na korištenju i očuvanju postojećih na dosljedniji, sigurniji i vještiji način u situacijama u kojima se nikada nisu našli.

Rad s učenicima usmjeravati će se također na njihove jake strane, te na ono što učenik može savladati. Poticati će ih se i hrabriti za male uspjehe, isticati njihova dobra postignuća, pažljivo određivati domaće zadaće, ne prelaziti učenikove mogućnosti, te u radu koristiti različita nastavna sredstva i pomagala (auditivna, vizualna, taktilna)

Kroz likovne radionice, kod učenika, razvijati će se samostalnost, kreativnost, te motoričke sposobnosti. Poticati će se odgovorno ponašanje prema sebi i drugima kao i stvaranje kvalitetnih interpersonalnih odnosa unutar razreda u cilju pružanja pomoći i stvaranja međusobnog povjerenja. Motivirati će ih se i hrabriti (nagradama, ocjenama za trud i upornost) za što uspješnije savladavanje nastavnih sadržaja (u okviru vlastitih mogućnosti) i zadataka vezanih za praktični dio nastave.

Osnovni ciljevi navedenog obrazovnog programa su :

- stjecanje sposobni za rad u jednostavnim poslovima njege
- prepoznavanje potreba štićenika
- stjecanje navika točnosti, urednosti, odgovornosti
- stjecanje znanja i vještina o održavanju reda, higijene
- stjecanje općih znanja i vještina o njezi, prehrani, zaštiti zdravlja štićenika
- stjecanje etičnosti i izgrađivanje ispravnih kriterija u komunikaciji i obavljanju zadataka
- savladavanje komunikacijskih i socijalnih vještina
- što uspješnije savladavanje tehnika čitanja, pisanja i računanja kroz primjenu različitih metoda i tehnika rada

Uz nastavu u učionici planiraju se i dodatni oblici rada kroz izvannastavni i izvanškolski rad:

- obilazak grada Zagreba (znamenitosti) u cilju upoznavanja glavnog grada, kulture i povijesti
- odlazak u botanički vrt (upoznavanje s različitim vrstama biljaka, mogućnosti njihove uporabe u kulinarstvu, medicini...)
- odlazak u kino, kazalište, muzeje s ciljem razvijanja kulturnih navika
- školski izlet
- obilazak zagrebačke tržnice Dolac (različitost prehrane)
- sudjelovanje na školskim priredbama i manifestacijama

Izvannastavni i izvanškolski rad odvijati će se i u skladu s potrebama pojedinih nastavnih predmeta.

Poseban naglasak u radu s učenicima stavlja se na:

- ✚ poticanje što kvalitetnije integracije u školsku sredinu uz zajedničke aktivnosti s ostalim učenicima škole,
- ✚ poticanje skladnog duševnog, duhovnog i tjelesnog razvoja
- ✚ razvijanje svijesti i odgovornosti za svoj rad
- ✚ pružanje podrške, motivacije, hrabrenja u obavljanju zadataka
- ✚ poticanje samostalnih tehnika učenja (osposobljavanje za samostalan rad)
- ✚ poticanje odgovornog ponašanja prema sebi i drugima
- ✚ stvaranje grupne kohezije i kvalitetnih interpersonalnih odnosa unutar razreda, stvaranje međusobnog povjerenja i pomoći
- ✚ razvijanje kreativnosti i motoričkih sposobnosti učenika
- ✚ razvijanje i jačanje samopouzdanja
- ✚ osvješćivanje vlastitih emocija
- ✚ širenje dijapazona interesa
- ✚ motiviranje i hrabrenje za što uspješnije savladavanje nastavnih sadržaja i zadataka vezanih uz praktični dio nastave
- ✚ razvijanje radnih, kulturnih i higijenskih navika
- ✚ razvijanje komunikacijskih i socijalnih vještina

Nastavni plan Njegovatelj/ica – TES

Naziv predmeta	1. razred		2.razred		3. razred		Ukupno sati
	tjedno	god.	tjedno	god.	tjedno	god.	
I. OPĆEOBRAZOVNI PREDMETI							
Hrvatski jezik	3	105	3	105	3	96	
Osnove uporabe računala	1	35	1	35	-	-	
Tjelesna i zdravstvena kultura	2	70	2	70	2	64	
Etika/Vjeronauk	1	35	1	35	1	32	
Domaćinstvo	2	70	2	70	2	64	
Biologija u struci	1	35	1	35	1	32	
Matematika u struci	2	70	1	35	-	-	
UKUPNO OPĆE OBRAZOVNI DIO	12	420	11	385	9	288	1093
II STRUČNO-TEORIJSKI DIO							
Uvod u struku	1	35	1	35	-	-	
Higijena i osobna	2	70	2	70	2	64	

zaštita							
Komunikacijske vještine	2	70	2	70	2	64	
Etika u struci	-	-	-	-	1	32	
Njega starijih osoba	-	-	-	-	1	32	
Prepoznavanje hitnih stanja	-	-	1	35	1	32	
Prehrana	1	35	1	35	-	-	
Izborni predmet: Kreativni razvoj/ Odgoj za razvoj	2	70	2	70	2	64	
UKUPNO: STRUČNO TEORIJSKI DIO	8	280	9	315	9	288	883
UKUPNO I + II	20	700	20	665	18	576	1976

III PRAKTIČNI DIO							
Praktična nastava	4	280	8	280	10	320	880
UKUPNO I + II + III	24	980	28	945	28	896	2856

3.4. MEĐUPREDMETNE TEME

Sukladno određenjima Nacionalnog kurikuluma (str. 23.-29.) svaki nastavni predmet predviđa sadržaj koji ostvaruje odgojno-obrazovne ishode u svrhu cjeloživotnog obrazovanja i razvoja generičkih kompetencija kroz međupredmetne teme. Navedene teme dio su izvedbenih nastavnih planova i programa, koji su dostupni u stručno-razvojnoj službi škole.

Međupredmetne teme

Planiranje i ostvarivanje međupredmetnih tema ili interdisciplinarnih sadržaja i/ili modula pridonose međusobnomu povezivanju odgojno-obrazovnih područja i nastavnih predmeta u skladnu cjelinu. Njima se razvijaju različite temeljne i strukovne kompetencije učenika.

Ostvarivanje međupredmetnih tema u nadležnosti je škole. Škole razrađuju međupredmetne teme i određuju načine na koje će ih ostvariti. Međupredmetne teme škole mogu ostvariti na više načina. Učinkovitost razvoja međupredmetnih kompetencija učenika veća je kada se, osim ugradbe u pojedine predmete, ostvaruju zajedničkim projektima ili modulima.

Nacionalni kurikulum predviđa da se u osnovnim i srednjim školama ostvaruju ove međupredmetne teme ili interdisciplinarni sadržaji i/ili moduli:

1) KURIKULUM MEĐUPREDMETNE TEME UPORABA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE

4. CIKLUS (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

A. domena – Funkcionalna i odgovorna uporaba IKT-a – 4. ciklus				
Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
ikt A.4.1. Učenik kritički odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.	– poznaje uobičajene programe raznih namjena, kritički odabire program za rješavanje danoga problema na temelju mogućnosti koje taj program nudi te informirano odlučuje o uporabi programa ili uređaja koje ne poznaje	– snalazi se u primjeni novih tehnologija, primjenjuje ih u novim situacijama i na nove načine uz rješavanje različitih problema koji se pojavljuju pri njihovoj uporabi	– procjenjuje nove programske alate prije korištenja i samopouzdanu prelazi na primjenu novih ako procijeni da su učinkovitiji te pomaže drugima u odabiru i uporabi novih programa i uređaja	Svi nastavni predmeti i izvannastavne aktivnosti. Povezanost s međupredmetnim temama Zdravlje, Osobni i socijalni razvoj, Građanski odgoj i obrazovanje. Integrirano putem aktivnosti na računalima u školskoj knjižnici, učionici informatike i ostalim digitalno opremljenim prostorima u školi. Projektne aktivnosti u redovitoj nastavi i izvannastavnim aktivnostima uz podršku školskoga knjižničara i učitelja informatike.
ikt A.4.2. Učenik se koristi društvenim mrežama i mrežnim programima uz upravljanje različitim postavkama funkcionalnosti.	– samostalno se koristi najzastupljenijim društvenim mrežama u obrazovnome kontekstu te se učinkovito služi nizom različitih <i>online</i> programa, razumije njihovu svrhu i posljedice korištenja – prilagođava različite postavke programa kojima se koristi te poznaje različite mogućnosti i strategije organiziranja, spremanja, dohvaćanja i dijeljenja sadržaja	– uz savjet (vršnjaka ili specijaliziranih foruma) odabire prikladne aplikacije za održavanje rada računala, oporavak datoteka, održavanje sigurnosti vlastitoga računala – odgovorno upravlja osobnim podacima na društvenim mrežama, njihovom vidljivošću i dostupnošću	– svjestan je javnoga karaktera društvenih mreža, potrebe čuvanja privatnosti (svoje i tuđe) te poštovanja autorskih prava i prava vlasništva – poštuje različitosti svih sudionika društvenih mreža, podržava pozitivne i reagira na neprimjerene kontakte i sadržaje	
ikt A.4.3. Učenik stvara pozitivne digitalne tragove vodeći se načelom sigurnosti.	– izrađuje i upravlja osobnim e-portfoliojem, pravilno prilagođava sigurnosne postavke svoga profila na društvenim mrežama i mrežnim programima – izrađuje sigurnosnu kopiju datoteka na računalu ili u oblaku te vraća datoteke iz sigurnosne kopije, izvodi postupak pregleda i čišćenja računala antivirusnim programom	– razvija vještinu sustavnoga vođenja evidencije o svojim postignućima i praćenja svojih i tuđih digitalnih tragova – istražuje vidljivost i dostupnost svojih sadržaja s obzirom na različite ciljane skupine – prosuđuje o uključivanju nepoznatih osoba u svoje kontakte na društvenim mrežama	– razumije pozitivan utjecaj predstavljanja svojih radova i postignuća na samoga sebe i na druge, promišlja o mogućim štetnim posljedicama nepromišljenih digitalnih tragova i uspostavljanja kontakata s nepoznatim osobama	

ikt A.4.4. Učenik argumentirano procjenjuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	– donosi informirane odluke o primjeni tehnologije uzimajući u obzir utjecaj na svakodnevni život te štiti sebe i druge od elektroničkoga nasilja	– prepoznaje ovisnost o tehnologiji, upravlja vremenom koje provodi na internetu i samostalno ili uz pomoć pokušava riješiti problem – preuzima ulogu medijatora pri sprečavanju govora mržnje, prijavljuje elektroničko nasilje	– promiče u svojoj okolini metode za zaštitu zdravlja pri radu s računalima, potiče tolerantno ponašanje, međusobno razumijevanje i poštovanje u komunikaciji i suradnji u digitalnome okružju	
--	---	---	--	--

KLJUČNI SADRŽAJI

- osnovna uporaba uređaja i programa
- uređaji i programi za modeliranje i specifične namjene
- mrežni programi koji zahtijevaju registraciju
- društvene mreže u obrazovnome kontekstu (zatvorene skupine za učenje)
- programi za stvaranje e-portfolija
- zaštita računala i osobnih podataka
- korištenje antivirusnih programa
- praćenje uvjeta korištenja i postavki privatnosti raznih programa i mobilnih aplikacija
- sigurno i odgovorno korištenje tehnologijom
- oblikovanje digitalnoga identiteta i digitalnih tragova – primjeri pozitivnoga i negativnoga digitalnog identiteta (slavne osobe, videozapisi); primjeri kako aktivno stvarati vlastiti pozitivni identitet
- obrazovni sadržaji *Pet za net* – radni listovi, igre, multimedijски sadržaji, udžbenici, priručnici, virtualna učionica
- briga o zdravlju i okolišu
- ovisnost o tehnologiji i njezinu korištenju
- načini sprečavanja elektroničkoga nasilja
- analiziranje konkretnih primjera s govorom mržnje i elektroničkim nasiljem te pronalaženje rješenja problema (animirane priče i videozapisi *Pet za net*, primjeri s društvenih mreža)

B. domena – Komunikacija i suradnja u digitalnome okružju – 4. ciklus

Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
ikt B.4.1. Učenik samostalno komunicira s poznatim i nepoznatim osobama u sigurnome digitalnom okružju.	– kritički prosuđuje i predviđa moguće rizike koji dovode do nerazumijevanja u komunikaciji i predlaže načine njihova otklanjanja – prepoznaje rizike u komunikaciji s nepoznatim osobama i načine kako i komu se može obratiti u slučaju potrebe	– ostvaruje kontakt s poznatim i nepoznatim osobama u komunikacijske svrhe primjenjujući spontana, uvježbana i planirana ponašanja u digitalnome okružju – primjenjuje stečene komunikacijske i prezentacijske vještine u različitim komunikacijskim kontekstima	– razvija kritički stav prema sveprisutnosti digitalnih medija za komunikaciju – razvija kritički stav pri komunikaciji s nepoznatim osobama	Svi nastavni predmeti i međupredmetne teme, posebice strani jezici, sat razrednika, izvannastavne aktivnosti, projektno učenje (npr. eTwinning), problemsko učenje i mentorsko poučavanje. Suradničko učenje korelira s temom Učiti kako učiti. Zadatke izvan nastave, u skupini i pojedinačno, moguće je odraditi na računalima u knjižnici i u ostalim digitalno opremljenim prostorima u školi.
ikt B.4.2. Učenik samostalno surađuje s poznatim i nepoznatim osobama u sigurnome digitalnom okružju.	– organizira suradničke aktivnosti u digitalnome okružju – raspravlja, pregovara, donosi ustupke, zajedničke odluke i preuzima odgovornost za	– primjenjuje vještine pregovaranja i rješavanja sukoba i prepoznaje dinamiku suradničkih aktivnosti u digitalnome okružju – ravnopravno i aktivno sudjeluje u suradničkome	– iskazuje pozitivan stav prema donošenju ustupaka pokazujući spremnost za rješavanje sukoba koji nastaju tijekom rada sa suradnicima	

	zajednički rad i za rezultat zajedničkoga rada u digitalnome okružju	radu s poznatim i nepoznatim suradnicima u digitalnome okružju	koji fizički nisu prisutni	
ikt B.4.3. Učenik kritički procjenjuje svoje ponašanje i ponašanje drugih u digitalnome okružju.	– kritički procjenjuje predrasude i stereotipna ponašanja i analizira uzroke i posljedice nastale zbog različitosti među pripadnicima različitih kultura	– učenik otklanja utjecaj stereotipa i predrasuda u komunikaciji s pripadnicima drugih kultura	– poštuje različita stajališta i razvija pozitivan stav prema pripadnicima drugih kultura	

KLJUČNI SADRŽAJI

- programi i uređaji za komunikaciju i suradnju u digitalnome okružju
- razne vrste složenijih tekstualnih, auditivnih i vizualnih programa te složeniji kombinirani tekstualni i audiovizualni programi
- obrazovni forumi
- obrazovne brbljaonice (chat)
- komunikacija u digitalnome okružju
- sudjelovanje na učeničkim konferencijama (npr. StudentsMeet)
- pregovaranje, uvjeravanje i postizanje kompromisa
- suradnja u digitalnome okružju
- suradnja u oblacima, npr. u različitim etapama projekta
- primjereno ponašanje u digitalnome okružju
- rasprave o predrasudama i stereotipnome ponašanju u međukulturnome okružju

C. domena – Istraživanje i kritičko vrednovanje u digitalnome okružju – 4. ciklus				
Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
ikt C.4.1. Učenik samostalno provodi složeno istraživanje radi rješenja problema u digitalnome okružju.	– identificira i opisuje temu koju želi istražiti i analizira problem koji rješava – samostalno planira način istraživanja problema	– rabi grafički ili tekstualni prikaz tijekom rješavanja problema s pomoću odabranoga računalnog programa – stvara modele i istražuje mogućnosti za rješavanje problema	– prihvaća mogućnost pogreške pri istraživanju – ustrajno pokušava pronaći rješenje iako su prvi pokušaji bili bezuspješni	Problemska nastava u predmetima Matematika, Geografija, Fizika, Kemija, Biologija i stručnim predmetima, projekti. Svi predmeti, projektno i problemsko učenje, mentorsko poučavanje, međupredmetna tema Učiti kako učiti i ostale međupredmetne teme, u suradnji sa školskim knjižničarom. Učenici mogu pisati samostalni rad na neku temu (problemski članak, osvrt, prikaz), stvarati multimedijski samostalni rad na neku temu, tj. pripremati prezentaciju s određenom temom, internetski dnevnik (blog) na teme povezane s predmetom uporabom hiperveza ili pisati radove na stručnu temu.
ikt C.4.2. Učenik samostalno provodi složeno pretraživanje informacija u digitalnome okružju.	– analizira svoje prethodno znanje i definira potrebu za informacijom, argumentira odabir izvora u kojima je pretraživao informacije	– samostalno upotrebljava različite izvore informacija i prikuplja potrebne informacije	– svjestan je da nedostatak u znanju može samostalno nadoknaditi te pokazuje zanimanje za proces traženja informacija jer njime uspješno upravlja	
ikt C.4.3. Učenik samostalno kritički procjenjuje proces, izvore i rezultate pretraživanja, odabire potrebne informacije.	– promišlja o procesu pretraživanja informacije te po potrebi mijenja metode pretraživanja – procjenjuje korisnost, važnost, točnost i relevantnost dobivenih informacija i njihovih izvora	– kreira i upotrebljava vlastitu listu provjere informacija, izvora informacija i uvjeta uporabe kako bi lakše procijenio kvalitetu pronađenih informacija – u slučaju pronalazjenja nedovoljno kvalitetnih	– razvija samopouzdanje zbog uspješnoga procjenjivanja vrijednosti informacija – prepoznaje potrebu za sustavnim pristupom pretraživanju radi uspješnijega pronalazjenja informacija	

		informacija mijenja način pretraživanja informacija		
ikt C.4.4. Učenik samostalno i odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.	<ul style="list-style-type: none"> – bilježi pronađenu informaciju zajedno s citatnom identifikacijom te argumentima podržava mogućnost uporabe tih informacija u dijelu rada na zadanu temu – tumači načine legalnoga pribavljanja, preoblikovanja, pohranjivanja i širenja pronađenih informacija 	<ul style="list-style-type: none"> – bilježenjem stječe rutinu zapisivanja informacija s citatnim podacima kao i rutinu organiziranja informacija s obzirom na strukturu rada u kojemu će ju primijeniti – rutinski upotrebljava informacije, legalno ih pribavlja, preoblikuje, pohranjuje i dijeli 	<ul style="list-style-type: none"> – smatra važnim kulturološka, etička i društveno-ekonomska pitanja povezana s pristupom informaciji i primjenom informacije te ugrađuje odabrane informacije u svoju bazu znanja i sustav vrijednosti – smatra važnim bonton i konvencije povezane s pristupom informaciji i s primjenom informacije 	

KLJUČNI SADRŽAJI

- složeniji auditivni, vizualni, audiovizualni programi i uređaji kojima se učenici nisu koristili u prethodnome ciklusu
- istraživački proces: određivanje problema, formuliranje hipoteza, odabir metoda i tehnika, izrada instrumenata mjerenja, provođenje istraživanja, obrada i analiza podataka, pisanje i objava izvješća o istraživanju s interpretacijom podataka, izvođenjem zaključaka u digitalnome okružju
- izvori digitalnih informacija
- stručni portali, mrežni katalozi fakultetskih i sveučilišnih knjižnica, digitalizirana knjižnična, arhivska i muzejska građa, stranice tijela javne uprave, nevladinih organizacija, muzeja i arhiva, kazališta, društvenih servisa za komunikaciju na zadane teme
- pretraživanje digitalnih informacija
- samostalno planiranje i provođenje učinkovitih strategija pretraživanja
- kritička evaluacija digitalnih informacija
- podržavanje pretpostavki o tekstu/informacijama, uloga autora informacija, uloga čitatelja informacija, višestruka čitanja, utjecaj informacija na mišljenje i djelovanje
- plasiranje proizvoda i subliminalno oglašavanje
- otvoreni forumi
- upravljanje digitalnima informacijama
- načini preoblikovanja informacija: parafraziranje s navođenjem izvora, doslovno navođenje informacije s njezinim izvorom – jednostavno citiranje (nizanje sa zarezom u preporučenom slijedu)
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima

D. domena – Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnome okružju – 4. ciklus

Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
ikt D.4.1. Učenik samostalno ili u suradnji s drugima stvara nove sadržaje i ideje ili preoblikuje postojeća digitalna rješenja primjenjujući različite načine za poticanje kreativnosti.	<ul style="list-style-type: none"> – planira samostalno ili u suradnji s drugima inovativno djelovanje kombinirajući odabir različitih metoda (strategija) za poticanje kreativnosti ostvarivih u digitalnome okružju 	<ul style="list-style-type: none"> – samostalno ili u suradnji s drugima stvara nove sadržaje i ideje ili preoblikuje postojeća digitalna rješenja služeći se različitim metodama (strategijama) za poticanje svoje ili skupinske kreativnosti i inovativnoga djelovanja 	<ul style="list-style-type: none"> – provjerava učinke odabranih metoda za poticanje vlastite ili skupinske kreativnosti i inovativnoga djelovanja primjenjive u digitalnome okružju u skladu sa svrhom i publikom 	<p>Svi nastavni predmeti i međupredmetne teme, sat razrednika, Glazbena umjetnost, Likovna umjetnost, izvannastavne aktivnosti, projektno i problemsko učenje, mentorsko poučavanje te istraživanje kreativnih rješenja. Prvo očekivanje može korelirati s međupredmetnom temom Učiti kako učiti.</p> <p>Četvrto očekivanje preporučuje se odraditi npr. u suradnji školskoga knjižničara, učitelja hrvatskog jezika i stranih jezika. Za ostvarivanje ovoga očekivanja može se u suradnju uključiti i Državni zavod za intelektualno</p>
ikt D.4.2. Učenik argumentira svoje viđenje rješavanja složenoga problema s	<ul style="list-style-type: none"> – samostalno analizira probleme i određuje uzroke i posljedice služeći se 	<ul style="list-style-type: none"> – odabire primjerena digitalna rješenja pri rješavanju problemskih zadataka te ih 	<ul style="list-style-type: none"> – zauzima se za svoja rješenja problema potkrepljujući svoje tvrdnje dokazima 	

pomoću IKT-a	različitim dostupnim digitalnim materijalima	nadopunjuje i nadograđuje		
ikt D.4.3. Učenik predočava, stvara i dijeli ideje i uratke o složenoj temi s pomoću IKT-a.	– samostalno predočava ideju rješenja, priprema i predstavlja plan izrade rješenja problema – samostalno ili u skupini istražuje i izmjenjuje ideje i pronalazi rješenja primjenjujući različite pristupe s pomoću ikt-a		– raspravlja i otkriva povezanost kreativnosti i kulture, istražuje kako IKT može doprinijeti brzom razvoju, razmjeni i ostvarivanju ideja i uradaka	
ikt D.4.4. Učenik tumači zakonske okvire za zaštitu intelektualnoga vlasništva i odabire načine dijeljenja vlastitih sadržaja i proizvoda.	– objašnjava razliku između vlasničkoga prava, Creative Commons i Copyleft licencija i slobodnoga (javnoga) prava uporabe	– tumači svoje odluke o dijeljenju ili zaštiti svojih radova određenim zakonskim okvirom	– komentira etička i pravna pitanja i probleme s kojima se suočio u svakodnevnoj uporabi, a odnose se na primjenu zakona o zaštiti vlasništva i na dijeljenje vlastitih sadržaja u digitalnome okružju – objašnjava dobiti javnoga dijeljenja znanja za napredak zajednice i društva	vlasništvo. Zadatke izvan nastave, u skupini i pojedinačno, moguće je odraditi na računalima u školskoj knjižnici i u ostalim digitalno opremljenim prostorima u školi.

KLJUČNI SADRŽAJI

- uporaba kreativnih tehnika
- preoblikovanje sadržaja
- primjena programa za konverziju digitalnih dokumenata
- kreativno rješavanje problema
- snimanje humanitarne, volonterske ili ekološke aktivnosti i objava na školskim mrežnim stranicama i na društvenim mrežama
- snimanje i objava predstave školske družine na školskim mrežnim stranicama i na društvenim mrežama
- snimanje pokusa iz nekoga predmeta i objava na školskim mrežnim stranicama i na društvenim mrežama
- snimanje rijetkih prirodnih i društvenih pojava i objava na mrežnim stranicama škole i na društvenim mrežama
- primjena rjeđe korištenih programa za izradu ili prikaz rješenja (npr. opis koraka kemijskoga pokusa izrađen u obliku e-knjige)
- odabiranje odgovarajućih programa za rješavanje zadanoga problema (proračunske tablice, filmovi, animacije, mrežne stranice, igre)
- kreativno izražavanje
- izrada e-knjige, e-postera, animirane ili pokretne prezentacije na zadanu temu
- kreiranje glazbene kompozicije u jednome od poznatih programa
- pisanje internetskoga dnevnika (bloga) na zadane teme
- pisanje samostalnoga e-dnevnika s promišljanjem o svijetu koji nas okružuje
- izrada digitalnih školskih novina u složenijemu programu i objava na mrežnim stranicama škole i zasebnim mrežnim stranicama
- izrada i objava videopriče na zadanu temu na školskim mrežnim stranicama i na društvenim mrežama
- izrada multimedijske reklame na zadanu temu i objava na školskim mrežnim stranicama i na društvenim mrežama
- oblikovanje jednostavnih obrazovnih igara
- zaštita vlasništva
- složenije postavke zakonske regulative za vlasništvo i dijeljenje sadržaja
- punjenje osobnoga e-portfolija (radno-dokumentarna mapa) vlastitim radovima
- upoznavanje i primjena nacionalne zakonske regulative za vlasništvo i dijeljenje sadržaja (Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima, <http://www.dziv.hr/>)
- industrijski dizajn

5. CIKLUS (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

A. domena – Funkcionalna i odgovorna uporaba IKT-a – 5. ciklus				
Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
ikt A.5.1. Učenik analitički odlučuje o odabiru odgovarajuće digitalne tehnologije.	– na temelju opisa funkcionalnosti novih uređaja i programa procjenjuje njihovu svrsishodnost te ih odabire za obavljanje zadataka u obrazovnome i svakodnevnome okružju	– samostalno odabire, spretno kombinira i argumentirano preporučuje poznate, ali i nove programe i uređaje radi cjelovitoga i učinkovitoga rješavanja problema	– otvoren je prema novoj tehnologiji, samopouzdan je u istraživanju njezine funkcionalnosti te poštuje iskustva i mišljenje okoline (vršnjaka, profesora, stručnjaka, sudionika na forumu) pri odabiru novih programa i uređaja	Svi nastavni predmeti putem projektnih i izvannastavnih aktivnosti. Integrirano putem aktivnosti na računalima u školskoj knjižnici i nastavi informatike. Povezanost s Građanskim odgojem i obrazovanjem te Osobnim i socijalnim razvojem. Projektne aktivnosti u redovitoj nastavi i izvannastavnim aktivnostima (podrška školskoga knjižničara i učitelja informatike).
ikt A.5.2. Učenik se samostalno služi društvenim mrežama i računalnim oblacima za potrebe učenja i osobnoga razvoja.	– odabire društvene mreže i digitalno okružje za osobni razvoj i učenje, odabire organizirane udaljene mrežne edukacije – planira strategije organizacije, pohrane i dijeljenja sadržaja u računalnome oblaku	– prilagođava postavke društvenih mreža svojim potrebama za učenje, povezuje se sa stručnjacima i istomišljenicima i uključuje se u mrežne edukacije – primjenjuje razne strategije pri organiziranju i dijeljenju informacija sa suradnicima i željenom publikom	– razlikuje različite kontekste digitalnoga okružja (zabava, učenje, privatno, javno) i poštuje različitosti osoba s kojima stupa u interakciju te adekvatno reagira na neprihvatljivo ponašanje	
ikt A.5.3. Učenik preuzima odgovornost za vlastitu sigurnost u digitalnome okružju i izgradnju digitalnoga identiteta.	– procjenjuje sigurnost računala i raznih računalnih oblaka, sažima uvjete uporabe programa i opisuje koji se osobni podatci pri uporabi programa i servisa prikupljaju i u koju svrhu	– redovito provjerava sigurnosno stanje računala, izrađuje sigurnosne kopije svojih digitalnih dokumenata te promišljeno objavljuje digitalne sadržaje i kritički prosuđuje o sigurnosti računalnih oblaka – učestalo obnavlja i nadograđuje svoje strategije zaštite podataka i sustava te prilagođava postavke privatnosti u svim <i>online</i> programima i na društvenim mrežama	– procjenjuje osobe s kojima komunicira na društvenim mrežama uz poštovanje njihovih stavova, aktivno sudjeluje u sprečavanju govora mržnje i potiče druge da čine isto	
ikt A.5.4. Učenik kritički prosuđuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	– prosuđuje utjecaj tehnologije na svoje fizičko i duševno zdravlje te donosi informirane odluke o njezinu korištenju, uzimajući pritom u obzir njezine pozitivne i negativne strane	– primjenjuje tehnike samokontrole pri služenju tehnologijom i aktivno sudjeluje u sprečavanju elektroničkoga nasilja i govora mržnje	– primjenjuje tehnike samokontrole pri služenju tehnologijom i aktivno sudjeluje u sprečavanju elektroničkoga nasilja i govora mržnje	
KLJUČNI SADRŽAJI – osnovno korištenje uređajima i programima – mrežne edukacije				

- stvaranje osobne mreže za učenje
- uporaba računalnih oblaka, usporedba karakteristika, prednosti i nedostataka, sigurnosnih rizika
- zaštita računala i osobnih podataka
- izvođenje postupka pregleda i čišćenja računala od zlonamjernih programa
- uspoređivanje uvjeta korištenja i postavki privatnosti raznih programa i mobilnih aplikacija
- sigurno i odgovorno korištenje tehnologijom
- digitalni identitet – aktivno stvaranje vlastitoga pozitivnog digitalnog identiteta
- neutralnost interneta, pravo na zaborav – argumentirane rasprave
- briga o zdravlju i okolišu
- ovisnost o tehnologiji i njezinu korištenju
- sprečavanje govora mržnje i elektroničkoga nasilja – analiziranje primjera s društvenih mreža
- organiziranje i vođenje aktivnosti za sprečavanje govora mržnje i elektroničkoga nasilja (organiziranje okruglih stolova, projekata, kampanja)

B. domena – Komunikacija i suradnja u digitalnome okružju – 5. ciklus

Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
<p>ikt B.5.1. Učenik samostalno komunicira u digitalnome okružju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – preuzima inicijativu u komunikaciji, promišlja i kritički procjenjuje moguće posljedice povezivanja i komunikacije s nepoznatim osobama i predlaže njihovo otklanjanje – stvara vlastitu mrežu za učenje (PLN, engl. <i>Personal Learning Network</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> – kritički primjenjuje komunikacijske i prezentacijske vještine u različitim komunikacijskim kontekstima – samostalno i kritički koristi se društvenim mrežama i obrazovnim digitalnim platformama 	<ul style="list-style-type: none"> – poštuje ravnopravno sudjelovanje svih sudionika u procesu komunikacije u skladu s etičkim, društvenim i pravnim vrijednostima 	<p>Svi nastavni predmeti i međupredmetne teme, posebice strani jezici, sat razrednika, izvannastavne aktivnosti, projektno učenje (npr. eTwinning), problemsko učenje i mentorsko poučavanje. Suradničko učenje korelira s temom Učiti kako učiti. Zadatke izvan nastave, u skupini i pojedinačno, moguće je odraditi na računalima u knjižnici i u ostalim digitalno opremljenim prostorima u školi.</p>
<p>ikt B.5.2. Učenik samostalno surađuje s poznatim i nepoznatim osobama u digitalnome okružju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – samostalno organizira i vodi suradničke aktivnosti s poznatim i nepoznatim osobama i procjenjuje vrijednost rezultata provedenih aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje prikladne i učinkovite metode suradničkoga učenja u digitalnome okružju i određuje smjernice za uspješnost daljnjih suradničkih aktivnosti – primjenjuje konstruktivnu kritiku za unapređenje vlastitoga i zajedničkoga rada 	<ul style="list-style-type: none"> – poštuje drukčije mišljenje, prihvaća kompromise i spreman je na ustupke prepoznajući važnost međusobne ovisnosti i utjecaja podijeljene odgovornosti na uspješno ostvarenu suradnju u digitalnome okružju 	
<p>ikt B.5.3. Učenik promiče toleranciju, različitosti, međukulturno razumijevanje i demokratsko sudjelovanje u digitalnome okružju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stvara ozračje tolerancije i međusobnoga razumijevanja u digitalnome okružju 	<ul style="list-style-type: none"> – primjenjuje vještine za rješavanje konfliktnih situacija i promicanje razumijevanja u digitalnome okružju 	<ul style="list-style-type: none"> – poštuje različitosti među ljudima i kulturama i zauzima pozitivan stav prema međukulturnome razumijevanju i demokratskome sudjelovanju u komunikacijskim i suradničkim aktivnostima u digitalnome okružju 	

KLJUČNI SADRŽAJI

- programi i uređaji za komunikaciju i suradnju u digitalnome okružju
- mrežni tečajevi (MOOC) i mrežne edukacije
- komunikacija u digitalnome okružju
- stvaranje osobne mreže za učenje
- suradnja u digitalnome okružju
- uporaba povratnih informacija za unapređenje suradnje
- primjereno ponašanje u digitalnome okružju
- demokratsko sudjelovanje u digitalnome okružju

C. domena – Istraživanje i kritičko vrednovanje u digitalnome okružju – 5. ciklus

Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
<p>ikt C.5.1.</p> <p>Učenik samostalno provodi složeno istraživanje s pomoću IKT-a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – identificira i opisuje temu koju želi istraživati i analizira problem koji rješava – odabire programe (softvere, aplikacije) koji mu mogu pomoći u planiranju istraživanja 	<ul style="list-style-type: none"> – crta umnu mapu ili dijagram problema koji rješava s pomoću odabranoga softvera – planira korake u istraživanju i kritički procjenjuje korisnost koraka te prema potrebi mijenja svoj plan 	<ul style="list-style-type: none"> – razvija svijest o odgovornosti za svoje učenje i napredak – uživa u provođenju procesa istraživanja 	<p>Problemska nastava u predmetima Matematika, Geografija, Fizika, Kemija, Biologija i stručnim predmetima. Svi predmeti, projektno i problemsko učenje, mentorsko poučavanje, međupredmetna tema Učiti kako učiti i ostale međupredmetne teme, u suradnji sa školskim knjižničarom. Može se ostvarivati tijekom pripreme eseja, stručnih radova, završnih radova, maturalnih radova, istraživačkih radova s elementima primjene procesa pretraživanja, procjene vrijednosti informacija i pravilnoga navođenja bibliografskih podataka. U četverogodišnjim strukovnim školama može se raditi poslovna prezentacija ili informativna ponuda. Za povezivanje s Građanskim odgojem preporučuju se teme:</p>
<p>ikt C.5.2.</p> <p>Učenik samostalno i samoinicijativno provodi složeno pretraživanje informacija u digitalnome okružju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – potrebu za informacijom razrješava planiranjem pretraživanja više tipova digitalnih izvora te konstruira i kombinira više načina pretraživanja za pronalaženje informacije tijekom procesa pretraživanja – pronalazi potrebne informacije 	<ul style="list-style-type: none"> – priprema plan pretraživanja digitalnih izvora te pretražuje izvore i prilagođava metode pretraživanja tijekom pretraživanja digitalnih izvora – prikuplja potrebne informacije primjenjujući učinkovite načine pretraživanja 	<ul style="list-style-type: none"> – shvaća namjenu, raspon i prikladnost različitih digitalnih informacijskih izvora i u tijeku je s informacijskim izvorima, informacijskim tehnologijama, alatima za pristup informaciji i metodama istraživanja – razvija samopoštovanje zbog uspješno provedenoga procesa prikupljanja informacija 	<p>Tražim posao (izrada multimedijskoga životopisa), Trgovanje ljudima, Prava potrošača, Ravnopravnost, Prevencija nasilja, Volontiranje, Osobe s posebnim potrebama. Za gimnazijske i strukovne četverogodišnje škole preporučuje se tema Uvod u znanstvenoistraživački rad (klasifikacija radova, znanstvene metode istraživanja, hipoteza).</p>
<p>ikt C.5.3.</p> <p>Učenik samoinicijativno i samostalno kritički procjenjuje proces i rezultate pretraživanja te odabire potrebne informacije među pronađenim informacijama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – definira i primjenjuje kriterije za procjenu pronađenih informacija i rangira ih prema stupnju relevantnosti, vodeći računa i o svojoj pristranosti – oblikuje svoje mišljenje o nekoj temi na temelju prikupljenih informacija s oprečnim stavovima 	<ul style="list-style-type: none"> – samostalno i samoinicijativno planira pretraživanje koje sadržava i prilagođavanje uvjeta pretraživanja ovisno o zadovoljstvu pronađenim informacijama – vodi računa da među pronađenim informacijama budu podjednako zastupljena različita viđenja i stoga prilagođava načine pretraživanja 	<ul style="list-style-type: none"> – shvaća da su informacija i znanje u svakome području u određenome dijelu društvena tvorevina te su podložni promjenama koje su rezultat stalnih rasprava i istraživanja – preuzima odgovornost za uspješnost pretraživanja zastupajući promjenu metoda pretraživanja radi uspješnije potrage za informacijama 	<p>Tražim posao (izrada multimedijskoga životopisa), Trgovanje ljudima, Prava potrošača, Ravnopravnost, Prevencija nasilja, Volontiranje, Osobe s posebnim potrebama. Za gimnazijske i strukovne četverogodišnje škole preporučuje se tema Uvod u znanstvenoistraživački rad (klasifikacija radova, znanstvene metode istraživanja, hipoteza).</p>
<p>ikt C.5.4.</p> <p>Učenik samostalno i odgovorno upravlja prikupljenim</p>	<ul style="list-style-type: none"> – bilježi pronađenu informaciju zajedno sa složenijom citatnom identifikacijom 	<ul style="list-style-type: none"> – bilježenjem stječe rutinu zapisivanja informacija sa složenijim citatnim 	<ul style="list-style-type: none"> – poštovanjem tuđega rada i prava drugih autora cijeni i svoj rad i ima pravo očekivati isto 	<p>Tražim posao (izrada multimedijskoga životopisa), Trgovanje ljudima, Prava potrošača, Ravnopravnost, Prevencija nasilja, Volontiranje, Osobe s posebnim potrebama. Za gimnazijske i strukovne četverogodišnje škole preporučuje se tema Uvod u znanstvenoistraživački rad (klasifikacija radova, znanstvene metode istraživanja, hipoteza).</p>

informacijama.	– pronađene informacije legalno uključuje u svoje djelo u doslovnome, sažete ili parafrazirano-me obliku vodeći računa o količini tuđih informacija u svome djelu i objavljuje ih poštujući norme	podacima – rutinski i planski upotrebljava informacije na način da ih legalno pribavlja, preoblikuje, pohranjuje i širi	i od drugih kad je u pitanju taj njegov rad – primjenjuje etičke propise pri interpretaciji i citiranju tuđih radova	
----------------	---	--	---	--

KLJUČNI SADRŽAJI

- zahtjevni auditivni, vizualni, audiovizualni programi i uređaji kojima se učenici mogu koristiti
- istraživački proces
- samostalna izrada plana i strategije istraživanja na temu
- izvori digitalnih informacija
- znanstveni portali, katalozi svjetskih knjižnica otvoreni i javni izvori znanja (npr. besplatne baze podataka ili časopisa)
- zatvoreni izvori znanja i izvori znanja s ograničenim pristupom
- načini pristupa tomu tipu izvora (probni, uz plaćanje)
- pouzdani i manje pouzdani internetski izvori
- pretraživanje i pronalaženje digitalnih informacija
- pretraživanje uporabom pretraživača, tražilice, tematskih kataloga, virtualnih knjižnica, portala
- redovito samostalno upoznavanje učenika s novim informacijskim izvorima, informacijskim tehnologijama, alatima za pristup informaciji i metodama istraživanja
- kritička evaluacija digitalnih informacija
- tema, publika, autorov stav (ton, mišljenje, pozadina ili sklonost, stil, izbor riječi, perspektiva), autorov kredibilitet (vrijednost, objektivnost, relevantnost, podrška)
- predrasude, obmana, manipulacija
- utjecaj konteksta na informaciju, svijest o vlastitoj pristranosti
- upravljanje digitalnim informacijama
- navođenje bibliografskoga podatka izvora s digitalnih medija: citiranje prema nekoj od postojećih preporuka (abecedno-numerički, APA, harvardski stil)
- globalna zakonska regulativa za vlasništvo i dijeljenje sadržaja (<http://www.wipo.int/>)

D. domena – Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnome okružju – 5. ciklus

Odgajno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
ikt D.5.1. Učenik svrsishodno primjenjuje vrlo različite metode za razvoj kreativnosti kombinirajući stvarno i virtualno okružje.	– zaključuje i obrazlaže kako učinkovito kombinirati stvarno i virtualno okružje za ostvarivanje kreativnih zamisli i ideja	– samostalno odabire i kombinira poznate i nove načine za razvoj kreativnosti kako bi konstruirao značenja u digitalnome okružju	– kritički se odnosi i zauzima stav prema odabranim digitalnim tehnologijama za ostvarivanje kreativnoga zadatka u kontekstu svrhe, namjene i publike kojoj je stvoreni sadržaj namijenjen	Svi nastavni predmeti i međupredmetne teme, sat razrednika, Glazbena umjetnost, Likovna umjetnost, izvannastavne aktivnosti, projektno i problemsko učenje, mentorsko poučavanje te istraživanje kreativnih rješenja. Prvo očekivanje omogućava korelaciju s međupredmetnom temom Učiti kako učiti. Četvrto
ikt D.5.2. Učenik samostalno predlaže moguća i primjenjiva rješenja složenih problema s pomoću IKT-a.	– samostalno predlaže moguća i primjenjiva rješenja problema, testira mogućnosti i donosi odluke na temelju spoznaja do	– samostalno ili u suradnji s kolegama rješava probleme i oblikuje značenja u digitalnome okružju	– objašnjava alternativne mogućnosti koje mu nudi tehnologija i proaktivno nastupa u suradnji s drugima tražeći nova rješenja u	očekivanje preporučuje se odraditi u suradnji školskoga knjižničara i učitelja hrvatskoga jezika. Za ostvarivanje ovoga očekivanja može se u suradnju uključiti i Državni zavod za

	kojih je došao uporabom IKT-a		kontekstu teme, situacije i publike kojoj je rješenje namijenjeno	
ikt D.5.3. Učenik samostalno ili u suradnji s kolegama predočava, stvara i dijeli nove ideje i uratke s pomoću IKT-a.	– prepoznaje uzajamni odnos između koncepata te na temelju zaključaka stvara i dijeli vlastite multimedijske uratke pokazujući poznavanje načela sadržajnoga i estetskoga oblikovanja	– samostalno se služi različitim digitalnim tehnologijama da bi ostvario i uravnotežio svoje potrebe pri predočavanju, stvaranju i dijeljenju novih ideja i uradaka te odabir prilagođava potrebama teme, situacije i publike kojoj je uradak namijenjen	– vrednuje i prilagođava stavove tijekom primanja, stvaranja i dijeljenja koncepata, ideja i uradaka usklađeno sa situacijom, temom i publikom kojoj je koncept, ideja ili sadržaj namijenjen i razgovara kako uporabom IKT-a može unaprijediti svoj rad	intelektualno vlasništvo. Zadatke izvan nastave, u skupini i pojedinačno, moguće je odraditi na računalima u školskoj knjižnici i u ostalim digitalno opremljenim prostorima u školi.
ikt D.5.4. Učenik samostalno štiti svoje intelektualno vlasništvo i odabire načine dijeljenja sadržaja.	– objašnjava razliku između različitih vrsta licencijskih sustava i slobodnoga (javnoga) prava uporabe na vlastitim primjerima	– primjenjuje zakonske odredbe o poštovanju prava vlasništva i načinima dijeljenja sadržaja na vlastitim radovima	– samostalno preuzima odgovornost za objavljivanje i dijeljenje sadržaja pod različitim licencijama i vodi računa o zaštiti vlastitih i tuđih djela primjerenim oznakama	

KLJUČNI SADRŽAJI

- uporaba kreativnih tehnika
- složene metode za poticanje kreativnosti – neformalne raspravljačke tehnike o zadanoj temi (web-cafe), kratke učeničke prezentacije radi uzajamnoga dijeljenja ideja putem videokonferencija (npr. StudentsMeet)
- preoblikovanje sadržaja
- inovativnost, kreativnost : plagiranje
- kreativno rješavanje problema
- snimanje pokusa ili istražene teme iz nekoga predmeta i objava na školskim mrežnim stranicama ili obrazovnome portalu i na javnim društvenim mrežama
- pisanje zamolbe za posao, ponude
- izrada odgovarajuće poslovne prezentacije – ponude
- izrada odgovarajućega poslovnog informativnog izvješća
- stvaranje hipertekstova (višestrukih) tekstova, tablica i grafova
- služenje programima za planiranje i vođenje projekata
- služenje različitim dostupnim bazama podataka
- stvaranje vlastite mrežne stranice
- služenje naprednim postavkama za upravljanje i uređivanje digitalnih proizvoda za željene učinke
- kreativno izražavanje
- izrada e-knjige, kreiranje glazbene kompozicije, likovnoga djela, arhitektonskoga rješenja u jednome od poznatih programa
- izrada stripa u složenome programu za izradu, snimanje umjetničkoga filma ili predstave školske grupe i objava na društvenim mrežama, snimanje dokumentarnoga filma i objava na javnim društvenim mrežama
- pisanje samostalnoga internetskog dnevnika s promišljanjem o svijetu koji nas okružuje
- izrada digitalnoga časopisa s radovima učenika i učitelja u složenijemu programu i objava na školskim mrežnim stranicama
- izrada multimedijske reklame za potrebe određenih predmeta i objava na obrazovnim i na društvenim mrežama

- stvaranje filmova, animacija
- programiranje različitih igara
- stvaranje svrhovitih programa i aplikacija

- zaštita vlasništva
- poznavanje osnove globalne zakonske regulative za vlasništvo i dijeljenje sadržaja (<https://euipo.europa.eu>, <http://www.wipo.int/>)
- oblikovanje osobnoga e-portfolija (radno-dokumentarne mape) i umetanje vlastitih radova

2) KURIKULUM MEĐUPREDMETNE TEME ODRŽIVI RAZVOJ ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE

4. odgojno-obrazovni ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: POVEZANOST				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
odr A.4.1. Razlikuje osobni od kolektivnih identiteta i ima osjećaj pripadnosti čovječanstvu.	Identificira osobne i kolektivne identitete i objašnjava međusobnu povezanost zajednica i čovječanstva.	Kritički raspravlja o izazovima i dobrobiti različitosti.	Cijeni svoj i poštuje tuđi identitet.	<i>Politika i gospodarstvo i Povijest:</i> učenici analiziraju podrijetlo svoga naroda i uspoređuje ga s drugim narodima; <i>Sat razrednika:</i> učenik na tim satima preispituje svoju pripadnost razredu, zajednici i društvu; <i>Hrvatski jezik i strani jezici:</i> tekstovi o čovječanstvu, različitim narodima, različitim identitetima. <i>Integrirano, Projekti / Sat razrednika:</i> međupredmetna tema Osobni i socijalni razvoj <i>Etika:</i> vježba igranja uloga – Boalovo interaktivno kazalište
odr A.4.2. Objašnjava važnost uspostavljanja prirodne ravnoteže.	Analizira čimbenike koji mogu narušiti prirodnu ravnotežu.	Preispituje razinu uspostavljenosti prirodne ravnoteže u zajednici u kojoj obitava.	Svjestan je važnosti održavanja prirodne ravnoteže.	<i>Biologija:</i> uz nastavne jedinice o prirodnoj ravnoteži i njezinu uspostavljanju u prirodnim uvjetima naglasiti važnost uspostavljanja prirodne ravnoteže za funkcioniranje biocenoza i ekosustava, ali i za održivi razvoj ljudske zajednice. <i>Integrirana nastava (Biologija, Kemija, Politika i gospodarstvo, Hrvatski jezik, Vjeronauk, Etika):</i> analiza stanja u zajednici i na globalnoj razini, vrednovanje stupnja odgovornosti prema uspostavljanju i očuvanju prirodne ravnoteže.
odr A.4.3. Procjenjuje kako stanje ekosustava utječe na kvalitetu života.	Prepoznaje i objašnjava posljedice fragmentacije i uništenja staništa, prekomjernoga iskorištavanja resursa i klimatskih promjena.	Procjenjuje kvalitetu života u lokalnoj zajednici i u svome okolišu te zaključuje kako promjene u jednom ekosustavu utječu na druge ekosustave i zajednice.	Pokazuje posvećenost očuvanju ravnoteže između kvalitete života i očuvanja ekosustava.	<i>Biologija:</i> uključiti nastavnu temu Ljudski utjecaji na okoliš i njihove posljedice poučavanjem kojim će se iscrpnije obraditi pojedini ljudski utjecaji na okoliš i analizirati stanje ekosustava koji su pod slabijim i jačim ljudskim utjecajima; <i>Matematika i Informatika:</i> može se provesti izračun i izrada grafičkih prikaza te prezentacija indeksa raznolikosti i usluga ekosustava za ekosustave koji su u ravnoteži i onih koji su zbog ljudskih utjecaja izvan ravnoteže <i>Hrvatski jezik:</i> u ostvarivanju nastave medijske kulture mogu se istraživati sadržaji s temom povezanosti stanja ekosustava i kvalitete života. <i>Integrirana nastava (Biologija, Kemija, Politika i gospodarstvo, Hrvatski jezik, Vjeronauk, Etika, Povijest):</i> učenik,

				radeći u skupini, analizira određene gospodarske krize u povijesti i njihov utjecaj na održivi razvoj <i>Geografija:</i> odlazak u prirodu na mjesto gdje se vide utjecaji gospodarstva na prirodu, poput šuma, kamenoloma, tvornice i sl.; Integrirano (Sat razrednika, projekti, međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje i Zdravlje): posjet mjestima u Hrvatskoj na kojima je vidljiv utjecaj stanja u ekosustavima na kvalitetu života (pozitivni i negativni primjeri); vježba na satu: <i>Millenium Ecosystem Assesment</i> (svjetsko istraživanje o utjecaju stanja u ekosustavima na kvalitetu života).
odr A.4.4. Prikuplja, analizira i vrednuje podatke o utjecaju gospodarstva, državne politike i svakodnevnog potrošnje građana na održivi razvoj.	Analizira utjecaj ljudskih djelatnosti i politike na okoliš i učinke ekološkog načina života.	Obrađuje i prezentira podatke o utjecaju gospodarstva, javnih politika i građana na održivi razvoj.	Prihvaća pravednu raspodjelu kao način korištenja resursa.	<i>Integrirana nastava</i> (Geografija, Politika i gospodarstvo, Povijest): razvoj javnih politika prema zaštiti okoliša i održivome razvoju tijekom povijesti, utjecaj velikih svjetskih ideologija (totalitarizmi 20. stoljeća, kapitalizam...) na održivi razvoj; analiza stanja po državama – trenutno stanje i najbolji primjeri javnih politika. <i>Projekti:</i> posjet Institutu Hrvoje Požar, Tehničkome muzeju ili sličnoj instituciji.
Ključni sadržaji: obavezni utjecaj ljudi i gospodarstva na održivi razvoj, ekonomske politike, klimatska pravda; preporučeni prirodna ravnoteža, kvaliteta života, ekosustav, stanište, resursi, biljne vrste, gospodarstvo, politički sustavi.				

4. odgojno-obrazovni ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: DJELOVANJE				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
odr B.4.1. Djeluje u skladu s načelima održivoga razvoja s ciljem zaštite prirode i okoliša.	Objašnjava modele aktivnoga djelovanja za očuvanje prirode i okoliša.	Primjenjuje stečena znanja i predlaže aktivnosti za zaštitu prirode i okoliša.	Promiče važnost aktivnoga djelovanja za zaštitu prirode i okoliša.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Hrvatski jezik, Povijest, Geografija, Sat razrednika, projekti): upoznavanje s organizacijama i udrugama koje djeluju na zaštiti prirode i okoliša
odr B.4.2. Djeluje u skladu s načelima održivoga razvoja s ciljem promoviranja socijalne pravde.	Uspoređuje i procjenjuje stupnjeve ostvarenja socijalne pravde.	Koristi se odgovarajućim komunikacijskim vještinama i IKT alatima u promicanju socijalne pravde.	Zagovara socijalnu pravdu.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Hrvatski jezik, Etika, Vjeronauk, Geografija, Sat razrednika, međupredmetna tema Građanski odgoj i obrazovanje): učenici će upoznati događaje i osobe iz povijesti i današnjice koji su radom na održivome razvoju širili socijalnu pravdu i obrnuto (npr. dobitnici Nobelove nagrade za mir Wangari Mathai, Muhammad Yunus, Rosa Park, tema ukidanja ropstva); Povezanost s međupredmetnom temom Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije: primjena inovacija i novih tehnologija u društvenome poduzetništvu radi širenja socijalne pravde.

Ključni sadržaji: **obvezni** načela održivoga razvoja, volontiranje, globalne promjene i procesi (klimatske promjene, elementarne nepogode), proizvodnja hrane i, socijalna pravda, ekološki otisak, održivo korištenje resursa, gospodarenje otpadom, integrirani i održivi energija, hrana i promet, primjeri održivog dizajna; **preporučeni** društveno poduzetništvo, zadruge, solidarnost i ravnopravnost, inovativna rješenja – plava ekonomija, ekološko modeliranje, djelovanje prema rješavanju problema, modeli aktivnoga djelovanja, urbana permakultura, niskougljični razvoj Hrvatske.

4. odgojno-obrazovni ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: DOBROBIT				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
odr C.4.1. Prosuduje značaj održivoga razvoja za opću dobrobit.	Analizira utjecaj okolišne, društvene i ekonomske dimenzije održivosti na osobnu i zajedničku dobrobit.	Istražuje i prezentira pozitivne i negativne procese iz vlastite sredine koji utječu na ugroženost okoliša i ljudi.	Promiče svijest o važnosti uravnoteženosti razvoja gospodarstva i brige za okoliš radi osobne i zajedničke dobrobiti.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Geografija, Biologija, Vjeronauk, Etika, međupredmetne teme Zdravlje, Građanski odgoj i obrazovanje i Poduzetništvo): utjecaj gospodarskog razvoja industrije, prometa, energetike i potrošnje na opću dobrobit.
odr C.4.2. Analizira pokazatelje kvalitete života u nekome društvu i objašnjava razlike među društvima.	Klasificira zajednice na temelju pokazatelja kvalitete života.	Prikuplja i interpretira podatke o kvaliteti života u mjestu stanovanja te predlaže rješenja za poboljšanje kvalitete života.	Promiče stav da kvaliteta života ovisi o povezanosti indeksa ljudskoga razvoja i razine očuvanosti okoliša.	<i>Integrirana nastava</i> (Geografija, Matematika, Politika i gospodarstvo, Sat razrednika, međupredmetne teme Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije i Građanski odgoj i obrazovanje): učenici mogu analizirati pokazatelje kvalitete života na temelju istraživanja EU, <i>Happy Planet Indeks</i> , s detaljnijom analizom indeksa ljudskoga razvoja UN-a (<i>HDI Human Development Index</i>).
odr C.4.3. Analizira i uspoređuje uzroke i posljedice socijalnih razlika u nekim društvima sa stajališta dobiti pojedinca.	Objašnjava utjecaj stupnja razvoja društva i gospodarstva na kvalitetu života pojedinca.	Istražuje i interpretira uzroke i posljedice socijalnih razlika u odabranim društvima.	Zalaže se za pravednu i odgovornu raspodjelu dobara i resursa za lokalnu i globalnu dobrobit svih ljudi.	<i>Etika</i> : vježba Koliko je ekonomske nejednakosti opravdano? <i>Strani jezici</i> : obrada tekstova o socijalnim razlikama, pravednoj raspodjeli dobara, kvaliteti života i dobiti. <i>Integrirana nastava</i> (Geografija, Povijest, Politika i gospodarstvo): kako su se države tijekom povijesti odnosile prema socijalnim razlikama u svojim društvima, a kako se odnose danas; <i>Međupredmetna tema Poduzetništvo, Sat razrednika</i> : rasprave o ekonomskim modelima i javnim politikama koje smanjuju socijalne razlike u društvima; <i>Hrvatski jezik, Likovna umjetnost, Glazbena umjetnost</i> : prikazi socijalnih razlika u umjetnosti.
odr C.4.4. Opisuje utjecaj različitih ekonomskih modela na dobrobit.	Analizira različite ekonomske modele s obzirom na njihov utjecaj na dobrobit.	Uspoređuje podatke utjecaja različitih ekonomskih modela na dobrobit na temelju kojih osmišljava moguće scenarije.	Svjestan je da ograničenja prirodnih resursa utječu na ekonomski rast i da se dobrobit nužno ne zasniva na ekonomskome rastu.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Povijest, Geografija, Sat razrednika): učenici se upoznaju s modelima različite primjene kapitalizma u državama svijeta. <i>Integrirana nastava</i> (međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije, Zdravlje i Poduzetništvo): moguća je provedba analize utjecaja ekonomskih

				modela u nekom području na kvalitetu života. Projekt: posjet lokalnim tvrtkama koje se koriste ekonomijom za opću dobrobit
Ključni sadržaji: obvezni granica ograničenja prirodnih resursa, solidarnost, kvaliteta života, javne politike, indeksi društvenoga razvoja (ili pokazatelji društvenoga razvoja), globalne politike, resursi, ekološki otisak; preporučeni napredni i novi ekonomski razvojni modeli, sigurnost, ne(zagađeni) okoliš.				

5. odgojno-obrazovni ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: POVEZANOST				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
odr A.5.1. Kritički promišlja o povezanosti vlastitoga načina života s utjecajem na okoliš i ljude.	Predviđa utjecaje vlastitoga načina života na okoliš i ljude te poznaje održiva rješenja.	U vlastitome životu primjenjuje održiva rješenja s ciljem smanjivanja negativnih utjecaja na okoliš i ljude.	Preispituje povezanost vlastitoga života s okoliš i druge ljude.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Hrvatski jezik, Sociologija, Geografija, Biologija, Sat razrednika, međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje i Zdravlje): debata o pozitivnim i negativnim ljudskim utjecajima na okoliš; <i>Međupredmetne teme Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije, Osobni i socijalni razvoj i Građanski odgoj i obrazovanje</i> : vježba istraživanje povezanosti životnoga stila, potrošnje i utjecaja na druge ljude, analiza primjera održivih rješenja i uočavanje razlika između individualnih koraka i onih koji utječu na cijelo društvo; <i>organiziranje integriranog tematskog dana</i> : dana u godini kad učitelji i učenici odabiru teme i metode kojima učenici kritički promišljaju o utjecaju vlastitoga načina života na okoliš i druge ljude.
odr A.5.2. Analizira načela održive proizvodnje i potrošnje.	Poznaje načela održive proizvodnje i potrošnje.	Prepoznaje i koristi se proizvodima koji su proizvedeni bez štetnih utjecaja na okoliš.	Svjestan je važnosti održive proizvodnje i potrošnje.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Geografija, Sat razrednika, Sociologija, međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje, Zdravlje i Poduzetništvo): na primjeru vodećih država svijeta učenik analizira sustav proizvodnje i potrošnje te utjecaj gospodarstva na dobrobit ljudi; <i>Kemija</i> : utjecaj kemijskih spojeva na stanje okoliša; <i>Matematika</i> : linearno programiranje; <i>Fizika</i> : utjecaj znanstvenih otkrića na razvoj tehnologije i njihov utjecaj na okoliš (npr. optički kablovi, poluvodiči, nanotehnologija, radioaktivni otpadi i sl.). <i>Projekt</i> : učenici će analizirati način proizvodnje i utjecaj na okoliš odabranih pet proizvoda kojima se najčešće koristi.
odr A.5.3. Analizira odnose moći na različitim razinama upravljanja i objašnjava njihov utjecaj na održivi razvoj.	Analizira uloge i odgovornost različitih sudionika (politika, poslovni sektor i građani) u kreiranju i provedbi politike na lokalnoj i globalnoj razini.	Istražuje mogućnost uključivanja u procese kreiranja i provedbe politike održivoga razvoja na temelju poznavanja uloge i odgovornosti različitih sudionika.	Promiče važnost uključivanja građana u procese kreiranja i provedbe javnih politika.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Geografija, Sat razrednika, Sociologija, međupredmetna tema Građanski odgoj i obrazovanje): analiza postupaka i djelovanja bitnih sudionika u odnosu na načela održive proizvodnje; analiza svjetskih politika prema održivome razvoju; oprimjerivanje dobre prakse na lokalnim razinama (kvart, naselje, mjesto, općina, selo, grad, županija,

				regija).
Ključni sadržaji: obvezni klimatske promjene, utjecaji na okoliš, ekološki otisak, održiva proizvodnja i potrošnja, načela održive proizvodnje i potrošnje, politički i ekonomski sustavi; preporučeni tradicionalna proizvodnja.				

5. odgojno-obrazovni ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: DJELOVANJE				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
odr B.5.1. Kritički promišlja o utjecaju našega djelovanja na Zemlju i čovječanstvo.	Objašnjava i uspoređuje na koje načine utječemo na planet i druge ljude.	Analizira primjere kompleksnoga odnosa između našega djelovanja i utjecaja na Zemlju i druge ljude.	Promiče djelovanja koja ne ugrožavaju ni planet ni druge ljude.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Geografija, Sat razrednika, Sociologija, međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje i Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije): praćenje promjena i analiza grafičkih prikaza i karata s podacima na razini svijeta te praćenje promjena bitnih pokazatelja za održivi razvoj (bioraznolikost, iskorištavanje resursa, siromaštvo, glad, položaj žena...); usporedba mjerenja utjecaja na planet i druge ljude uz pomoć ekološkoga otiska), utjecaj tehnologije na naša društva <i>Kemija</i> : tematske cjeline – kemija okoliša, kemija koloida i znanost o materijalima.
odr B.5.2. Osmišljava i koristi se inovativnim i kreativnim oblicima djelovanja s ciljem održivosti.	Objašnjava i koristi se inovativnim i kreativnim oblicima djelovanja s ciljem održivosti.	Osmišljava i primjenjuje inovativna i kreativna rješenja koristeći se IKT-om s ciljem održivosti.	Uvjeren je u potrebu primjene rješenja koja doprinose održivosti.	<i>Integrirana nastava</i> (Politika i gospodarstvo, Hrvatski jezik, Sociologija, Geografija, Sat razrednika, međupredmetna tema Građanski odgoj i obrazovanje): izrada nacrtu projekta razvoja društva s ciljem održivosti.
odr B.5.3. Sudjeluje u aktivnostima u školi i izvan škole za opće dobro.	Uspoređuje različite načine sudjelovanja u aktivnostima za opće dobro te procjenjuje dosege njihova djelovanja i svojih mogućnosti.	Osmišljava, predlaže i uključuje se u provedbu aktivnosti za opće dobro.	Promiče djelovanje za opće dobro i javno zastupa održivi razvoj.	<i>Integrirana nastava</i> : međupredmetna tema Osobni i socijalni razvoj; <i>Projekti</i> : suradnja i posjet organizacijama koje rade za opće dobro.
Ključni sadržaji: obvezni klimatska pravda, volontiranje, djelovanje usmjereno prema budućnosti, primjeri održivog dizajna; preporučeni društveno poduzetništvo, zadruga, građanski aktivizam, globalne promjene i procesi, zakoni i ugovori o očuvanju okoliša i o temama koje održivi razvoj pokriva, solidarnost i ravnopravnost, permakultura – održivo dizajniranje životnih prostora, niskougljični razvoj Hrvatske.				

5. odgojno-obrazovni ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: DOBROBIT				
Učenik:	Znanje	Vještine	Stavovi	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
odr C.5.1. Objašnjava povezanost potrošnje resursa i pravedne	Na temelju dostupnih podataka predviđa održivost sustava potrošnje resursa	Na odabranim primjerima izrađuje prijedlog upravljanja resursima svoga zavičaja kako bi se	Zauzima se za pravednu raspodjelu i potrošnju dobara radi održivoga razvoja okoliša,	<i>Hrvatski jezik</i> : pisanje eseja o potrošnji resursa <i>Geografija</i> : izrada prijedloga upravljanja resursima u svome zavičaju s ciljem jačanja otpornosti zajednice na moguće rizike u budućnosti. <i>Integrirana nastava</i> (Geografija, Hrvatski jezik,

raspodjele za osiguranje opće dobrobiti.	na svjetskoj razini.	spremnost suočavao s mogućim rizicima u budućnosti.	društva i gospodarstva.	Sat razrednika, međupredmetna tema Građanski odgoj i obrazovanje): učenici na više predmeta uočavaju stanje resursa u svome zavičaju, računaju svoj osobni ekološki otisak te na danu integrirane nastave iznose svoje rezultate. <i>Kemija: kemija u funkciji dobrobiti za okoliš (zeleni kemija, bijela kemija, ionski pročišćivači itd.).</i>
od C.5.2. Predlaže načine unapređenja osobne i opće dobrobiti.	Analizira načine dobrog odnosa prema okolišu i drugim ljudima radi postizanja osobne i zajedničke dobrobiti.	Primjenjuje preporuke svjetskih organizacija i predlaže načine unapređenja osobne i opće dobrobiti.	Promiče dobrobit zajednice i društva svojim radom na projektima važnim za zajednicu.	<i>Projekti, integrirana nastava (Politika i gospodarstvo, Hrvatski jezik, Sociologija, Geografija, Sat razrednika, međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj, Zdravlje i Poduzetništvo): cijeli razred sudjeluje u projektima važnim za razrednu zajednicu, školu ili širu zajednicu; učenici volontiraju, sudjeluju u humanitarnim aktivnostima i društvenim akcijama.</i>
<p>Ključni sadržaji: obvezni resursi, granica raspoloživosti prirodnih resursa, ekološki otisak ravnoteža i kvaliteta ekosustava, volontiranje, zdrava ishrana i proizvodnja hrane, globalne politike prema okolišu i socijalnim pitanjima; preporučeni energetska učinkovitost.</p>				

3) KURIKULUM MEĐUPREDMETNE TEME ZA OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE

Domena A – 4. Ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja): Ja				
osr A.4.1. Razvija sliku o sebi.	Opisuje se na temelju osobnih i moralnih vrijednosti.	Ponaša se u skladu sa svojim osobinama, vrijednostima i identitetom.	Osjećajem vlastite vrijednosti oblikuje se identitet i izgrađuje samopouzdanje.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika. Radionice, igranje uloga, rasprave, debate, projektna nastava, filmovi, predstave, eseji na temu razvoja identiteta. Koristi se prikladnim književnim djelima te primjerima poznatih osoba. Individualna podrška učitelja učeniku. Stručni suradnici procjenjuju razinu samopoštovanja i samoeфикаsnosti učenika, savjetuju učenike, roditelje i učitelje te prate prilagodbu na novu sredinu. Učenici vode mapu osobnoga razvoja.
Analizira čimbenike		Aktivan je i		

		odgovoran član zajednice. Različitost identiteta pridonosi bogatstvu zajednice.		
koji utječu na razvoj osobnoga identiteta.				
osr A.4.2. Upravlja svojim emocijama i ponašanjem.	Razlikuje načine suočavanja s povećanim školskim i socijalnim zahtjevima.	Traži i primjenjuje uspješna iskustva u rješavanju problema.	Na budućnost gleda s optimizmom i nadom.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika. Radionice, igranje uloga, rasprave, debate, projektna nastava, filmovi, predstave, eseji na temu povezanu s ovim očekivanjem. Učitelj kao model ponašanja i podrška učenicima. Praćenje prilagodbe učenika na novu školsku sredinu. Savjetovanja unutar škole (stručni suradnici). Individualni rad razrednika i drugih učitelja s učenicima. Vršnjačka podrška.
	Prepoznaje situacije u kojima je slične probleme uspješno riješio.	Uspješno se suočava sa stresom.		
osr A.4.3. Razvija osobne potencijale	Povezuje osobine i ponašanja koji mogu utjecati na prihvaćenost.	Dogovara se i prihvaća kompromise u situacijama kad je to opravdano. Jasno iskazuje svoj stav.	Ponekad je nužno pristati na kompromis.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta i satova razrednika. Radionice, igranje uloga, rasprave, debate, projektna nastava, eseji na temu povezanu s ovim očekivanjem. Učitelj kao model ponašanja i podrška učenicima. Stručni suradnici prate prilagodbu na novu školsku sredinu. Tematski roditeljski sastanci. Savjetovanje unutar škole (stručni suradnici). Individualna podrška učitelja učeniku. Učenici vode mapu osobnoga razvoja.

				Škola nudi širok raspon slobodnih aktivnosti i izbornih predmeta.
	Objašnjava potrebu za neovisnosti o odraslima te za ostvarivanjem bliskih odnosa s vršnjacima.	Usklađuje dobar odnos u obitelji s potrebom za odvajanjem i ostvarivanjem odnosa izvan obitelji.		
osr A.4.4. Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem.	Analizira važnost radnih navika za uspjeh u učenju i radu.	Redovito ispunjava obveze.	Važno je redovito ispunjavanje obveza.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, međupredmetnih tema Učiti kako učiti i Uporaba IKT-a te satova razrednika. Radionice, rasprave, projektna nastava, filmovi, predstave, eseji o planiranju budućnosti i profesionalnog razvoja. Savjetovanje unutar škole (stručni suradnici). Individualna podrška učitelja učeniku. Učenici vode mapu osobnog razvoja. Širok raspon ponuđenih slobodnih aktivnosti i izbornih predmeta u školi. E-učenje i prikupljanje informacija i znanja povezanih s područjem interesa.
Prepoznaje aktivnosti koje mu mogu pomoći u razvoju osobnih potencijala.	Uključuje se u slobodne aktivnosti u skladu s interesima.	Važno je uključivanje u slobodne aktivnosti.		
Ključni sadržaji: sustavi vrijednosti, osobni identitet, strategije suočavanja sa stresom, socijalna prihvaćenost, bliskost, radne navike i postignuća, osobni potencijali i njihov razvoj.				
Domena A – 5. Ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja): Ja				
osr A.5.1. Razvija sliku o sebi.	Analizira prava i obveze te ulogu odrasle osobe.	Zauzima se za sebe stalno i ustrajno.	Jedinstvenost svake osobe čini osobni identitet.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika. Radionice, igranje uloga, rasprave, debate, projektna nastava, filmovi, predstave, eseji na

				temu povezanu s ovim očekivanjem. Individualna podrška učitelja učeniku. Savjetovanje i individualna podrška u školi. Učenici vode mapu osobnoga razvoja.
	Razdvaja vrednovanje osobe od vrednovanja njezina ponašanja.		Postoje različita viđenja situacije.	
osr A.5.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.	Razlikuje racionalni i emocionalni pristup u donošenju odluka.	Uspješno se suočava sa stresom.	Na budućnost gleda s optimizmom i nadom.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika. Radionice, igranje uloga, projektna nastava, filmovi, predstave, eseji... Savjetovanja i individualna podrška u školi. Individualna podrška učitelja učeniku.
osr A.5.3. Razvija svoje potencijale.	Analizira vlastiti dio odgovornosti za kvalitetu svog života.	Razvija i testira strategije potrebne za uspjeh u različitim područjima.	Prema preuzetim zadacima treba biti odgovoran i ustrajati u njihovu ispunjavanju.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika. Radionice, igranje uloga, rasprave, debate, projektna nastava, filmovi, predstave, eseji... Savjetovanja i individualna podrška u školi. Širok raspon slobodnih aktivnosti i izbornih predmeta.
	Objašnjava osobine i ponašanja koji pridonose uspostavljanju i održavanju bliskih veza.	Preuzima odgovornost za kvalitetu bliskih odnosa i prihvaća kritiku.	Pozitivno vrednuje sebe i bliske odnose koje njeguje.	
osr A.5.4. Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem.	Prepoznaje posljedice rizičnoga ponašanja na obrazovanje i profesionalni razvoj.	Postavlja ciljeve u obrazovanju i profesionalnom razvoju i ponaša se u skladu s njima.	Odluke o profesionalnom razvoju donose se samostalno i odgovorno.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, međupredmetnih tema Uporaba IKT-a i Poduzetništvo, satova razrednika. Radionice, igranje

				<p>uloga, rasprave, debate, projektna nastava, filmovi, predstave, eseji...</p> <p>Profesionalno informiranje i savjetovanje u suradnji sa Zavodom za zapošljavanje.</p> <p>Priprema za pisanje životopisa na satu Hrvatskoga jezika i stranih jezika te predstavljanje na razgovoru za posao.</p> <p>Online ankete na satovima Informatike i razrednika, prikupljanje informacija o mogućnostima nastavka školovanja, uvjetima i načinu upisa na više škole i fakultete, prikupljanje informacija o mogućnostima zaposlenja i razvoja karijere, e-učenje.</p>
	Objašnjava kompetencije potrebne za nastavak obrazovanja ili zaposlenje.	Sustavno se priprema za završne ispite ili ispite državne mature.		
	Navodi načine pronalaženja zaposlenja.	Piše životopis.		
	Analizira kako se uspješno predstaviti na razgovoru za posao.	Informira se o studijskim programima / poslodavcima.		
<p>Ključni sadržaji: odraslost – prava i obveze, asertivno ponašanje, osobna odgovornost, bliske veze, emocionalni i racionalni pristup odlukama, rizično ponašanje i profesionalni razvoj, profesionalne kompetencije, životopis i samoprezentiranje.</p> <p>Domena B – 4. Ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja): Ja i drugi</p>				
osr B.4.1. Uvida posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora.	Objašnjava utjecaj svojega i tuđega ponašanja na život pojedinca i zajednice.	Koristi se samoprezentacijom, samozastupanjem i zastupa prava drugih. Primjenjuje tehnike samokontrole.	Važno je ponašati se odgovorno. Svojim ponašanjem utječemo na druge kao i oni na nas.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika, svih školskih aktivnosti, kurikuluma međupredmetne teme Održivi razvoj. Učenje prema

				<p>modelu – osobnim primjerom učitelja i primjerima drugih u socijalnome okruženju.</p> <p>Ugrađeno u cjelokupnu interakciju i kulturu školske ustanove svih sudionika: djece i mladih osoba, roditelja i odgojno – obrazovnih radnika.</p> <p>Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.</p>
<p>osr B.4.2. Suradnički uči i radi u timu.</p>	<p>Objašnjava i služi se vještinama korisnima za timski rad.</p>	<p>Suraduje, sudjeluje u donošenju odluka, razgovara, pregovara, dogovara se i poštuje dogovore.</p>	<p>Suradnja je važna za napredak međuljudskih odnosa.</p>	<p>Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika, svih školskih aktivnosti, međupredmetne teme Učiti kako učiti.</p> <p>Projektno u svim predmetima.</p> <p>Zajednička natjecanja i smotre.</p> <p>Rad u paru i/ili malim skupinama.</p> <p>Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.</p>
<p>osr B.4.3. Preuzima odgovornost za svoje ponašanje.</p>	<p>Objašnjava važnost nenasilja i kritičkoga odnosa prema vlastitome ponašanju.</p>	<p>Asertivan/na je. Upravlja svojim ponašanjem.</p>	<p>Pojedinac je odgovoran za svoje ponašanje. Ciljevi se ostvaruju na nenasilan način.</p>	<p>Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika, svih školskih aktivnosti, međupredmetne teme Zdravlje.</p> <p>Preventivni programi koje organiziraju ili razvijaju, provode i evaluiraju stručni suradnici i suradnja sa zajednicom.</p> <p>Ugrađeno u cjelokupnu interakciju i kulturu školske ustanove svih sudionika: djece i mladih osoba, roditelja i odgojno – obrazovnih radnika.</p> <p>Učenje prema modelu osobnim primjerom učitelja i primjerima drugih u socijalnome okruženju.</p>

				Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.
Ključni sadržaji: razvijanje uvida u posljedice svojih i tuđih postupaka i izbora, suradnja i timski rad, nenasilno rješavanje sukoba i razvijanje odgovornosti za vlastito ponašanje.				
Domena B – 5. Ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja): Ja i drugi				
osr B.5.1. Uvida posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora.	Procjenjuje sinergijsku povezanost svojega djelovanja na druge i zajednicu.	Vrednuje vlastito djelovanje u odnosu na druge.	Pojedinac može birati svoje ponašanje.	Satovi razrednika u cijelome ciklusu i uvršteno u sve predmete, aktivnosti i kulturu škole. Uključeno u međupredmetnu temu Zdravlje. Učenje prema modelu osobnim primjerom učitelja i primjerima drugih u socijalnome okruženju. Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.
osr B.5.2. Suradnički uči i radi u timu.	Poznaje vrste timova i timskih uloga.	Suraduje, organizira, izvršava svoj zadatak, postavlja hipoteze, razvija svoju ulogu u timu, donosi odluke.	Rad u timu rezultira novom kvalitetom.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika, svih školskih aktivnosti, međupredmetne teme Poduzetništvo. Praktične aktivnosti, projektno, natjecanja i smotre, rad u paru i/ili malim skupinama. Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.
osr B.5.3. Preuzima odgovornost za svoje ponašanje.	Formulira pojam odgovornosti.	Bira svoja ponašanja i za to snosi posljedice. Upravlja svojim ponašanjem. Samostalno donosi odluke.	Pojedinac bira svoje ponašanje i odgovoran je za njega.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika, svih školskih aktivnosti. Stručni suradnici organiziraju ili razvijaju, provode i evaluiraju preventivne programe koristeći se resursima uže i šire društvene zajednice. Ugrađeno u cjelokupnu interakciju i kulturu školske ustanove svih sudionika: djece i mladih osoba, roditelja i odgojno – obrazovnih radnika.

				Učenje prema modelu – osobnim primjerom učitelja i primjerima drugih u socijalnome okruženju. Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.
Ključni sadržaji: osobno djelovanje povezano s drugima i zajednicom, rad u timu kao dodana vrijednost, povezanost izbora vlastitoga ponašanja i preuzimanja odgovornosti.				
Domena C – 4. Ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja): Ja i društvo				
osr C.4.1. Prepoznaje i izbjegava rizične situacije u društvu i primjenjuje strategije samozaštite.	Prepoznaje društvene situacije koje mogu ugroziti sigurnost pojedinca i njegov integritet. Prepoznaje različite oblike nasilja u mladenačkim vezama. Prepoznaje međuvršnjačko nasilje i njegove negativne posljedice. Razlikuje oblike ovisnosti i njihove posljedice. Razlikuje učinkovite od neučinkovitih načina samozaštite. Zna koje službe pružaju pomoć i zaštitu. Povezuje utjecaj medija i društvenih mreža na donošenje odluka mladih.	Odupire se negativnim pritiscima u društvu. Primjenjuje strategije samozaštite kojima izbjegava opasnost i negativan društveni utjecaj.	Neprihvatljivi su svi oblici nasilja. Prema sadržajima medija i društvenih mreža treba se odnositi kritički. U redu je reći »ne« i pritom se osjećati dobro.	Pedagoške radionice na satovima razrednika. Vježbanje vještina i strategija odbijanja nagovora vršnjaka na neprihvatljivo ponašanje (igranje uloga, crtanje stripova). Putem izvannastavnih aktivnosti. Uvrstiti u druge nastavne predmete. Uklopljeno u kurikulum međupredmetne teme Zdravlje. Suradnja s roditeljima radi educiranja i pružanja podrške zbog brojnih izazova odrastanja adolescenata. Stručni suradnici organiziraju ili razvijaju, provode i evaluiraju preventivne programe. Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.
osr C.4.2. Upućuje na međuovisnost članova društva i proces društvene odgovornosti.	Zaključuje da društvene norme i pravila omogućuju siguran društveni život i socijalni angažman. Prepoznaje i analizira važnost različitih skupina te njihovu ulogu i odgovornost u društvu.	Prilagođava ponašanje i djelovanje ciljevima i normama skupina koje teže pozitivnim društvenim vrijednostima.	Pojedinac preuzima odgovornost za svoje ponašanje i poštuje prava svih članova društva.	Putem pedagoških radionica na satovima razrednika. Razmjenjivanjem stavova i iskustava među mladima o tome tko utječe na njihovo ponašanje te kako mogu preuzeti odgovornost za svoje postupke. Putem izvannastavnih

				<p>aktivnosti.</p> <p>Uvrstiti u druge nastavne predmete.</p> <p>Uključeno u kurikulum međupredmetne teme Održivi razvoj.</p> <p>Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.</p>
<p>osr C.4.3.</p> <p>Prihvata društvenu odgovornost i aktivno pridonosi društvu.</p>	<p>Prepoznaje kako aktivno pridonosi društvu.</p> <p>Povezuje vlastitu društvenu odgovornost i doprinos kvaliteti života.</p> <p>Argumentira važnost dobrotvornoga rada i volontiranja.</p>	<p>Donosi odluke i djelovanjem pridonosi zajednici društvu.</p>	<p>Pozitivno djelovanje u zajednici i društvu odgovornost je svih članova.</p> <p>Nužna je solidarnost u društvu.</p> <p>Pojedinac je odgovoran za stvaranje i mijenjanje kvalitete života.</p> <p>Dobrotvorni rad i volontiranje poželjni su oblici društvenoga djelovanja.</p>	<p>Putem pedagoških radionica</p> <p>Na satovima razrednika poticati kohezivnost skupine.</p> <p>U okviru izvanučioničke nastave djecu i mlade uključiti u društvena događanja suradnjom s lokalnom zajednicom i raznim organizacijama.</p> <p>Uključiti učenike u projekte koji pridonose dobrobiti škole i zajednice.</p> <p>Poticati volonterstvo i dobrotvorni rad u zajednici.</p> <p>Organizirati dobrotvorne akcije u školi.</p> <p>Putem svih nastavnih predmeta.</p> <p>Uvršteno u kurikulum međupredmetnih tema Zdravlje i Održivi razvoj.</p> <p>Partnerska suradnja roditelja i škole.</p>
<p>osr C.4.4.</p> <p>Opisuje i prihvaća vlastiti kulturni i nacionalni identitet u odnosu na druge kulture.</p>	<p>Analizira društvene utjecaje koji oblikuju kulturni i nacionalni identitet.</p> <p>Prepoznaje svoje prednosti i ograničenja povezane s pripadnošću određenoj zajednici.</p> <p>Prepoznaje ponašanje i osjećaje koji su posljedica</p>	<p>Promatra društvene vrijednosti i pojave iz različitih perspektiva.</p>	<p>Sve kulture imaju svoje vrijednosti i trebaju se međusobno poštovati.</p>	<p>Putem pedagoških radionica na satu razrednika u suradnji sa stručnim suradnicima; izvanastavnim aktivnostima; posjetima kulturno-umjetničkim ustanovama.</p> <p>Sudjelovanjem u manifestacijama i svečanostima u školi i lokalnoj zajednici.</p> <p>Razmjena mladih sudjelovanjem u aktivnostima</p>

				Erasmus+. Sudjelovanjem u eTwining projektima učenici putem IKT tehnologije mogu komunicirati s učenicima drugih zemalja i upoznati druge kulture, običaje i način života mladih. Uvrstiti u druge nastavne predmete. Uključeno u kurikulum međupredmetnih tema Uporaba IKT-a, Građanski odgoj i obrazovanje i Održivi razvoj. Partnersko djelovanje roditelja i škole.
Ključni sadržaji: suvremene ovisnosti i strategije samozaštite, osobna i društvena odgovornost u razvoju rizičnih ponašanja, vrste nasilja, utjecaj medija i društvenih mreža, interesne skupine i društvo, blagdani i obljetnice, kulturni identitet i multikulturalnost.				
Domena C – 5. Ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja): Ja i društvo				
osr C.5.1. Sigurno se ponaša u društvu i suočava s ugrožavajućim situacijama koristeći se prilagođenim strategijama samozaštite.	Obrazlaže kako emocionalni, mentalni i socijalni problemi mogu ugroziti osobni integritet i sigurnost. Sigurno se služi društvenim mrežama i medijima i kritički ih procjenjuje. Primjenjuje strategije samozaštite. Zna reći »ne« u svim ugrožavajućim situacijama.	Štiti osobni integritet i sigurnost. Živi zdravim životom.	Osobna i društvena odgovornost pridonose razvoju društva. U redu je reći »ne« i pritom se osjećati dobro.	U okviru pedagoških radionica na satovima razrednika. Vježbanje vještina i strategija odbijanja nagovora vršnjaka na neprihvatljivo ponašanje (igranje uloga, crtanje stripova). U okviru izvannastavnih aktivnosti. Uvrstiti u druge nastavne predmete. Uključeno u kurikulum međupredmetne teme Zdravlje. Suradnja s roditeljima radi educiranja i pružanja podrške zbog brojnih izazova odrastanja adolescenata. Stručni suradnici organiziraju ili razvijaju, provode i evaluiraju preventivne

				<p>programe.</p> <p>Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.</p>
<p>osr C.5.2.</p> <p>Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi.</p>	<p>Prepoznaje situacije na lokalnoj i globalnoj razini u kojima su ljudska prava ugrožena.</p> <p>Poznaje društvene norme, pravila i zakonske propise kao i posljedice njihova nepridržavanja.</p> <p>Prihvata stvaranje i provođenje zakona i uviđa posljedice njihova kršenja.</p> <p>Obrazlaže važnost i utjecaj formalnih i neformalnih normi u različitim skupinama te se kritički odnosi prema njima.</p>	<p>Ponaša se u skladu s društvenim normama i zakonskim propisima.</p>	<p>Važno je čuvati pozitivne društvene vrijednosti i dostojanstvo pojedinca.</p>	<p>Putem pedagoških radionica na satovima razrednika.</p> <p>Razmjenjivanjem stavova i iskustava među mladima o tome tko utječe na njihovo ponašanje te kako mogu preuzeti odgovornost za svoje postupke.</p> <p>Izvanastavnim aktivnostima.</p> <p>Uvrstiti u druge nastavne predmete.</p> <p>Uključeno u kurikulum međupredmetnih tema Građanski odgoj i obrazovanje i Održivi razvoj.</p> <p>Stručni suradnici savjetuju učenike, roditelje i učitelje.</p>
<p>osr C.5.3.</p> <p>Ponaša se društveno odgovorno.</p>	<p>Analizira događaje u zajednici i društvu i bira priliku za uključivanje u društvene aktivnosti važne za život mladih.</p> <p>Volontiranje povezuje s društvenim ponašanjem kojim pridonosi zajednici te osobnom zadovoljstvu, iskustvu, rastu i razvoju.</p>	<p>Aktivno sudjeluje i pomaže u različitim aktivnostima zajednice i društva.</p>	<p>Pojedinac uvelike pridonosi različitim društvenim procesima.</p>	<p>Putem pedagoških radionica na satovima razrednika poticati kohezivnost skupine.</p> <p>U okviru izvanučioničke nastave djecu i mlade uključiti u društvena događanja suradnjom s lokalnom zajednicom i raznim organizacijama.</p> <p>Uključiti učenike u projekte koji pridonose dobrobiti škole i zajednice.</p> <p>Poticati volonterstvo i dobrotvorni rad u zajednici.</p> <p>Organizirati dobrotvorne akcije u školi.</p> <p>U svim nastavnim predmetima; uključeno u kurikulum međupredmetnih tema Građanski odgoj i obrazovanje i</p>

				Održivi razvoj. Partnerska suradnja roditelja i škole.
osr C.5.4. Analizira vrijednosti svog kulturnog nasljeđa u odnosu na multikulturalni svijet.	Analizira i kritički se odnosi prema iskustvima svoje i drugih kulturnih zajednica.	Živi u skladu s vrijednostima i kulturom svoje zajednice poštujući kulturni identitet drugih.	Kulturalne razlike obogaćuju.	Održavanjem pedagoških radionica na satu razrednika u suradnji sa stručnim suradnicima. Izvanastavne aktivnosti. Posjeti kulturno – umjetničkim ustanovama. Sudjelovanja u manifestacijama i svečanostima u školi i lokalnoj zajednici. Razmjene mladih u okviru aktivnosti Erasmus+. Sudjelovanjem u eTwinning projektima učenici putem IKT tehnologije mogu komunicirati s učenicima drugih zemalja i upoznati druge kulture, običaje i način života mladih. Uvrstiti u druge nastavne predmete; uklopljeno u kurikulum međupredmetnih tema Uporaba IKT-a i Održivi razvoj. Partnersko djelovanje roditelja i škole.

Ključni sadržaji: rizične društvene situacije i strategije samozaštite, društveni utjecaj na ovisnost, kritički stav prema medijima i društvenim mrežama, osobna odgovornost za ponašanje u društvu, odgovornost za očuvanje društvenih vrijednosti, formalne i neformalne norme u različitim društvenim skupinama, volontiranje, mladi kao resurs u društvu, kulturni identitet i multikulturalnost.

4) KURIKULUM MEĐUPREDMETNE TEME UČITI KAKO UČITI ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE

4. i 5. odgojno-obrazovni ciklus (SŠ)

1. domena: primjena strategija učenja i upravljanja informacijama		
Odgojno-obrazovna očekivanja	Razrada odgojno-obrazovnih očekivanja	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
uku A.4/5.1. 1.Upravljanje informacijama	Samostalno: – određuje koje su mu informacije	Integracijom s ostalim područjima i međupredmetnim temama (posebice s IKT-om) svakodnevno u redovitoj nastavi. Očekivanje se uz redovitu nastavu može ostvarivati i

<p>Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.</p>	<p>potrebne i planira kako doći do njih</p> <ul style="list-style-type: none"> – predlaže izvore te pretražuje i odabire informacije iz različitih izvora u školi i širem okružju – organizira i preoblikuje informacije iz različitih izvora tako da se njima može učinkovito koristiti – povezuje nove informacije s postojećim znanjima i iskustvima te stvara novo znanje – obrazlaže svoj odabir izvora i informacije – analizira učinkovitost metoda i tehnika kojima se koristi pri pretraživanju izvora i organizacije informacija – uviđa pogreške pri korištenju izvorima i primjenjuje ta znanja u daljnjem korištenju izvorima i njihovu pretraživanju – izrađuje bibliografske popise korištenih izvora – kreira najprimjereniji način prezentiranja znanja uzimajući u obzir svrhu prezentacije i publiku kojoj je namijenjena – primjenjuje etičke norme pri korištenju informacijama i njihovu preoblikovanju u novi kontekst (sadržaj) te primjenjuje pravila citiranja i poštujući prava intelektualnog vlasništva. 	<p>projektnom nastavom, u izvannastavnim i izvanučioničnim aktivnostima, u suradnji sa školskim knjižničarom i drugim ustanovama u okružju.</p> <p>Preporuča se korištenje primarnim izvorima i referentnom građom na različitim medijima (razlikovanje građe prema opisu – članak u časopisu, izdan na skupu, građa na mreži...).</p> <p>Primjenjivanje usvojenih pravila bibliografskog opisa za svaki korišteni izvor informacija.</p> <p>Primjenjivanje različitih metoda rada na tekstu (izdvajanje ključnih riječi, traženje objašnjenja nepoznatih riječi, prepoznavanje sinonima...).</p> <p>Neke zadatke rada u skupini/pojedinačnog rada planirati u knjižnici ili u suradnji sa školskim knjižničarom uz poticanje suradničkog učenja.</p>
<p>uku A.4/5.2.</p> <p>2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema</p> <p>Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</p>	<p>Samoinicijativno se koristi različitim strategijama pamćenja, čitanja i pisanja.</p> <p>Aktivno sluša.</p> <p>Povezuje novo znanje i vještine s prethodnim znanjima i iskustvima, kao i s drugim područjima učenja.</p> <p>Organizira i restrukturira ideje i informacije onako kako mu je najprikladnije za razumijevanje.</p> <p>Vodi svoje bilješke tijekom učenja ili praćenja izlaganja (ključne pojmove organizira logično i pregledno, izdvaja bitno od nebitnog).</p> <p>Prethodnim znanjem koristi se fleksibilno.</p> <p>Rješava različite, relativno složene probleme.</p> <p>Precizno definira problem i sve njegove elemente.</p> <p>Analizira i raščlanjuje primjerenost i učinkovitost različitih strategija rješavanja problema s ciljem pronalaženja najboljeg pristupa.</p> <p>Primjenjuje i testira različite strategije i odabire one koje će učinkovito dovesti do kvalitetnog rješenja.</p> <p>Objašnjava zašto su određena rješenja kvalitetnija/primjerenija od drugih.</p>	<p>Očekivanje se treba ostvarivati u svakom predmetu, svakodnevno, učenjem i poučavanjem, tijekom redovite nastave, ali i projektnom nastavom, izvannastavnim, izvanučioničkim aktivnostima, u suradnji sa školskim knjižničarom i drugim ustanovama. Izravno poučavati strategije učenja, pamćenja, čitanja i pisanja. Modelirati korištenje strategijama. Vođena refleksija o korištenju strategijama. Raspravljanje o korištenju strategijama u parovima ili manjim skupinama.</p> <p>Korištenje pristupom učenja otkrivanjem (istraživačko učenje, projektni rad, simulacije, igranje uloga, igre s pravilima (strategijske igre)). Koristiti se pogodnostima informacijsko-komunikacijske tehnologije za razvoj vještina i strategija učenja.</p> <p>Poticanje suradničkog učenja i učenja u paru (uzajamno poučavanje, timski rad).</p> <p>Razumijevanje naučenoga učenik može pokazati:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izradom prezentacije, plakata, mape, skice, demonstracije, modela i sl. – objašnjavanjem drugim učenicima – raspravljanjem o temi i sudjelovanjem u debatama – postavljanjem pitanja i davanjem odgovora – vizualizacijom informacija (crta shematske i grafičke prikaze, izrađuje kognitivne i konceptualne mape) – jasnim prezentiranjem teme u pisanom obliku – korištenjem znanja i vještina u pronalaženju rješenja u novim situacijama učenja – predlaganjem različitih pristupa i rješenja relativno

	Kritički analizira proces rješavanja problema i uočava mogućnosti korištenja novostečenim znanjima i vještinama u drugim situacijama.	složenih konkretnih i apstraktnih problema.
uku A.4/5.3. 3. Kreativno mišljenje Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja.	Ideje, sadržaje i moguća rješenja problema nastoji sagledati »iz drugoga kuta« i reorganizirati ih na različite načine. Stvara nove i originalne veze među idejama, situacijama, problemima. Kombinira ideje iz različitih područja te osmišljava i isprobava različite nove postupke i tehnike kako bi stvorio nove ideje i proizvode ili se koristio postojećima. U kreativnom procesu u prvome se redu oslanja na svoju inspiraciju i svoje kreativne resurse (ideje, strategije, alate, tehnike...) Izražava svoje ideje na osoban i sebi svojstven način. Otvoren je prema novim idejama i različitim mogućnostima, prihvaća postojanje rizika, neizvjesnost i nepoznanice u kreativnom procesu i ustraje u kreativnoj aktivnosti.	Očekivanje se može ostvariti u svakom predmetu, svakodnevno, određenim sadržajima i aktivnostima, tijekom redovite nastave, ali i izvannastavnim, izvanučioničkim aktivnostima, u suradnji sa školskim knjižničarom i drugim ustanovama, a osobito je pogodno za projektni pristup te integraciju različitih tema/područja učenja. Mogućnost korištenja različitim računalnim programima, igrama i aplikacijama koje potiču kreativni proces. Osmišljavanje originalnih rješenja konkretnih i apstraktnih problema. Primjena situacija učenja koje potiču stvaranje asocijacija, uporabu mašte, kreativno i umjetničko izražavanje. Slikovito i simboličko prikazivanje složenijih postupaka, samostalno traženje veza među pojmovima, uspoređivanje, iznošenje oprečnih ideja. Predviđanje ishoda problema/zadatka, postavljanje pitanja, pretpostavki, hipoteza, izvođenje dokaza. Osmišljavanje postupka/procesa istraživanja. Osmišljavanje i primjenjivanje novih ideja i rješenja problema iz svakodnevnog života.
uku A.4/5.4. 4. Kritičko mišljenje Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje.	Pri razmatranju nekog problema ili ideje samostalno analizira i procjenjuje važnost i točnost informacija. Uzima u obzir različite informacije, stavlja ih u kontekst te raščlanjuje logičnost argumenata na kojima se temelji neka ideja ili perspektiva. Pрийhvaća postojanje različitih mišljenja i perspektiva, ali ih propituje i uspoređuje. Raspravlja o valjanosti argumenata u podlozi različitih pozicija. Uspostavlja kriterije za vrednovanje tih pozicija, uzimajući u obzir okružje i različite vrijednosne okvire. Autonomno i odgovorno oblikuje svoje mišljenje. Temelji svoje mišljenje na argumentima. Koristeći se argumentima, jasno artikulira i iskazuje svoju poziciju drugima. Uspoređuje svoju poziciju s drugima i zastupa je. Uočava pristranosti u svojem mišljenju. Spreman je preispitati i promijeniti svoju poziciju na temelju novih valjanih argumenata.	Očekivanje se može ostvariti u svakom predmetu, svakodnevno, određenim sadržajima i aktivnostima, tijekom redovite nastave, ali i projektnom nastavom, izvannastavnim, izvanučioničkim aktivnostima, u suradnji sa školskim knjižničarom i drugim ustanovama. Korištenje situacijama iz svakodnevnog života (u razredu, školi, okružju). Aktivnosti koje potiču kritičko preispitivanje svojega i tuđeg mišljenja poput dijaloga, debate i sl. Situacije koje potiču kritičko vrednovanje svojega i tuđeg mišljenja.

4. i 5. odgojno-obrazovni ciklus (SŠ)

2. domena: upravljanje svojim učenjem		
Odgojno-obrazovna očekivanja	Razrada odgojno-obrazovnih očekivanja	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
uku B.4/5.1.	Samostalno:	Primijeniti u svim predmetima. Učenike se može poticati

<p>1. Planiranje</p> <p>Učenik samostalno određuje ciljeve učenja, odabire pristup učenju te planira učenje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – analizira zahtjeve zadataka i situacije učenja i realistično ih procjenjuje, uzimajući u obzir svoje sposobnosti, preferencije i ciljeve učenja – procjenjuje što zna, a što tek treba naučiti – postavlja dostižne ciljeve učenja prema pojedinim područjima učenjima i predmetima i određuje kriterije uspješnosti – procjenjuje trud i vrijeme potrebno za ostvarivanje ciljeva – fleksibilan je u postavljanju ciljeva učenja, koji su relevantni i vremenski izvedivi – s obzirom na zahtjeve zadatka i situaciju učenja, razmatra moguće pristupe i strategije učenja, odabire najprikladnije i primjenjuje ih učinkovito. – izrađuje kratkoročni i dugoročni plan učenja i svoje učenje organizira u skladu s njim – vrednuje svoj plan, fleksibilno ga mijenja i uočava dobrobiti planiranja. 	<p>na izradu dnevnog, tjednog i mjesečnog plana učenja i praćenje ostvarenja plana (moguće i u elektroničkom obliku). Ohrabrivanje učenika za razmišljanje i razgovor o procesu učenja. Poticati učenike na to da naglas govore o koracima u učenju i rješavanju problema. Izravno poučavati metakognitivne strategije planiranja, praćenja, samoreguliranja i samovrednovanja učenja (kako, kada i zašto se njima koriste). Preusmjeravati fokus s rezultata (ocjene, broja bodova i sl.) na proces učenja (kakvo je bilo učenje, kako unaprijediti učenje). Poticati učenike na pokazivanje samoinicijativnosti i svoje odgovornosti za učenje. Poticati praćenje svojeg učenja vođenjem dnevnika učenja i pomoću različitih alata koje nudi informacijsko-komunikacijska tehnologija.</p>
<p>uku B.4/5.2.</p> <p>2. Praćenje</p> <p>Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja.</p>	<p>Samostalno prati zahtjeve zadatka (npr. procjenjuje zahtjevnost pojedinih aktivnosti koje izvodi) i učinkovitost korištenog pristupa.</p> <p>Iskazuje procjene o svojim procesima učenja.</p> <p>Govori o koracima koje radi tijekom učenja ili rješavanja problema.</p> <p>Postavlja si pitanja za provjeru razumijevanja i traži pojašnjenja.</p> <p>Otkriva i ispravlja pogreške pri rješavanju zadatka.</p> <p>Ponovno čita, radi ili pregledava ono što je dosad napravio.</p> <p>Prati svoj napredak u učenju i ocjenjuje svoju izvedbu planiranih aktivnosti (koliko je blizu cilju).</p> <p>Samostalno odlučuje o nastavljanju ili završavanju učenja.</p>	
<p>uku B.4/5.3</p> <p>3. Prilagodba učenja</p> <p>Učenik regulira svoje učenje mijenjajući prema potrebi plan ili pristup učenju.</p>	<p>Može ocijeniti koje su prednosti i nedostaci pojedinih pristupa učenju/rješavanju zadatka, odnosno utvrditi korisnost korištenih strategija i pristupa u pojedinim situacijama učenja.</p> <p>Prema potrebi (na temelju praćenja učenja, kad dođe do zastoja u radu ili problema u razumijevanju) mijenja ili prilagođava plan ili pristup učenju ili rješavanju zadatka.</p> <p>Koristi se sve sustavnijim, na strategijama temeljenim, pristupom.</p>	

	Povećava napor ako je potrebno. Odlučuje o završavanju učenja kada je procijenio da je dovoljno naučio.	
uku B.4/5.4. 4. Samovrednovanje/ samoprocjena Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.	Procjenjuje koliko je naučio te koliko je uspješno riješio zadatak. Procjenjuje i uloženi trud i vrijeme te svoje zadovoljstvo procesom i rezultatima. Procjenjuje učinkovitost svojeg učenja te uzroke uspjeha ili neuspjeha u konkretnoj situaciji učenja. Prosuduje je li ostvaren cilj učenja. (Ne)uspjeh pripisuje postojanju ili izostanku truda te odabiru određenih strategija učenja i korištenju njima. Razmišlja o budućem učenju i o tome kako ga popraviti (kako prenijeti stečena znanja i iskustva u nove situacije učenja). Postavlja nove ciljeve učenja.	

4. i 5. odgojno-obrazovni ciklus (SŠ)

3. domena: upravljanje emocijama i motivacijom u učenju		
Odgojno-obrazovna očekivanja	Razrada odgojno-obrazovnih očekivanja	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
uku C.4/5.1. 1. Vrijednost učenja Učenik može objasniti vrijednost učenja za svoj život.	Iznosi i objašnjava razloge zbog kojih je učenje važno za njegov budući život (nastavak obrazovanja, odabir zanimanja, osobni život). Svojim riječima objašnjava zašto je učenje važno za društvo u cjelini. Može obrazložiti svrhu učenja pojedinih predmeta i važnost ulaganja truda. Želi naučiti što više u pojedinim predmetima.	Ostvaruje se u svim predmetima. Koristiti se razgovorom o učenju i raspravama u skupini. Učitelji iznose ciljeve učenja na svakom satu. Individualizirani rad tijekom nastave i pojedinačni rad sa svakim učenikom. Suradničko učenje, igranje uloga i vršnjačka podrška u situacijama neuspjeha. Radionice s ciljem razvijanja pozitivne slike o sebi i rasprave u skupini o važnosti ulaganja truda za uspjeh u učenju. Različite aktivnosti u kojima se učenici potiču na iskazivanje svojih interesa i postavljanje ciljeva povezanih s tim što žele naučiti, a ne samo s dobivanjem ocjene. Vrednovanje za učenje koje uključuje specifične povratne informacije usmjerene na isticanje učenikovih jakih strana, ali i usmjeravanje na ono što ulaganjem truda treba unaprijediti.
uku C.4/5.2. 2. Slika o sebi kao učeniku Učenik iskazuje pozitivna i visoka očekivanja i vjeruje u svoj uspjeh u učenju.	Očekuje napredak u pojedinim predmetnim područjima i predmetima u odnosu na svoje ciljeve učenja i prijašnja postignuća. Iskazuje pozitivnu sliku o sebi kao učeniku.	Stvaranje situacija u kojima će svaki učenik imati priliku iskusiti uspjeh u učenju i time steći pozitivna iskustva povezana s učenjem. Stvaranje okružja za učenje u kojem će svaki učenik imati priliku prepoznati i razvijati svoje osobne interese. Koristiti se e-okružjem, programima i aplikacijama kako bi učenje bilo zanimljivije (npr. mrežni tečajevi, prikupljanje kolekcija materijala u elektroničkom obliku...). Podrška učitelja u prepoznavanju interesa i razvoju intrinzične motivacije za učenje. Poticanje učenika na pripisivanje svojih neuspjeha nedovoljno uloženom trudu.
uku C.4/5.3. 3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju.	Jasno obrazlaže razloge svojeg interesa za pojedina područja učenja. Učenje pojedinih sadržaja povezuje sa svojim životom i svijetom oko sebe. Procjenjuje koliki trud treba uložiti da bi uspješno riješio zadatak ili ostvario cilj učenja. Samostalno traži informacije i odabire one aktivnosti koje su u njegovu području interesa.	Podrška učitelja u prepoznavanju interesa i razvoju intrinzične motivacije za učenje. Poticanje učenika na pripisivanje svojih neuspjeha nedovoljno uloženom trudu. Radionice povezane s vještinama samomotiviranja i poticanja ustrajnosti u učenju, traženja pomoći i suočavanja s neugodnim emocijama u situacijama neuspjeha. Poticanje na verbalizaciju straha od ispitivanja i straha od neuspjeha, prilagodba ispitnih situacija. Podrška učitelja u smanjivanju neugodnih emocija u različitim situacijama učenja (npr. uvježbavanje tehnika opuštanja, odvratanje od negativnih i usmjeravanje na

	Povezuje svoje interese s odabirom budućeg zanimanja.	
uku C.4/5.4. 4. Emocije Učenik se koristi ugodnim emocijama i raspoloženjima tako da potiču učenje i kontrolira neugodne emocije i raspoloženja tako da ga ne ometaju u učenju.	Primjenjuje tehnike koje će pobuditi pozitivne emocije u situaciji učenja. Primjenjuje strategije samonagrađivanja u procesu učenja. Primjenjuje strategije i tehnike kontrole neugodnih emocija tijekom učenja. Učinkovito primjenjuje tehnike kontrole straha od ispitivanja.	pozitivne misli, razgovor o očekivanjima itd.)
4. Domena: stvaranje okruženja za učenje		
Odgojno-obrazovna očekivanja	Razrada odgojno-obrazovnih očekivanja	Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih očekivanja
uku D.4/5.1. 1. Fizičko okruženje učenja Učenik stvara prikladno fizičko okruženje za učenje s ciljem poboljšanja koncentracije i motivacije.	Prilagođava okolinu u kojoj uči prije početka učenja, a prema potrebi i tijekom učenja. Uspješno se prilagođava postojećim okolinskim uvjetima učenja.	Ostvaruje se u svim predmetima. Učitelj potiče učenike na isprobavanje različitih uvjeta u kojima uče i odabir onih koji su najučinkovitiji za njih. Pri tome daje objašnjenja i njegovo ponašanje služi kao model. Učitelj daje smjernice učenicima (npr. o organizaciji radnog stola, pripremi pribora i materijala) i upućuje učenike na aktivnosti koje omogućuju iskustveno učenje (npr. posjet nekoj instituciji). Stručni suradnici također savjetuju učenike pojedinačno ili u radionicama o tome kako organizirati prostor i vrijeme za učenje.
uku D.4/5.2. 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.	Može preuzeti različite uloge u skupini, dijeli ideje, sudjeluje u postavljanju ciljeva i njihovu ostvarivanju. Ponaša se tako da ostvaruje učinkovitu interakciju s drugima i djeluje unutar različitih formalnih i neformalnih grupa. Spreman je ciljano potražiti pomoć i podršku pri učenju od osoba koje mu najbolje mogu pomoći ako svojim trudom ne može samostalno obaviti zadatak. Iskazuje interes za suradnju s drugima i konstruktivno surađuje.	Ostvaruje se u svim predmetima. Učitelj sam ili u suradnji s učenicima kreira aktivnosti u kojima mogu suradnički učiti, raditi u paru ili timu, poučavati jedni druge, isprobati različite uloge, doprinositi zajedničkom cilju. Učitelj stvara prijateljsko okruženje u kojem pozitivno reagira na učeničko pružanje i traženje pomoći i potiče takvo ponašanje. Učitelj osnažuje učenike da traže pomoć i podršku ako im je potrebna.

5) KURIKULUM MEĐUPREDMETNE TEME PODUZETNIŠTVO ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE

4. odgojno-obrazovni ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: PROMIŠLJAJ PODUZETNIČKI				
ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
Učenik: Pod A.4.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja.	Prepoznaje utjecaj inovacija i kreativnih rješenja na rast produktivnosti i konkurentnosti. Procjenjuje utjecaj oskudnosti resursa na pojedinca,	Izračunava produktivnost i obrazlaže komparativne prednosti rješenja. Uspoređuje dobit i troškove inovativnoga	Pokazuje otvorenost prema inovacijama. Poštuje intelektualno vlasništvo.	Integrirano. Izvannastavne i izvanučioničke aktivnosti. Sat razrednika.

	poslovanje i društvo. Poznaje pojam intelektualnoga vlasništva.	rješenja.		
Pod A.4.2. Snalazi se s neizvjesnošću i rizicima koje donosi.	Navodi karakteristike različitih gospodarskih sustava te definira prednosti i nedostatke svakog od njih. Opisuje promjenjivost i složenost gospodarske situacije u nacionalnome, multinacionalnome i globalnome okružju.	Koristi internet i primjerene e-alate u istraživanju različitih gospodarskih sustava i njihovih mogućnosti. Pronalazi na internetu podatke o poslovnim subjektima te čita i razumije njihova poslovna izvješća. Procjenjuje rizik povezan s promjenjivom gospodarskom situacijom u široj okolini.	Preuzima razuman rizik i snalazi se u neizvjesnim situacijama. Pokazuje otvorenost prema multikulturalnosti.	Integrirano. Izvannastavne i izvanučioničke aktivnosti. Sat razrednika. Korelacija s MT-om. Građanski odgoj.
Pod A.4.3. Upoznaje i kritički sagledava mogućnosti razvoja karijere i profesionalnoga usmjerenja.	Analizira mogućnosti razvoja karijere ovisno o osobnim ciljevima i mogućnostima uključivanja na tržište rada. Upoznaje se s različitim oblicima zapošljavanja te njihovim prednostima i nedostacima Uočava mogućnosti i uvjete za pokretanje vlastita posla.	Koristi e-alate i mrežne stranice za upoznavanje s mogućnostima uključivanja na tržište rada. Nadopunjuje mapu osobnoga razvoja (portfolio).	Ne odustaje unatoč neuspjesima.	Integrirano. Izvannastavne i izvanučioničke aktivnosti. Sat razrednika.
KLJUČNI SADRŽAJI: konkurentnost, planiranje vremena, intelektualno vlasništvo, gospodarski sustavi, konkurencija radne snage, mogućnosti samozapošljavanja, oportunitetni trošak, produktivnost.				

5. odgojno-obrazovni ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: PROMIŠLJAJ PODUZETNIČKI				
ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
Učenik: pod A.5.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja.	Određuje važnost transfera tehnologije i komercijalizacije inovacije. Objašnjava usuglašenost tehnološke izvedivosti inovacija i otkrića s etičkim normama. Opisuje važnost kreativnih industrija za gospodarski rast.	Prezentira primjere uspješnih transfera tehnologije. Procjenjuje na primjerima jesu li inovacije i otkrića moralno opravdani.	Poštuje intelektualno vlasništvo u gospodarstvu zasnovanom na znanju. Naglašava važnost zakonske i etičke regulacije inovacija, tehnologije i znanosti.	Integrirano. Izvannastavne i izvanučioničke aktivnosti. Sat razrednika. Korelacija s MT-om. Građanski odgoj.
pod A.5.2. Snalazi se s neizvjesnošću i rizicima koje donosi.	Analizira proces globalizacije i njezin utjecaj na pojedinca i društvo. Prepoznaje razlike u trgovinskim barijerama i količini razmjene između zemalja.	Služi se makroekonomskim pokazateljima. Procjenjuje dosege proizvoda i usluga.	Poštuje različitosti i multikulturalnost.	Integrirano. Izvannastavne i izvanučioničke aktivnosti. Sat razrednika. Korelacija s MT-om. Građanski odgoj.
pod A.5.3. Upoznaje i kritički	Poznaje mogućnosti i razlikuje programe za	Koristi se vlastitim potencijalima.	Iskazuje vlastitu viziju budućnosti i svoje mjesto	Integrirano. Izvannastavne i

sagledava mogućnosti razvoja karijere i profesionalnog usmjeravanja.	nastavak školovanja i uključivanja na tržište rada ovisno o osobnim ciljevima i mogućnostima. Razvija koncepte i strategije cjeloživotnoga učenja. Analizira različite vrste poduzetništva ovisno o osobnim ciljevima u karijeri, mogućnostima zapošljavanja i prednostima zajednice.	Nadopunjuje i predstavlja mapu osobnoga razvoja (portfolio). Piše motivacijsko pismo za dobivanje stipendije na materinskome i stranome jeziku. Kreira životopis u formatu Europass i molbu za posao. Simulira razgovor za posao.	u njoj. Pokazuje fleksibilnost i pripremljenost za radnu mobilnost.	izvanučioničke aktivnosti. Sat razrednika.
--	---	--	--	---

KLJUČNI SADRŽAJI: transfer tehnologija, komercijalizacija, kultura, inovacije, moralna dvojba, tehnoznanost, gospodarstvo zasnovano na znanju, kreativna industrija, globalizacija, mogućnosti daljnjega obrazovanja, pisanje životopisa i molbe za posao te motivacijskoga pisma na materinskome i stranome jeziku.

4. odgojno-obrazovni ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: DJELUJ PODUZETNIČKI				
ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
Učenik: pod B.4.1. Razvija poduzetničku ideju od koncepta do realizacije.	Prepoznaje dionike poduzetničkoga okružja i mogućnosti osobnoga djelovanja za razvoj poduzetničke ideje.	Služi se različitim izvorima informacija. Pronalazi na internetu podatke o poslovnim subjektima te čita i razumije njihova poslovna izvješća.	Pokazuje otvorenost za poduzetničke prilike.	Integrirano. Izvanastavne i izvanučioničke aktivnosti. Pravo poduzetničko iskustvo. Gost predavač iz potpornih institucija.
pod B.4.2. Planira i upravlja aktivnostima.	Objašnjava osnove projektnog ciklusa.	Izrađuje poduzetnički projektni plan.	Odgovorno izvršava zadatke, ispunjava obaveze i poštuje rokove. Uči iz pogrešaka. Ustrajan je u doseganju cilja.	Integrirano. Izvanastavne i izvanučioničke aktivnosti.
pod B.4.3. Prepoznaje važnost odgovornoga poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice.	Objašnjava važnost eksternalija za planiranje poduzetničkoga pothvata. Prepoznaje važnost socijalnoga poduzetništva.	Istražuje primjere dobre prakse implementacije društveno odgovornoga poslovanja i socijalnoga poduzetništva te na temelju primjera izrađuje prijedlog vlastite društveno odgovorne aktivnosti. Pronalazi na internetu podatke o poslovnim subjektima te čita i razumije njihova poslovna izvješća.	Poštuje koncept socijalne uključenosti. Poštuje postojeće resurse RH i svijeta te sustavno djeluje na njihovu očuvanju. Usmjerava potrošnju prema proizvodima i uslugama poslovnih subjekata koji djeluju društveno odgovorno.	Integrirano. Izvanastavne i izvanučioničke aktivnosti. Korelacija s MT-om. Građanski odgoj.

KLJUČNI SADRŽAJI: eko-sustav, eksternalije, mogući izvori financiranja, državne potpore, EU sredstva, privatne i javne usluge, mogućnosti korištenja dobiti, utjecaji socijalnoga poduzetništva, održivi razvoj, moralno prosuđivanje, sukob interesa, društveno odgovorno poslovanje.

5. odgojno-obrazovni ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: DJELUJ PODUZETNIČKI

ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
Učenik: pod B.5.1. Razvija poduzetničku ideju od koncepta do realizacije.	Obrazlaže vlastitu poduzetničku ideju. Razlikuje ulogu poduzetnika od uloge upravitelja (menadžera).	Izrađuje projektni prijedlog.	Promiče poduzetništvo kao nositelja održivoga gospodarskog rasta i razvoja.	Integrirano. Izvanastavne i izvanučioničke aktivnosti.
pod B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima.	Prepoznaje važnost investicija i različite izvore financiranja.	Koristeći e-alate istražuje mogućnosti investiranja i financiranja.	Procjenjuje prednosti i nedostatke različitih financijskih usluga.	Integrirano. Izvanastavne i izvanučioničke aktivnosti. Korelacija s MT-om. Građanski odgoj.
pod B.5.3. Prepoznaje važnost odgovornoga poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice.	Objašnjava profesionalnu etiku na različitim primjerima iz poslovnoga okruženja. Objašnjava pojam sive ekonomije i korupcije. Prepoznaje i opisuje primjere kršenja prava potrošača.	U svakodnevnome životu prepoznaje sivu ekonomiju i koruptivno ponašanje. Predlaže rješenja na različitim primjerima sukoba interesa. U suradnji s drugima izrađuje jednostavni etički kodeks. Koristi potrošačka prava.	Ne prihvaća sivu ekonomiju i koruptivno ponašanje i reagira na njihovu pojavnost. Poštuje i potiče druge na poštivanje pravila profesionalnoga i etičnoga ponašanja.	Integrirano. Izvanastavne i izvanučioničke aktivnosti. Korelacija s MT-om. Građanski odgoj.
KLJUČNI SADRŽAJI: projektni prijedlog, mogućnosti financiranja, stipendije, učenički i studentski krediti, odgovorno poduzetništvo – siva ekonomija, poštivanje zakonske regulative, zaštita potrošača, profesionalna etika, etički kodeks.				

4. odgojno-obrazovni ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: EKONOMSKA I FINANCIJSKA PISMENOST				
Očekivanja u ovom ciklusu ostvaruju se izradom projekta.				
ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
Učenik: Pod C.4.1. i 4.2. Sudjeluje u projektu ili proizvodnji od ideje do realizacije (nadovezuje se i uključuje elemente očekivanja iz 3. ciklusa)	Identificira čimbenike koji utječu na poslovanje (makrookruženje). Analizira i predviđa mogućnost plasmana proizvoda na tržište. Opisuje osnovne tržišne mehanizme i konkurentske odnose.	Planira aktivnosti u projektu. Rabi IKT u planiranju i ostvarivanju projekta. Pronalazi na internetu podatke o poslovnim subjektima te čita i razumije njihova poslovna izvješća.	Prihvaća važnost etičnoga ponašanja u poslovanju. Preuzima odgovornosti za ispunjenje obveza i poštovanje rokova. Poštuje zakonske propise.	Integrirano kao međupredmetni projekt. Moguće ga je uključiti u nastavne predmete Politika i gospodarstvo, Geografija ili druge nastavne predmete po izboru učitelja. U ostvarivanje pojedinih sadržaja moguće je uključiti vanjske suradnike, goste predavače i sl. Korelacija Građanski odgoj i obrazovanje, Uporaba IKT.
Pod C.4.3. Objašnjava osnovne namjene financijskih institucija i koristi se financijskim uslugama.	Poznaje elemente financijskoga plana u projektu. Objašnjava ulogu financijskih institucija u razvoju poduzetničkih aktivnosti. Obrazlaže najčešće korištene financijske usluge za osobne potrebe	Sudjeluje u izradi financijskoga plana u školskome projektu. Spreman je demonstrirati različite mogućnosti korištenja financijskih usluga.	Odgovorno se služi pojedinim financijskim uslugama. Kritički preispituje važnost novca za osobnu sreću.	Integrirano kao međupredmetni projekt. Moguće ga je uključiti u nastavne predmete Politika i gospodarstvo, Matematika, ili druge nastavne predmete po izboru učitelja. U ostvarivanje pojedinih sadržaja moguće je uključiti vanjske suradnike, goste predavače i sl. Korelacija Građanski odgoj i

	i poslovanje. Prepoznaje važnost planiranja mirovine.			obrazovanje.
<p>KLJUČNI SADRŽAJI: resursi (materijalni, ljudski, financijski – kapital), čimbenici poslovanja (makrookruženje = demografija, ekonomske snage, konkurencija, kulturne i društvene snage, političke i ekonomske snage, tehnologija), tržište, upravljanje novcem (financijske institucije – HNB, burza, FINA, komercijalne banke, porezna i financijska kontrola; financijske usluge – štednja, računi, krediti, kartično poslovanje, osiguranja, stipendije, plaćanja putem interneta, mobilnog telefona).</p>				

5. odgojno-obrazovni ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjega i 2. i 3. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja)

Domena: EKONOMSKA I FINANCIJSKA PISMENOST				
Očekivanja u ovom ciklusu ostvaruju se izradom projekta.				
ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
<p>Učenik: pod C.5.1. Sudjeluje u projektu ili proizvodnji od ideje do realizacije (nadovezuje se i uključuje elemente očekivanja iz 3. i 4. ciklusa).</p>	<p>Analizira različite primjere projekata ulaganja – poslovnih planova. Identificira čimbenike koji utječu na poslovanje (interno okruženje, mikrookruženje). Analizira promjene na lokalnom i globalnom tržištu i njihov utjecaj na gospodarstvo i život građana. Navodi važnost uvoza i izvoza. Razlikuje ulogu i aktivnosti državnih, poduzetničkih potpornih institucija i socijalnih partnera (u HR i EU) u poslovanju.</p>	<p>Upravlja materijalnim i nematerijalnim resursima. Sudjeluje u simulacijama različitih poslovnih situacija. Participativno vodi grupu ili tim. Istražuje postupak otvaranja poduzeća ili obrta.</p>	<p>Promiče poduzetničko djelovanje i razvoj poduzetničke klime. Kritički se odnosi prema promotivnim sadržajima. Preuzima odgovornost za ispunjenje obveza i poštivanje rokova. Poštuje zakonske propise i ne odobrava primjere nepoštivanja propisa. Promiče poštovanje prava proizvođača i potrošača.</p>	<p>Integrirano kao međupredmetni projekt. Projekt je moguće uključiti u nastavne predmete Politika i gospodarstvo, Matematika, Hrvatski jezik ili druge nastavne predmete po izboru učitelja. Moguće je organizirati prezentacije praktičnih radova, natjecanja za najbolju poslovnu ideju i dr. U ostvarivanje pojedinih sadržaja moguće je uključiti vanjske suradnike, goste predavače i sl. Korelacija s Građanskim odgojem i obrazovanjem</p>
<p>pod C.5.2. pod C.5.3. Objašnjava osnovne namjene i koristi se financijskim uslugama.</p>	<p>Prepoznaje važnost financijskoga savjetovanja pri izboru financijskih usluga. Prepoznaje financijska kaznena djela i opisuje odgovarajuće mjere opreza.</p>	<p>Poduzima odgovarajuće mjere opreza.</p>	<p>Preuzima razuman rizik u korištenju financijskih usluga. Iskazuje odgovornost za poštivanje zakona i propisa.</p>	<p>Ostvaruje se kao dio međupredmetnih projekata. U ostvarivanje pojedinih sadržaja moguće je uključiti vanjske suradnike, goste predavače i sl. Korelacija s Građanskim odgojem i obrazovanjem</p>
<p>KLJUČNI SADRŽAJI: resursi (materijalni, ljudski, financijski – kapital, participativno vodstvo), čimbenici poslovanja (interno okruženje – unutarnja organizacija poduzeća; mikrookruženje – kupci, dobavljači, poduzetničke potporne institucije, socijalni partneri), tržište, upravljanje novcem (financijske institucije – HNB, burza, FINA, komercijalne banke, porezna i financijska kontrola; financijske usluge – štednja, kamate, računi, krediti, kartično poslovanje, investicijski i mirovinski fondovi, dionice, državne obveznice, leasing, osiguranja).</p>				

6) KURIKULUM ZA MEĐUPREDMETNU TEMU ZDRAVLJE ZA OSNOVNE ŠKOLE I SREDNJE ŠKOLE

Domena TJELESNO ZDRAVLJE – 4. ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjih; 1. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa)				
ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
A.4.1. Objašnjava važnost brige o reproduktivnom zdravlju i važnost odgovornoga spolnoga ponašanja.	Objašnjava i razumije važnost odgovornoga spolnoga ponašanja, uporabe zaštite uključujući specifičnu zaštitu cijepljenjem. Prepoznaje važnost redovitih liječničkih pregleda. Spolno zdravlje.	Iskazuje i zastupa osobne granice i potrebe povezane s reproduktivnim zdravljem. Primjenjuje odgovorno spolno ponašanje. Traži pomoć i savjet liječnika/ginekologa kada je to potrebno. Razgovara i savjetuje se s roditeljima ili drugim članovima obitelji u koje ima povjerenje.	Prihvaća odgovorno spolno ponašanje i važnost preventivnih postupaka.	– integrirano u učenje i poučavanje Biologije, Hrvatskog jezika i stranih jezika, Informatike i Vjeronauka – uporaba mobilnih aplikacija o zdravlju npr. menstrualni kalendar, aplikacija za šećernu bolest – u izvannastavnim i projektnim aktivnostima – u suradnji s timom školske medicine (spolno prenosive bolesti i planiranje obitelji)
A.4.2.A Razlikuje različite prehrambene stilove te prepoznaje znakove poremećaja ravnoteže u organizmu. A.4.2.B Prepoznaje važnost primjerene uporabe dodataka prehrani. A.4.2.C Primjenjuje prehranu prilagođenu godišnjem dobu i podneblju u svakodnevnome životu. A.4.2.D Prepoznaje važnost održavanja tjelesnih potencijala na optimalnoj razini.	Opisuje prednosti i rizike različitih prehrambenih stilova te posljedice poremećaja ravnoteže u organizmu i raspravlja o njima. Prepoznaje čimbenike utjecaja dodataka prehrani na zdravlje, rast i razvoj. Objašnjava važnost sezonske i značenje tradicijske prehrane. Prepoznaje zakonitosti razvoja i održavanja funkcionalnih sposobnosti i snage. Opisuje metode oporavka nakon pojačanih tjelesnih i umnih napora. Opisuje različite načine aktivnoga provođenja slobodnoga vremena.	Primjereno se koristi dodatcima prehrani sukladno dobi i razvoju. Priprema i konzumira jednostavne, sezonske i tradicijske obroke. Primjenjuje pravilne prehrambene stilove. Primjenjuje metode oporavka nakon pojačanih tjelesnih i umnih napora. Aktivno provodi slobodno vrijeme.	Poštuje sezonsku i tradicijsku prehranu. Prihvaća redovitu tjelesnu aktivnost kao važan čimbenik očuvanja zdravlja.	– integrirano u učenje i poučavanje Biologije, Kemije, Tjelesne i zdravstvene kulture, stručne predmete i u sat razrednika – u izvannastavnim i projektnim aktivnostima
A.4.3. Objašnjava utjecaj pravilne osobne higijene i higijene okoline na očuvanje zdravlja.	Objašnjava čimbenike rizika za zdravlje s obzirom na higijenu.	Održava osobnu higijenu. Brine se o higijeni okoliša.	Prihvaća odgovornost za osobnu higijenu i higijenu okoline.	– integrirano u Biologiju, Hrvatski jezik, Likovnu kulturu, Glazbenu kulturu, Povijest, Geografiju, Matematiku i u ostale predmete u koje je moguće integrirati navedena očekivanja te u sat razredne zajednice – u izvannastavnim i projektnim aktivnostima
KLJUČNI SADRŽAJI – spolnost, mladi i spolno ponašanje (odgovorno, neodgovorno, rizici) – spolno prenosive bolesti, HIV/AIDS, neplanirana trudnoća, maloljetnička trudnoća, pobačaj, utvrđivanje rane trudnoće te gdje i kako zatražiti pomoć, kontracepcija, vođenje menstrualnoga kalendara i određivanje plodnih dana pri ciklusu različitoga trajanja				

- odgovorno spolno ponašanje, strategija ABCeda zaštite spolnoga i reproduktivnoga zdravlja (apstinencija – izbjegavanje ranih odnosa i uporabe alkohola i psihoaktivnih sredstava, obostrano vjerna veza, uporaba zaštite)
- spolno zdravlje – razraditi kroz kategoriju znanje, stavovi, vještine i očekivanja u okviru koje bi se opisalo što uključuje spolno zdravlje
- prehrambeni stilovi (zdravi/nezdravi, mediteranska/kontinentalna prehrana, urbana/ruralna prehrana, socijalna određenost, brza hrana...)
- dodatci prehrani (proteini, sredstva za mršavljenje, energetske napitke...)
- jelovnici (sezonski, tradicijski...)

Domena TJELESNO ZDRAVLJE – 5. ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjih; 2. i 3. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa)

ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
A.5.1. Preuzima brigu i odgovornost za reproduktivno zdravlje i razumije važnost redovitih liječničkih pregleda.	Opisuje način brige o reproduktivnom zdravlju kao i moguće rizike od spolno prenosivih bolesti. Opisuje odgovorno roditeljstvo (razlikuje planiranu od neplanirane trudnoće, opisuje načine sprječavanja trudnoće, pripremu za trudnoću, dojenje, redovite liječničke preglede i cijepljenja). Spolno zdravlje.	Primjenjuje stečena znanja radi sprječavanja neplanirane trudnoće, planiranja i pripreme za planiranu trudnoću te radi sprječavanja spolno prenosivih bolesti.	Prihvata odgovornost za spolno ponašanje i reproduktivno zdravlje.	– integrirano u Biologiju, sat razredne zajednice i Vjeronauk – u izvannastavnim i projektnim aktivnostima – suradnja s timom školske medicine (spolno prenosive bolesti i planiranje obitelji)
A.5.2. Opisuje i primjenjuje zdrave stilove života koji podrazumijevaju pravilnu prehranu i odgovarajuću tjelesnu aktivnost.	Objašnjava povezanost prehrane s razvojem debljine kao rizičnoga čimbenika danas vodećih kroničnih bolesti. Pravilno odabire namirnice koje pomažu pri pojačanim tjelesnim i umnim naporima te raspravlja o tome gdje i kako zatražiti pomoć i podršku.	Uravnoteženom prehranom prevenira debljinu te odabire i upotrebljava preporučene namirnice pri pojačanim tjelesnim i umnim naporima.	Usvaja zdrave stilove života.	– integrirano u Psihologiju, Biologiju, Tjelesnu i zdravstvenu kulturu i u ostale predmete u koje je moguće integrirati navedena očekivanja te u sat razredne zajednice – u izvannastavnim i projektnim aktivnostima
A.5.3. Razumije važnost višedimenzionalnoga modela zdravlja.	Analizira višedimenzionalni model zdravlja u području tjelesnoga, emocionalnoga, socijalnoga, osobnoga i duhovnoga zdravlja/rasta i razvoja i prevencije bolesti te objašnjava važnost redovitih sistematskih pregleda u očuvanju zdravlja.	Redovito se odaziva na sistematske preglede radi očuvanja tjelesnoga zdravlja. Primjenjuje životne stilove koji doprinose očuvanju zdravlja.	Usvaja stav o važnosti višedimenzionalnoga modela zdravlja.	– integrirano u sve predmete, a osobito u Biologiju te Tjelesnu i zdravstvenu kulturu i u sat razredne zajednice – moguća suradnja s timom školske medicine i psihologom

KLJUČNI SADRŽAJI

- mogućnosti zaštite spolnoga i reproduktivnoga zdravlja i upravljanje sprječavanjem spolno prenosivih bolesti (SPB) i planiranjem obitelji (sprječavanje maloljetničke/neplanirane trudnoće), maloljetničko roditeljstvo, pobačaj
- punoljetnost, roditeljstvo, prehrana i lijekovi u trudnoći, zdravi stilovi života u trudnoći (prevencija debljine, oštećenja zdravlja djeteta), dojenje

- analiza prehrane, energetske potrebe sukladno zahtjevima organizma, namirnice bogate skrivenim kalorijama
- višedimenzionalni model zdravlja (odrednice, zahtjevi, prevencija)
- spolno zdravlje – razraditi kroz kategoriju znanje, stavovi, vještine i očekivanja u okviru koje bi se opisalo što uključuje spolno zdravlje

Domena MENTALNO I SOCIJALNO ZDRAVLJE – 4. ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjih; 1. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa)

ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
<p>B.4.1.A Odabire primjerene odnose i komunikaciju.</p> <p>B.4.1.B Razvija tolerantan odnos prema drugima.</p> <p>B.4.1.C Analizira vrste nasilja, mogućnosti izbjegavanja sukoba i načine njihova nenasilnoga rješavanja.</p>	<p>Razlikuje i procjenjuje dobronamjernost komunikacije i ponašanja u stvarnome i virtualnome svijetu.</p> <p>Analizira vrste i uzroke nasilja. Obrazlaže načine nenasilnoga rješavanja sukoba.</p>	<p>Primjereno komunicira s vršnjacima i odraslima.</p> <p>Poštuje integritet druge osobe.</p> <p>Suraduje s vršnjacima i ostalima.</p> <p>Uključuje se u društvene i humanitarne akcije.</p>	<p>Usvaja stav da je kvalitetna komunikacija preduvjet za dobru društvenu integraciju. Razvija stav da pomaganje drugima oplemenjuje.</p>	<p>– integrirano u sve predmete, a osobito u Hrvatski jezik, Psihologiju i u sat razredne zajednice – povezano s međupredmetnim temama</p> <p>Građanski odgoj i Osobni i socijalni razvoj</p> <p>– suradnja sa stručnom službom škole</p>
<p>B.4.2.A Procjenjuje situacije koje mogu izazvati stres i odabire primjerene načine oslobađanja od stresa.</p> <p>B.4.2.B Obrazlaže utjecaj zaštitnih i rizičnih čimbenika na mentalno zdravlje.</p>	<p>Objašnjava razne socijalne uloge i važnost razvoja socijalnih vještina. Prepoznaje stresne situacije i reakcije na stres, tehnike opuštanja, moguća rješenja.</p> <p>Objašnjava što znači sagledati problem iz druge perspektive. Analizira zaštitne i rizične čimbenike koji utječu na stvaranje slike o sebi i raspravlja o njima.</p>	<p>Prihvaća obveze koje proizlaze iz socijalnih uloga.</p> <p>Primjenjuje tehnike rješavanja stresa. Brine se o mentalnome zdravlju.</p> <p>Odgovorno donosi odluke povezane sa spolnošću i prevencijom mogućih negativnih posljedica spolnih veza na zdravlje.</p> <p>Traži liječnički savjet i pomoć.</p>	<p>Prihvaća važnost osobne odgovornosti.</p> <p>Usvaja stav da se stres može rješavati na primjeren način.</p> <p>Razvija stav o važnosti spolno odgovornoga ponašanja.</p>	<p>– integrirano u Tjelesnu i zdravstvenu kulturu i u sat razredne zajednice</p> <p>– u radionicama o tehnikama opuštanja</p> <p>– suradnji sa stručnom službom škole</p>
<p>B.4.2.C Razvija osobne potencijale i socijalne uloge.</p> <p>B.4.2.D Razlikuje spolno odgovorno od neodgovornoga ponašanja.</p>	<p>Objašnjava važnost prevencije spolno prenosivih bolesti. Objašnjava važnost planiranja obitelji i odgovornoga roditeljstva.</p>			
<p>B.4.3. Analizira uzroke i posljedice određenih rizičnih ponašanja i ovisnosti.</p>	<p>Opisuje rizična ponašanja, prepoznaje kriznu situaciju i prosuđuje gdje i kada tražiti pomoć. Objašnjava utjecaj ovisničkoga ponašanja na</p>	<p>Odupire se vršnjačkim i drugim pritiscima.</p> <p>Traži pomoć u kriznoj situaciji.</p>	<p>Usvaja stav da je svaka ovisnost štetna za pojedinca i širu zajednicu.</p> <p>Prihvaća stav da su svi</p>	<p>– integrirano u Biologiju, Tjelesnu i zdravstvenu kulturu, Psihologiju i u sat razredne zajednice – suradnja s timom školske medicine i stručnom službom škole – provođenjem</p>

	mentalno zdravlje. Objašnjava utjecaj ovisničkoga ponašanja na obitelj i zajednicu. Nabraja zakonske propise koji reguliraju zlouporabu sredstava ovisnosti.	Izbjegava rizike. Potiče stvaranje zdravih odnosa.	oblici ovisnosti i rizičnih ponašanja neprihvatljivi.	projekta vršnjačke edukacije povezano s međupredmetnom temom Osobni i socijalni razvoj – suradnja s timom školske medicine – suradnja s Hrvatskim Crvenim križem – suradnja s lokalnom zajednicom
--	--	--	---	---

KLJUČNI SADRŽAJI

- zdravi partnerski, prijateljski odnosi i obiteljski odnosi
- partnerski odnosi (očekivanja, uloge, odgovornost, kompromisi...)
- primjerena i dobronamjerna komunikacija (tolerancija, empatija, humanost, uvažavanje, solidarnost prema svima, a osobito potrebitima)
- socijalne uloge (prijatelji, partner, član zajednice...)
- razvoj osobnih kompetencija
- slika o sebi – zaštitni čimbenici (prilagodba na novu sredinu – školu, učenike, nastavnike; uspjeh u školi, u sportu, društvena prihvaćenost...) i rizični čimbenici (neuspjeh u školi, društvena izoliranost, obiteljski problemi, nasilje...)
- prilagodba na nove društvene okolnosti
- uloga obitelji u društvenoj i socijalnog prilagodbi
- uključivanje u društvene i humanitarne akcije
- osjećaj zadovoljstva i ispunjenosti
- utjecaj ovisničkoga ponašanja na mentalno zdravlje i emocije pojedinca te na njegovo okružje, a u najširem smislu i na zajednicu
- utjecaj različitih vrsta opojnih sredstava (alkohol, droga) i drugih ovisničkih ponašanja (kockanje, klađenje, neprimjerena uporaba internetskih sadržaja, igrice...) na prosuđivanje i procjenu (agresivnost, vožnja pod utjecajem alkohola ili droga...)
- krizne situacije (opterećenost školom, ocjene, društveni odnosi...) i potreba za traženjem pomoći krizna stanja (anksioznost, panika, depresivnost, suicidalnost...) i protokoli postupanja u njima
- suicid kao moguća posljedica bolesti ovisnosti
- uloga obitelji u prevladavanju kriznih stanja
- tehnike za prevladavanje stresa te emocionalne i mentalne iscrpljenosti
- spolno ponašanje (rizični i zaštitni čimbenici, postavljanje osobnih granica, odgovornost...)
- spolno prenosive bolesti, spolno odgovorno ponašanje
- planiranje obitelji, preuranjeno roditeljstvo
- pravo na izbor → pravi izbor

Domena MENTALNO I SOCIJALNO ZDRAVLJE – 5. ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjih; 2. i 3. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa)

ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
<p>B.5.1.A Procjenjuje važnost razvijanja i unaprjeđivanja komunikacijskih vještina i njihove primjene u svakodnevnome životu.</p> <p>B.5.1.B Odabire ponašanje sukladno pravilima i normama zajednice.</p> <p>B.5.1.C Odabire ponašanja koja isključuju bilo kakav</p>	<p>Obrazlaže važnost razvijanja komunikacijskih vještina. Procjenjuje važnost suradnje i timskoga rada, Analizira svrhu postojanja pravila i normi unutar neke zajednice.</p> <p>Vrednuje različite oblike ponašanja.</p>	<p>Primjenjuje komunikacijske vještine. Ostvaruje suradnju u različitim situacijama.</p> <p>Izbjegava nasilne oblike ponašanja. Odlučuje na temelju prethodno usvojenih znanja (izbor zanimanja, studij, posao, obitelj).</p> <p>Odgovoran je član zajednice.</p>	<p>Prihvaća stav da je svaki čovjek odgovoran sam za sebe. Usvaja stav da svaki pojedinac ima pravo biti aktivan član zajednice.</p>	<p>– integrirano u Psihologiju, Sociologiju, Etiku, Vjeronauk i u sat razredne zajednice (razgovori i radionice),</p> <p>– suradnja sa stručnom službom škole</p> <p>– povezano s međupredmetnom temom Osobni i socijalni razvoj – suradnja sa Službom za profesionalno usmjeravanje (HZZ)</p>

oblik nasilja.				
B.5.2.A Procjenjuje važnost rada na sebi i odgovornost za mentalno i socijalno zdravlje. B.5.2.B Obrazlaže važnost odgovornoga donošenja životnih odluka. B.5.2. C Odabire višedimenzionalni model zdravlja.	Obrazlaže i zaključuje što pomaže razvoju pozitivne slike o sebi. Zaključuje što donosi punoljetnost. Analizira utjecaj mentalnoga zdravlja na ostale odrednice zdravlja. Povezuje međusobni utjecaj mentalnoga zdravlja i životnoga stila pojedinca i zajednice. Analizira kakvu ulogu ostvaruje u zajednici i koje su mu mogućnosti djelovanja.	Primjenjuje usvojena znanja, navike i vještine u očuvanju mentalnoga i cjelokupnoga zdravlja. Koristi se mogućnostima koje pruža zajednica te doprinosi životu zajednice.	Prihvaća da punoljetnost donosi obvezu osobne odgovornosti za učinjene postupke. Prihvaća stav o međusobnoj povezanosti zdravlja pojedinca i društva. Poštuje važnost uloge zajednice u životu čovjeka.	– integrirano u Biologiju, Psihologiju, Etiku, Vjeronauk i u sat razredne zajednice (razgovori i radionice) – suradnja sa stručnom službom škole – suradnja s timom školske medicine
B.5.3.A Procjenjuje uzroke i posljedice određenih rizičnih ponašanja i ovisnosti. B.5.3.B Analizira opasnosti kockanja, klađenja i igara na sreću.	Procjenjuje utjecaj uporabe sredstava ovisnosti na ljudski organizam. Prepoznaje štetnost pasivnoga pušenja. Analizira probleme kockanja, klađenja i igara na sreću, ovisnosti o internetu, računalnim igricama i druge suvremene ovisnosti.	Odupire se rizičnim situacijama. Prepoznaje rizične situacije i pronalazi gdje i kada potražiti pomoć. Izbjegava igre u kojima se potražuju financijska sredstva. Kontrolira vrijeme koje provodi pred ekranima.	Usvaja stav da su opojna sredstva štetna i smanjuju sposobnost racionalnoga rasuđivanja. Usvaja stav da je važno potražiti pomoć u rizičnoj situaciji. Usvaja stav o neprihvatljivosti igara uz materijalno sudjelovanje.	– integrirano u Biologiju, Psihologiju i Sociologiju (razgovori i radionice) i u sat razredne zajednice – u suradnji sa stručnom službom škole – suradnja s timom školske medicine – suradnja s Hrvatskim Crvenim križem – projektni dan za cijelu školu
KLJUČNI SADRŽAJI – zdravstveni rizici pri uporabi droga, alkohola i cigareta – pasivno pušenje – akumuliranje rizičnih ponašanja (jedno često potiče drugo i nadovezuje se na njega) – način života ima izravan utjecaj na mentalno i socijalno zdravlje pojedinca, ali utječe i na zajednicu – višedimenzionalni model zdravlja – utjecaj odabranoga životnoga stila na sve odrednice zdravlja – odrednice zdravlja utječu jedna na drugu i isprepletene su – briga o zdravlju u preventivno-odgojnim aktivnostima (važnost preventivnih sistematskih pregleda) – zdravstvena pismenost – punoljetnost (prava, odgovornosti, obveze...) – važne životne odluke (nastavak školovanja, izbor zanimanja, planiranje obitelji...) – uloga obitelji u planiranju budućega samostalnoga života – zadovoljstvo vlastitim odabirom – rad na sebi – doprinos društvenoj zajednici (prava i obveze, aktivan doprinos) – planovi za budućnost				

Domena POMOĆ I SAMOPOMOĆ – 4. ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjih; 1. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa)				
ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
C.4.1.A Objašnjava opasnosti	Opisuje opasnosti akutnih trovanja alkoholom i drugim	Izbjegava konzumaciju alkohola i drugih	Prihvaća stav da je konzumacija alkohola	– integrirano u sat razredne zajednice

<p>konzumacije alkohola i drugih psihoaktivnih tvari i akutnih trovanja alkoholom i drugim psihoaktivnim tvarima.</p> <p>C.4.1.B Procjenjuje i predviđa opasnosti kojima je izložen s naglaskom na opasnosti koje su karakteristične za mlade.</p> <p>C.4.1.C Pravilno tumači upute o lijeku i procjenjuje relevantnost zdravstvene informacije.</p>	<p>psihoaktivnim tvarima te načine kako se zaštititi.</p> <p>Opisuje opasnosti u svakodnevnome životu i osnovne postupke zaštite i prve pomoći s naglaskom na opasnosti koje su karakteristične za mlade.</p> <p>Prepoznaje važnost pridržavanja uputa o lijeku.</p> <p>Procjenjuje valjanost izvora informacija o bolesti.</p>	<p>psihoaktivnih tvari.</p> <p>Izbjegava opasnosti u kućanstvu i okolini te primjenjuje osnovne postupke zaštite i prve pomoći s naglaskom na opasnosti koje su karakteristične za mlade.</p> <p>Primjenjuje stečena znanja o načinu reagiranja u potencijalno opasnim situacijama.</p> <p>Čita upute o primjeni lijeka i mogućim nuspojavama.</p> <p>Informira se o zdravstvenim činjenicama iz relevantnih izvora.</p>	<p>i drugih psihoaktivnih tvari neprihvatljiva.</p> <p>Usvaja stav o važnosti opreza zaštitnih postupaka i pružanja prve pomoći i samopomoći.</p>	<p>– suradnja s MUP-om – u aktivnostima školskih preventivnih programa</p> <p>– suradnja s Hrvatskim Crvenim križem</p>
<p>C.4.2.A Primjenjuje postupke pružanja prve pomoći pri najčešćim hitnim zdravstvenim stanjima.</p> <p>C.4.2.B Opisuje vodeće uzroke obolijevanja i smrtnosti i povezuje određena oboljenja s rizikom za pojavu tih bolesti.</p> <p>C.4.2.C Opisuje kako i kada pružiti prvu pomoć učenicima sa zdravstvenim teškoćama.</p>	<p>Opisuje zdravstvena stanja i rizične čimbenike za obolijevanje.</p> <p>Objašnjava postupke pružanja prve pomoći uključujući primjenu defibrilatora.</p> <p>Opisuje potrebe učenika s teškoćama u razvoju i kroničnim bolestima koji polaze određenu školu.</p> <p>Opisuje značenje uputa o lijeku i izvora informacija o bolesti.</p>	<p>Pružna prvu pomoć.</p> <p>Primjenjuje samopomoć pri akutnim zdravstvenim smetnjama.</p> <p>Pridržava se ključnih informacija u uputi o lijeku.</p> <p>Pretražuje različite izvore informacija.</p>	<p>Prihvaća stav da su briga o zdravlju i prevencija važni za zdravlje.</p> <p>Prihvaća stav o važnosti pružanju prve pomoći sebi i drugima.</p>	<p>– integrirano u Biologiju, Hrvatski jezik i strani jezik, Vjeronauk</p> <p>– suradnja s timom školske medicine</p> <p>– radionice u organizaciji Hrvatskoga Crvenog križa,</p> <p>– projektno</p>
<p>C.4.3.A Obrazlaže važnost odaziva na sistematske preglede i preventivne preglede u odrasloj dobi.</p> <p>C.4.3.B Opisuje usluge e-zdravstva.</p> <p>C.4.3.C Obrazlaže pravo na izdavanje zdravstvene iskaznice EU-a.</p>	<p>Opisuje mogućnosti i važnost ranog otkrivanja bolesti u muškaraca i žena.</p> <p>Nabraja usluge e-zdravstva.</p> <p>Prepoznaje prava iz zdravstvene zaštite uključujući zdravstvenu iskaznicu EU-a.</p>	<p>Sudjeluje u programima i mogućnostima ranog otkrivanja bolesti u svojoj okolini.</p> <p>Koristi se uslugama e-zdravstva. Koristi se pravima iz zdravstvene zaštite.</p>	<p>Prihvaća stav o važnosti preventivnih pregleda zbog ranog otkrivanja bolesti i uspješnijega liječenja.</p> <p>Prihvaća prednosti usluga e-zdravstva.</p>	<p>– integrirano u Biologiju i u sat razredne zajednice u debatnim radionicama (uživo i internetom)</p>
<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <p>– opasnosti u svakodnevnome životu karakteristične za mlade: kemikalije, lijekovi, oštri predmeti, igla, sunce, elementarne nepogode, solarij, vodene površine, buka, pirotehnička sredstva i sl. – rizici i zaštita; tetoviranje i piercing</p> <p>– čitanje upute o lijeku</p> <p>– najčešće akutne zdravstvene smetnje (epileptični napad, hipoglikemija, astmatični napad, anafilaksija i druge alergijske reakcije, srčani i moždani udar), relevantne zdravstvene informacije; pružanje prve pomoći; krvne grupe</p> <p>– osnovne informacije o najčešćim kroničnim nezaraznim bolestima koje su globalni javnozdravstveni problem jer se velik broj ljudi i djece nosi s njima (srčanožilne bolesti – moždani udar, srčani udar itd., dišne i maligne bolesti), oboljenja u obitelji kao</p>				

rizični čimbenici

– važnost ranog otkrivanja bolesti (srčanožilne bolesti, zloćudne bolesti, ginekološki pregled, visoki krvni tlak, poremećaji masti u krvi, debljina, šećerna bolest)

– uporaba defibrilatora

– rizici – pretilost, smanjena tjelesna aktivnost i pušenje rizici su na koje možemo djelovati promjenom ponašanja. Npr. pretilost djece vodi u pretilost odrasle dobi te može dovesti do različitih stanja, kao što su smetnje disanja, kardiovaskularne bolesti (ateroskleroza, povišen krvni tlak, moždani i srčani udar), rezistencija na inzulin, potencijalni razvoj šećerne bolesti, psihološke tegobe, premaligna stanja i maligne bolesti

– učenici kojima je potrebna pomoć

– e-zdravstvo (e-uputnica, e-naručivanje, e-recept, e-gradani); zdravstvena iskaznica EU-a

Domena POMOĆ I SAMOPOMOĆ- 5. ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjih; 2. i 3. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa)

ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA	ZNANJE	VJEŠTINE	STAVOVI	PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE OČEKIVANJA
<p>C.5.1.A Prepoznaje rizike s kojima se susreću mladi vozači automobila i motocikla.</p> <p>C.5.1.B Analizira opasnosti iz okoline, prepoznaje rizične situacije i izbjegava ih.</p> <p>C.5.1.C Opisuje profesionalne rizike pojedinih zanimanja.</p>	<p>Objašnjava rizike s kojim se susreću mladi vozači.</p> <p>Objašnjava nastanak i negativne posljedice rizičnih ponašanja u svakodnevnom životu. Opisuje zanimanja s kojima se povezuju profesionalni rizici.</p>	<p>Primjenjuje znanja o postupanju u rizičnim situacijama (sunčanica, kolaps, toplinski grčevi...).</p> <p>Traži liječničku pomoć.</p>	<p>Usvaja stav o štetnosti pretjeranog izlaganja suncu i vrućinama.</p> <p>Prihvaća i poštuje ponašanje u skladu s pravilima za sprječavanje rizika u prometu.</p>	<p>– suradnja s MUP-om</p> <p>– suradnja sa stručnom službom škole</p> <p>– suradnja s timom školske medicine</p>
<p>C.5.2.A Identificira i povezuje različite rizike za zdravlje i najčešće kronične zdravstvene smetnje te objašnjava postupke samopomoći/pomoći.</p> <p>C.5.2.B Navodi kada i gdje potražiti liječničku pomoć pri najčešćim zdravstvenim smetnjama i problemima.</p>	<p>Raspravlja o različitim rizicima za zdravlje, nabraja najčešće kronične zdravstvene smetnje, objašnjava postupke samopomoći, obrazlaže kada i gdje je potrebno potražiti liječničku pomoć.</p> <p>Navodi izvore informacija o zdravlju i bolesti.</p> <p>Objašnjava važnost odazivanja na preventivne preglede.</p>	<p>Primjenjuje postupke samopomoći i pomoći pri najčešćim zdravstvenim smetnjama.</p> <p>Donosi odgovorne i pravilne odluke o preventivnim pregledima i programima te zdravlju.</p>	<p>Učenik pozitivno vrednuje donošenje odgovornih odluka o zdravlju, školovanju, radu, ponašanju i sl.</p> <p>Prihvaća važnost brige o zdravlju i znanja o bolestima i lijekovima te važnost traženja liječničke pomoći kada je potrebno.</p>	<p>– tematske debate i parlaonice</p> <p>– projektno</p> <p>– suradnja s Hrvatskim Crvenim križem</p>
<p>C.5.3.A Povezuje važnost sistematskih i preventivnih pregleda s očuvanjem zdravlja.</p> <p>C.5.3.B Opisuje najčešće profesionalne rizike za zdravlje.</p> <p>C.5.3.C Objašnjava važnost i</p>	<p>Procjenjuje važnost sistematskih i preventivnih pregleda.</p> <p>Opisuje postupak izdavanja/dobivanja donatorske kartice te značenje i postupke darivanja krvi, tkiva i organa.</p> <p>Objašnjava i nabraja najčešće profesionalne rizike za zdravlje.</p>	<p>Odaziva se na sistematske i preventivne preglede. Pruža samopomoć i pomoć pri ozljedama i nesrećama na radu.</p>	<p>Poštuje pravila zaštite na radu.</p> <p>Razvija stav da je darivanje krvi, tkiva i organa humano i da time pomažemo drugima.</p>	<p>– radionice u suradnji s timom školske medicine te s timom medicine rada</p> <p>– suradnja s Hrvatskim Crvenim križem</p>

značenje donatorske kartice i darivanja krvi, tkiva i organa.				
KLJUČNI SADRŽAJI – opasnosti pretjeranog izlaganja suncu i UV zračenju, toplini/vrućini (sunčanica, kolaps, toplinski grčevi, opasnosti solarija, preporuka da ga mlađi od 18 godina ne upotrebljavaju, rak kože) – hladnoća/ozeblina, elementarne nepogode, ubod krpelja, komaraca i ugriz životinja, rizici, samopomoć i liječenje najčešćih kroničnih zdravstvenih smetnji (prehrana, tjelesna – neaktivnost, higijena, psihoaktivne tvari, pušenje, spolno prenosive bolesti i najčešći spolni problemi mladih, anksioznost, depresivnost i dr.) – kućno mjerenje krvnoga tlaka – preventivni pregledi (visoki krvni tlak, debljina, šećerna bolest) – profesionalni rizici za zdravlje – darivanje krvi, tkiva i organa				

7) KURIKULUM ZA MEĐUPREDMETNU TEMU GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE

4. ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjih; 1. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa)

Domena A – Ljudska prava				
Odgajno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
Učenik: goo A.4.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti ljudskih prava.	Uočava aktualne probleme u zajednici i objašnjava vezu s ljudskim pravima te načine zaštite ljudskih prava.	Koristi se vještinama raspravljanja u debatama, tribinama i okruglim stolovima o zaštiti ljudskih prava.	Vrednuje odnos prema ljudskim pravima u zajednici.	– prikupljati primjere iz lokalne zajednice te predlagati rješenja za njihovu zaštitu (sati razrednika) – posjetiti institucije (sudovi, pravobranitelji)
goo A.4.2. Promiče ulogu institucija i organizacija u zaštiti ljudskih prava na europskoj i globalnoj razini.	Opisuje djelokrug institucija i ulogu organizacija u zaštiti ljudskih prava.	Koristi se prikladnim načinima i mehanizmima obraćanja institucijama i organizacijama nadležnima za određeno kršenje ljudskih prava.	Poštuje institucije i organizacije nadležne za kršenje ljudskih prava i uvažava njihovu funkciju.	– istražiti ulogu institucija koje se bave promicanjem i zaštitom ljudskih prava na području Republike Hrvatske i šire (sati razrednika, integrirano, Povijest) – uključiti se u tribine i okrugle stolove vezane uz zaštitu ljudskih prava – sudjelovati u akcijama sprječavanja nedemokratskih postupanja vlasti – obraćati se institucijama radi zaštite ljudskih prava
goo A.4.3. Promiče ljudska prava.	Navodi prilike i mogućnosti vezane uz ljudska prava u kojima može sudjelovati kao aktivan građanin zajednice.	Predlaže načine organiziranja akcija u zajednici vezane uz pitanja ljudskih prava.	Vrednuje provedene aktivnosti i svoj doprinos u njima. Zalaže se za ostvarivanje pozitivnih promjena u zajednici. Zalaže se za interkulturalnost.	– upoznati javnost s načinima aktivnoga sudjelovanja i zaštite ljudskih prava koja su im povrijeđena u zajednici – istraživati ljudska prava i sudjelovati u njihovu promicanju tijekom projekata (Projekt građanin, simulacija sjednice Hrvatskoga sabora, simulacija suđenja) –

				sudjelovati na radionici Prevencije trgovanja ljudima
goo A.4.4. Promiče ravnopravnost spolova.	Objašnjava najvažnije pojmove uz ravnopravnost spolova. Navodi institucije i organizacije koje štite ravnopravnost spolova i objašnjava njihovu ulogu.	Prepoznaje spolnu diskriminaciju i primjereno reagira na nju. Aktivno i odgovorno odnosi se prema osobama različitoga spola.	Zalaže se za ravnopravnost spolova u svakodnevnim situacijama u obiteljskoj, bračnoj i svakoj drugoj zajednici.	– povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Povijest, Biologija, Vjeronauk, Sociologija, Etika i Psihologija i s međupredmetnim temama: Zdravlje i Osobni i socijalni razvoj – tematski ili projektno u radionicama
goo A.4.5 Promiče prava nacionalnih manjina.	Navodi ustavna i zakonska prava nacionalnih manjina.	Istražuje probleme s kojima se susreću pripadnici nacionalnih manjina.	Poštuje prava nacionalnih manjina. Zalaže se za integraciju i ravnopravan tretman nacionalnih manjina.	– povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Povijest, Geografija, Vjeronauk, Etika i s međupredmetnom temom Osobni i socijalni razvoj

Ključni sadržaji

Obvezni

1. Načini zaštite ljudskih prava u zajednici
2. Nacionalni i međunarodni instrumenti zaštite ljudskih prava
3. Mogućnosti u kojima učenik može sudjelovati kao aktivan građanin zajednice
4. Društveno sudjelovanje u zajednici (civilno društvo, građanski neposluh)
5. Spol, spolni identitet
6. Prava nacionalnih manjina, kulturni pluralizam

Preporučeni

1. Rezultati akcija u zajednici
2. Pravo na obrazovanje i pravo na rad

Domena B – Demokracija

Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuke za ostvarivanje očekivanja
Učenik: goo B.4.1. Promiče pravila demokratske zajednice.	Objašnjava osnovne političke koncepte i procese. Objašnjava zašto se ljudi udružuju u političke zajednice. Objašnjava način formiranja i ulogu demokratske vlasti te potrebu ograničenja i kontrole vlasti.	Prepoznaje važnost i posljedice političkih odluka za vlastiti život.	Zastupa važnost demokratske svijesti političke kulture građana u rješavanju društvenih i političkih problema.	– povezati sa sadržajima nastavnih predmeta Etika i Povijest; integrirano – sat razrednika i izvanučionička nastava – projekti – međupredmetne teme: Osobni i socijalni razvoj, Održivi razvoj
goo B.4.2. Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici.	Objašnjava razliku između demokratskih društava i društava u kojima su ljudi diskriminirani. Navodi ograničenja neposredne demokracije. Objašnjava različite utjecaje na stupanj razvoja demokracije.	Istražuje prošle i aktualne događaje i procese s gledišta demokratskih vrijednosti.	Zastupa razvoj demokracije.	– povezati sa sadržajima nastavnih predmeta Etika, Povijest – sat razrednika i izvanučionička nastava – metode procesne drame s aktualnim temama u društvenom/političkom okružju – sudjelovati u Savjetima mladih
goo B.4.3. Analizira ustrojstvo vlasti u Republici	Objašnjava ustrojstvo vlasti u Republici Hrvatskoj.	Uspoređuje funkcije institucija Republike Hrvatske i Europske	Zastupa svoje interese i interese svoje lokalne	veza s nastavnim predmetom Povijest – sat razrednika i izvanučionički (projekti i posjet institucijama)

Hrvatskoj i Europskoj uniji.	Navodi institucije Europske unije.	unije.	zajednice u Hrvatskoj i Europskoj uniji.	
Ključni sadržaji Obavezni 1. Moć, vlast, autoritet 2. Izvori vlasti 3. Potreba ograničenja i kontrole vlasti 4. Povezanost zajedničkog (općeg) dobra i domoljublja 5. Karakteristike demokratskih i nedemokratskih režima 6. Ustrojstvo vlasti u Republici Hrvatskoj i njene institucije 7. Institucije Europske unije				
Domena C – Društvena zajednica				
Učenic:	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
goo C.4.1. Aktivno se uključuje u razvoj zajednice.	Objašnjava značenje, ulogu i postignuća zajednice pri rješavanju problema .	Uključuje se u promociju i aktivnosti zajednice . Razvija komunikacijske i socijalne vještine zagovaranja i promicanja vrijednosti i ciljeva zajednice.	Zalaže se za ulaganje u razvoj zajednice.	– kritički promišljati o problemima (Psihologija, sat razrednika, Povijest, Geografija) – sudjelovati u akcijama u zajednici
goo C.4.2. Dobrovoljno sudjeluje u društveno korisnom radu.	Navodi humanitarne organizacije u zajednici i opisuje njihovo djelovanje.	Uključuje se i organizira humanitarne aktivnosti u skladu s uočenim potrebama pojedinaca.	Ukazuje na potrebu za humanitarnim djelovanjem. Smatra da društveno korisno rad doprinosi osobnom razvoju i društvenom napretku u cjelini.	– sudjelovati u društveno korisnom radu u suradnji s udrugama civilnoga društva – volontirati sukladno Zakonu o volonterstvu
goo C.4.3. Promiče kvalitetu života u zajednici.	Objašnjava društvenu isključenost. Objašnjava uzroke i posljedice virtualnoga nasilja i nasilja u mlade – načim vezama. Opisuje ulogu nevladinih organizacija.	Reagira na društvenu isključenost i nasilno ponašanje. Sudjeluje u radu nevladinih organizacija i drugih organizacija civilnoga društva.	Preuzima odgovornost za svoje ponašanje i komunikaciju. Zalaže se za ostvarivanje ciljeva nevladinih organizacija i drugih organizacija u zajednici. Smatra korupciju negativnom pojavom.	– promicati demokratizaciju škole kroz suradnju s civilnim društvom – Vijeće učenika – sudjelovati u akcijama civilnoga društva (međupredmetne teme: Zdravlje, Osobni i socijalni razvoj, Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije, sat razrednika, Psihologija, Etika, Vjeronauk, Hrvatski jezik) – sudjelovati u aktivnostima i projektima nevladinih organizacija, pratiti i predstaviti informacije objavljene u medijima – međupredmetne teme: Poduzetništvo, Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije i Održivi razvoj
Ključni sadržaji Obavezni 1. Nevladine organizacije 2. Projekti lokalne zajednice 3. Društvena solidarnost 4. Posljedice odnosa prema javnom dobru u zajednici				

Preporučeni sadržaji:
1. Pravo na obrazovanje

5. ciklus (3. i 4. razred četverogodišnjih; 2. i 3. razred trogodišnjih srednjoškolskih programa)

Domena A – Ljudska prava				
Odgojno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
Učenik: goo A.5.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti i promicanju ljudskih prava.	Identificira diskriminaciju i kršenje ljudskih prava po različitim osnovama. Odabire prikladan sustav/ mehanizam zaštite ljudskih prava.	Koristi se prikladnim načinima i mehanizmima obraćanja nadležnim institucijama radi zaštite i promicanja ljudskih prava. Koristi se prikladnim načinima i mehanizmima obraćanja nadležnim institucijama i organizacijama civilnog društva radi zaštite i promicanja ljudskih prava u zajednici.	Protivi se svakom obliku diskriminacije i kršenja ljudskih prava te smatra važnom potrebu osobnog doprinosa promicanju ljudskih prava.	– posjetiti institucije i organizacije za zaštitu i promicanje ljudskih prava – prikupljati primjere iz europske ili globalne zajednice u kontekstu zaštite ljudskih prava te predlagati rješenja za njihovu zaštitu (integrirano, (Povijest, Politika i gospodarstvo, Geografija) – sudjelovati na radionici Prevenције trgovanja ljudima – sudjelovati u realizaciji projekta zagovaranja ljudskih prava – posjetiti institucije (sudovi, pravobranitelji)
goo A.5.2. Promiče ulogu institucija i organizacija u zaštiti ljudskih prava.	Obrazlaže koncept pravne države i vladavine prava.	Analizira ulogu institucija i organizacija u zaštiti ljudskih prava. Prepoznaje slučajeve zlorabе ovlasti i primjereno reagira.	Podržava ulogu institucija u promicanju i zaštiti ljudskih prava te se zalaže za jednak pristup i mogućnosti za sve. Smatra da svatko ima pravo na pošteno i nepristrano postupanje institucija i organizacija radi zaštite ljudskih prava. Podržava ulogu institucija i organizacija u promicanju interkulturalnosti.	– posjetiti institucije (Politika i gospodarstvo) – uključiti se u akcije sprječavanja nedemokratskih postupanja vlasti – posjetiti sindikalne organizacije i upoznati se s njihovim radom
goo A.5.3. Promiče pravo na rad i radnička prava.	Objašnjava što je pravo na rad. Objašnjava radnička prava. Objašnjava pravo na sindikalno udruživanje.	Predlaže načine zaštite prava na rad i prava radnika u zajednici. Primjereno reagira na kršenje radničkih prava.	Zastupa zaštitu prava na rad. Zastupa prava radnika.	– pisati predstavke i peticije – sudjelovati na simulacijama suđenja i simulacijama sjednica Hrvatskoga sabora – sudjelovati u Projektu građanin – pratiti pojavne oblike sindikalnih udruživanja
Ključni sadržaji Obvezni 1. Sustav zaštite ljudskih prava u Republici Hrvatskoj 2. Sustav zaštite obiteljske i bračne zajednice u Republici Hrvatskoj 3. Političko i društveno sudjelovanje				

<p>4. Mogućnosti (načini) uporabe rezultata akcija u novim situacijama i unaprjeđenja aktivnoga građanstva</p> <p>5. Pravo na rad i radnička prava</p> <p>Preporučeni</p> <p>1. Mogućnosti povezivanja sustava zaštite ljudskih prava s praksom</p> <p>2. Pravo na obrazovanje</p>				
Domena B – Demokracija				
<p>Odgojno-obrazovna očekivanja</p> <p>Učenik:</p>	<p>znanje</p>	<p>vještine</p>	<p>stavovi</p>	<p>Preporuka za ostvarivanje očekivanja</p>
<p>goo B.5.1.</p> <p>Promiče pravila demokratske zajednice.</p>	<p>Objašnjava što je društveni ugovor.</p> <p>Navodi proceduru donošenja političkih odluka, zakona i drugih propisa.</p> <p>Navodi elemente političkog ciklusa.</p>	<p>Kritički preispituje uvriježene predrasude i stereotipe o politici i političarima.</p> <p>Prepoznaje različite dimenzije politike na konkretnim primjerima (procesnu, proceduralnu i institucionalnu).</p> <p>Uspoređuje različite faze političkih procesa i procjenjuje njihovu učinkovitost.</p> <p>Prati donošenje i provedbu političkih odluka i javnih politika.</p> <p>Kritički procjenjuje utjecaj interesnih skupina na medije i donošenje političkih odluka.</p> <p>Poznaje mehanizme i procedure sudjelovanja u javnoj raspravi o pojedinim zakonskim prijedlozima.</p> <p>Sudjeluje u javnoj raspravi o pojedinim zakonskim prijedlozima – zima u skladu sa mehanizmima i procedurama.</p>	<p>Smatra važnim dokaz prilikom donošenja političkih odluka.</p>	<p>veza s nastavnim predmetima Politika i gospodarstvo, Sociologija, Filozofija, Etika, Povijest</p> <p>– sat razrednika i izvanučionička nastava</p> <p>– povremeno pratiti političke događaje u medijima (integrirano)</p> <p>– međupredmetne teme: Osobni i socijalni razvoj, Održivi razvoj, Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije</p>
<p>goo B.5.2.</p> <p>Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici.</p>	<p>Obrazlaže značajke, prednosti i nedostatke demokracije.</p> <p>Obrazlaže ulogu medija i civilnoga društva u oblikovanju demokracije.</p> <p>Objašnjava što je cenzura i autocenzura.</p> <p>Navodi primjere zlouporabe vlasti i korupcije.</p> <p>Opisuje koncept demokratizacije škole.</p>	<p>Uočava slučajeve antidemokrat – skih pojava i tendencija i primjereno reagira na njih.</p> <p>Prepoznaje i ukazuje na slučajeve cenzure i autocenzure.</p> <p>Prepoznaje slučajeve korupcije u svakodnevnom i političkom životu i primjereno reagira na njih.</p> <p>Predlaže promjene za unaprjeđenje života i rada u školi.</p> <p>Na praktičnim primjerima izrađuje jednostavnije podneske (molba, zahtjev, žalba, prigovor itd.).</p> <p>Sudjeluje u javnim</p>	<p>Zalaže se za ustavnu i učinkovitu zaštitu manjina.</p> <p>Zalaže se slobodu izražavanja i iznošenja prijedloga, a protivi se cenzuri i autocenzuri.</p> <p>Shvaća da postoji potreba za učinkovitim suprotstavljanjem korupciji.</p> <p>Zalaže se za demokratizaciju škole.</p>	<p>– veza s predmetima Politika i gospodarstvo, Povijest</p> <p>– sat razrednika tijekom cijelog ciklusa – izvanučionička nastava</p> <p>– analizirati ulogu medija i civilnoga društva u demokratskim procesima (integrirano)</p> <p>– međupredmetna tema Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije</p> <p>– uvidom u transparentnost rezultata (npr. izbora, javne nabave, glasovanja)</p> <p>– upoznati dostupnost javnih službi i usluga putem IKT-a</p>

		raspravama o pojedinim zakonskim prijedlozima.		– proces savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja odluka – sudjelovati u Savjetima mladih
goo B.5.3. Analizira ustrojstvo vlasti u Republici Hrvatskoj i europskoj uniji.	Objašnjava ustrojstvo demokratske vlasti u Republici Hrvatskoj. Navodi kako se biraju zastupnici u Hrvatski sabor, na koji način izborni sustav utječe na sastav Sabora te kako funkcionira Sabor. Navodi kako se biraju zastupnici u Europski parlament. Obrazlaže položaj Republike Hrvatske u Europskoj uniji.	Uspoređuje izborne programe političkih stranaka u Republici Hrvatskoj. Uspoređuje programe kandidata za Europski parlament. Prepoznaje važnost preferencijalnog sustava glasovanja.	Podržava interese Hrvatske u europskom i međunarodnom kontekstu.	– veza s nastavnim predmetima Politika i gospodarstvo i Geografija – sat razrednika – izvanučionička nastava (posjet Saboru Republike Hrvatske i drugim institucijama) u učenju i poučavanju Povijesti – pratiti rad političkih kampanja (integrirano) – međupredmetne teme: Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije i Osobni i socijalni razvoj, Održivi razvoj

Ključni sadržaji

1. Značajke, prednosti i nedostaci demokracije
2. Legalnost, legitimnost, ideologija, izbori, političke stranke, narod, nacija, domoljublje
3. Pojednostavljeni model političkog ciklusa
4. Participativna demokracija
5. Korupcija
6. Zloupotreba vlasti
7. Uloga medija i civilnoga društva u demokratskome društvu
8. Izbori za Hrvatski sabor i izborni sustav
9. Položaj i mogućnosti Republike Hrvatske u Europskoj uniji
10. Demokratski deficit u Hrvatskoj i EU

Domena C – Društvena zajednica

Odgajno-obrazovna očekivanja	znanje	vještine	stavovi	Preporuka za ostvarivanje očekivanja
Učenik:				
goo C.5.1. Aktivno sudjeluje u građanskim inicijativama.	Objašnjava što je građanska inicijativa i u kojim građanskim akcijama može sudjelovati. Navodi korisnost i neovisnost medija u aktivnome sudjelovanju građana u zajednici.	Uspješno sudjeluje u donošenju plana djelovanja, istraživačkim projektima i građanskim akcijama. Kritički odabire informacije iz više izvora.	Smatra važnim sudjelovanje u građanskim inicijativama u školi i lokalnoj zajednici. Zauzima se za provjerene informacije na osobnoj i društvenoj razini. Odgovorno i osviješteno sudjeluje u javnim raspravama i aktivnostima u školi i lokalnoj zajednici.	– sudjelovati u građanskim inicijativama i utvrditi ostvarivanje cilja akcije na lokalnoj i nacionalnoj razini – sudjelovati na tribinama u zajednici i na susretima važnim za građansko djelovanje kojima se potiču vrijednosti demokratskog društva iskazane u ciljevima ovog dokumenta – uključiti se u projekte građanskog odgoja i obrazovanja – Likovna umjetnost
goo C.5.2. Volontira u zajednici.	Obrazlaže svrhu volontiranja u zajednici. Obrazlaže načine na koje može volontirati u	Zalaže se za grupni i individualni doprinos zajednici kroz volontiranje.	Smatra da je važno promicati volontiranje u zajednici.	– uključiti se u volonterske aktivnosti u zajednici (sukladno Zakonu o volonterstvu) – organizirati terensku nastavu s

	zajednici.	Volontira u zajednici.		volonterskim sadržajem (Etika, Vjeronauk, Sociologija, Logika i sl.) – međupredmetne teme: Osobni i socijalni razvoj, Zdravlje, Poduzetništvo, Održivi razvoj, Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije, Učiti kako učiti
goo C.5.3. Promiče kvalitetu života u zajednici.	Objašnjava dobrobit ulaganja svih građana u javno dobro.	Organizira akcije za informiranje javnosti o pitanjima javnog dobra.	Smatra da je ulaganje u javno dobro zajednički interes i opće dobro.	– promicati demokratizaciju škole kroz suradnju s civilnim društvom – Vijeće učenika – međupredmetna tema Osobni i socijalni razvoj, nastavni predmeti Psihologija, Sociologija – organizirati terensku i istraživačku nastavu (terenski tjedan) o zaštiti prirodnih i kulturnih bogatstava – Povijest – primijeniti stečena povijesna znanja o pojedinom spomeniku ili lokalitetu, primijeniti usvojene procedure rada s povijesnim izvorima na licu mjesta – Geografija, Biologija, Likovna umjetnost, Glazbena umjetnost – senzibilizirati javnost na potrebu očuvanja prirodnih i kulturnih bogatstava
goo C.5.4. Promiče borbu protiv korupcije.	Objašnjava načine borbe protiv korupcije i zaštite od korupcije.	Koristi se osobnim i socijalnim vještinama za suzbijanje korupcije.	Zalaže se za borbu protiv korupcije.	– sudjelovati u akcijama udruga a društva za suzbijanje korupcije – međupredmetne teme: Osobni i socijalni razvoj, Poduzetništvo, Održivi razvoj, Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije, Učiti kako učiti, Zdravlje
<p>Ključni sadržaji</p> <p>Obavezni</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekti lokalne i nacionalne zajednice 2. Uključivanje u volonterske udruge i organizacije 3. Suzbijanje korupcije i zaštita na lokalnoj i nacionalnoj razini <p>Preporučeni</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekti međunarodne zajednice 2. Uključivanje u volontiranje na međunarodnoj razini 				

3.5. NASTAVNI PROGRAMI

3.5.1. Obvezni predmeti

U tablicama nastavnih planova vidljivi su obvezni predmeti obrazovnih razina, a izvedbeni nastavni planovi i programi dio su školskog kurikuluma i dolaze kao prilozi ovom dokumentu te su dostupni u stručno-razvojnoj službi škole.

Izborni predmet za učenike prvih razreda je:

- ▶ Građanski odgoj

Izborni predmeti za učenike drugih razreda su:

- ▶ Komunikacijske vještine

3.5.3. Predmeti fakultativne, dopunske i dodatne nastave

U skladu s odgojno-obrazovnim ciljem škole, učenicima se omogućuje odabir predmeta koji nisu obvezni, ali ih mogu pohađati s ciljem savladavanja dodatnih sadržaja i posebno s ciljem pripreme za polaganje ispita državne mature.

Fakultativna nastava za učenike trećih razreda je:

- ▶ Hrvatski jezik
- ▶ Matematika
- ▶ Engleski jezik

Fakultativna nastava za učenike četvrtih razreda je:

- ▶ Hrvatski jezik
- ▶ Matematika

Engleski jezik Fakultativna nastava za učenike petih razreda je:

- ▶ Hrvatski jezik
- ▶ Matematika
- ▶ Engleski jezik

3.5.4. Slobodne izvannastavne i izvanškolske aktivnosti i projekti

U školi su predviđene razne izvannastavne i izvanškolske aktivnosti u kojima učenici mogu sudjelovati u skladu sa svojim sposobnostima, afinitetima i slobodnim vremenom.

A) MEĐUNARODNI PROJEKT E-MEDICA

U projektu E-medica sudjeluju učenici od 4. i 5. razreda. Koordinatorica Škole je pedagoginja Natalija Šnidarić, a mentorice su Đurđica Stanešić, Sandra Samoščanec i Suzana Đanić. Smotra „Dani E-medica“ održava se u drugom polugodištu u mjesecu travnju. S obzirom da se planirana 13. Smotra Dani E-medica nije održala radi pandemije COVID-19, planira se za travanj 2021. Projekti koji su se realizirali bili su:

Vodimo 1 projekt:

1. *Mikrobiom i fermentirana hrana*, Đurđica Stanešić vodi projekt, sudjeluju učenici Nikolina Ban (5d), Tihomir Crnjac i Marko Penić (4c), a surađujemo sa Školom za medicinske sestre Vrapče, Medicinskom školom Varaždin, Zubotehničkom školom Beograd i Medicinskom školom Beograd.

Sudjelujemo u 2 projekta:

1. Suzana Đanić mentorica je na projektu *Kako prepoznati da osoba laže*. Sudjeluju učenici Mislav Tatović i Robert Stjepić (4d). Projekt vodi Srednja škola Bjelovar, a

surađujemo s Medicinskom školom Varaždin, Srednjom medicinskom školom – Jezera Sarajevo i Medicinskom školom Ante Kuzmanića Zadar.

2. U projektu *Mobitel-dobar sluga, loš gospodar* sudjeluju učenice Lucija Iličić, Nikolina Dejković i Sanja Jelić (4a), mentorica je Sandra Samoščanec, a surađujemo s Medicinskom školom, Šibenik i Školom za medicinske sestre Vrapče.

**B) Erasmus+ projekt Škole za medicinske sestre Mlinarska: " International Nursing (I-Nurse)"
01.06.2020.-31.07.2021.**

Pozadina i ciljevi projekta:

U projektu " International Nursing (I-Nurse)" sudjeluje Škola za medicinske sestre Mlinarska i partner Diakonissen Pflegeschule Speyer iz Njemačke. Cilj projekta je unapređenje strukovnih znanja i vještina te stjecanje novih kroz stručnu praksu u području zdravstvene njege. Projektne aktivnosti usmjerili smo na stjecanje kompetencija naših sudionika u području:

- palijativne skrbi (specifična skrb koja obuhvaća fizičku, psihološku, socijalnu i duhovnu skrb o bolesniku i njegovoj obitelji, a temelji se na radu multidisciplinarnog i interdisciplinarnog tima)
- internističke gerijatrije -specifičnosti dijetoterapije u osoba starije dobi, nutritivne potpore, klinička prehrana osoba starije dobi (enteralna i parenteralna, interakcije lijekova i hrane u starijoj dobi, prepoznati patofiziološke promjene kod gerijatrijskih bolesnika, utvrditi potrebe, planirati i sudjelovati u provođenju zdravstvene njege i procesu dijagnosticiranja i liječenja i rehabilitacije kao član tima, primijeniti holistički, sistematski i individualiziran pristup tijekom boravka u bolnici i nakon otpusta kući
- zdravstvena njega u hospiciju- skrb za cijelu osobu, s ciljem zadovoljenja svih potreba (fizičke, emocionalne, socijalne i duhovne) osobe koja se suočava sa završetkom života i osoba koje je vole.

Mobilnost osoblja i učenika u partnerskoj ustanovi Diakonissen Speyer koja objedinjava zdravstvenu ustanovu i centar za obrazovanje koji prema sadržajima odgovara potrebama usavršavanja nastavnika/stručne prakse za učenike jer pruža visoku kvalitetu zdravstvene usluge, posjeduje centre palijativne skrbi i hospicij. U Njemačkoj je praksa da je palijativna skrb kao dio bolnice namijenjena prvenstveno kriznim intervencijama i medicinskoj stabilizaciji, dok stacionarni hospicij pruža terminalnu skrb za pacijente koje nije moguće zbrinuti kod kuće.

Mobilnost učenika će se provesti u 3 grupe, ukupno 25 učenika, isključivo u pratnji nastavnika.

Odabir sudionika bit će javan, transparentan, dostupan učenicima 4. i 5. razreda, mobilnosti će se održati u 02/03 i 04.2021. godine, a u međuvremenu ćemo osigurati mobilnost osoblja i učenika partnera Diakonissen Speyer u bolnicama u Zagrebu.

Za sudionike ćemo organizirati različite pripreme (stručne, iz njemačkog jezika te OLS, kulturološke, pedagoške, financijske), a s partnerom smo dogovorili podjelu zadaća u organizaciji na način da će naša škola organizirati prijevoz, osiguranje, a partner smještaj, lokalni prijevoz i kulturološki program. Primijenit ćemo ECVET te na taj način priznati stečene ishode učenja, evidentirati u e-dnevnik u predmet Zdravstvena njega starijih osoba. Učenici će biti na stručnoj praksi 15 radnih dana, a nastavnici na usavršavanju 5 radnih dana. Ukupno trajanje mobilnosti uključit će dane za putovanje, 22 za učenike, 7 za osoblje.

Nositelji u provedbi projekta:

Provedbu projekta bit će uključeni: ravnateljica Asja Jelaković, dr.med. i koordinator projekta Ivica Matić, mag.med.techn., nastavnica u pratnji te drugi nastavnici struke, pedagoško-psihološka služba, tajnica i računovodstvo škole koji čine projektni tim. Nastavnici struke bit će zaduženi za stručnu pripremu učenika u pripremnj fazi projekta prije odlaska na mobilnost, a računovodstvo škole će pratiti financijska sredstva.

Proračun projekta:

Provedba projekta u potpunosti je financirana sredstvima Europske unije. Ukupna vrijednost projekta je 69284 eura. Na troškove putovanja 22 učenika potrošit će se 6050 eura te osobnu potporu koja uključuje džeparac, smještaj i hranu 43274 eura. Za nastavnike u pratnji predviđen je trošak puta od 825 eura te osobna potpora koja uključuje smještaj, hranu i džeparac u ukupnom iznosu od 8169 eura ukupno. Preostali iznos od 7700 eura potrošit će se na organizaciju projekta, najvećim dijelom jezičnu pripremu sudionika. Ostatak proračuna raspoređuje se na mobilnost VET osoblja.

C) PLAN RADA VOLONTERSKOOG KLUBA *MLINARSKA*

Cilj volonterskog programa:	
Razvoj i poticanje volonterskih projekata radi njegovanja solidarnosti i senzibilnosti djece i mladih za potrebe društva kroz organizirane volonterske aktivnosti učenika, volontiranje učenika u lokalnoj zajednici te kroz sudjelovanje i doprinos vanjskih volontera aktivnostima škole.	
Djelatnici odgovorni za provedbu:	
Školski volonterski tim:	Elvira Tahiri, prof. strukovnih predmeta
	Mila Strpić, prof. matematike
Kratkoročne volonterske akcije	Opis aktivnosti
Obilježavanja Dana starijih osoba s korisnicima Doma za starije Park	Povezivanje učenika sa starijim osobama te senzibiliziranje učenika na njihove potrebe i želje.
Posjet Odjelu onkologije Klinike za dječje bolesti Klaićeva za Božić	Senzibiliziranje uključenih učenika o životnim kontekstima i osobnim pričama djece, i njihovih obitelji, koja se nalaze na onkološkom odjelu te njihovim periodima liječenja i boravka u bolnici
Socijalni dućan u Sigetu	Prikupljanje potrepština za Socijalni dućan u Sigetu te udruhu Ulični frajeri shodno njihovim naputcima za potrebite osobe unutar lokalne zajednice. Senzibiliziranje učenika za ljude unutar njihove lokalne zajednice kojima je potrebna pomoć i podrška.
Obilježavanje Dana bolesnika u Klinici za infektivne bolesti dr. Fran Mihaljević	Odlaskom u Zaraznu bolnicu povezivanje učenika sa bolesnicima. Podrška i senzibilizacija učenika za njihova zdravstvena stanja te mogućnosti podrške.
Edukacija osmih razreda II.osnovne škole Vrbovec o spolno prenosivim bolestima i odgovornom ponašanju	Učenici volonteri 5.razreda drže predavanje o spolno prenosivim bolestima te odgovornom spolnom ponašanju.

Volonterska veselica za volontere	Dodatno povezivanje učenika volontera ali i ostalih učenika škole. Prijenos znanja i volonterskog iskustva. Poticanje drugih na volontiranje i njegovu dobrobit.
--	--

Plan promocije volonterskih programa i akcija

KANALI I METODE PROMOCIJE	VREMENSKI OKVIR	ODGOVORNA OSOBA
Objave na internet stranici škole o održanim aktivnostima	Po održanoj aktivnosti	Elvira Tahiri, Nataša Jandjik – Josić, Mila Strpić

D) PLAN I PROGRAM AKTIVNOSTI:

STRUČNE SEKCIJE CRVENOG KRIŽA ŠKOLE ZA MEDICINSKE SESTRE MLINARSKA

Članovi Crvenog križa Škole:

- Ljiljana Broz, mag.med.techn. voditeljica, mentor ekipe prve pomoći za natjecanja u znanju i vještinama mladih Hrvatskog Crvenog križa, organizacija aktivnosti „Zagrebčani-Zagrebčanima“ i dobrovoljnog darivanja krvi
- Đurđica Stanešić, mag.med.techn. članica, organizacija akcija solidarnosti i dobrovoljnog darivanja krvi

Mjesec	Plan aktivnosti
Rujan	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada plana i programa rada • Rad s razrednim predstavnicima učenika Školske organizacije Crvenog križa • Sudjelovanje na stručnim sastancima Crvenog križa Zagreba • Sudjelovanje u gradskim akcijama povodom Svjetskog dana prve pomoći • Odabir i priprema Ekipe prve pomoći škole
Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Obilježavanje Europskog dana Prve pomoći, sudjelovanje na akcijama u skladu s epidemiološkim mjerama zbog pandemije COVID-19. • Obilježavanje Dana dobrovoljnih darivatelja krvi, prisustvovanje akcijama grada Zagreba • Temeljni dio obuke prve pomoći • Organizacija i provedba humanitarne akcije „Solidarnost na djelu 2020.“ • Sudjelovanje na radnim sastancima Crvenog križa / DDK i Prva pomoć
Studeni	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja s gradskim društvom CK i Crvenim križom RH • Rad s ekipom prve pomoći, napredni dio obuke u Novom Vinodolskom
Prosinac	<ul style="list-style-type: none"> • Obilježavanje Svjetskog dana borbe protiv AIDS a • Rad s ekipom prve pomoći • Promocija zdravih načina življenja i prevencija ovisnosti • Sudjelovanje u javnim humanitarno blagdanskim akcijama Crvenog križa • Evaluacija rada prvog polugodišta
Siječanj	<ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanje na radnim sastancima Crvenog križa / DDK i Prva pomoć

	<ul style="list-style-type: none"> Promicanje dobrovoljnog darivanja krvi <ol style="list-style-type: none"> Rad s ekipom prve pomoći, priprema učenika za sudjelovanje na gradskom natjecanju
Veljača	<ul style="list-style-type: none"> Rad s ekipom prve pomoći, priprema učenika za sudjelovanje na gradskom natjecanju Suradnja i sudjelovanje u akcijama Ranog otkrivanja šećerne bolesti
Ožujak	<ul style="list-style-type: none"> Priprema i motivacija učenika za akciju dobrovoljnog darivanja krvi <p>*0 Organizacija i provedba akcije dobrovoljnog darivanja krvi u školi</p> <ul style="list-style-type: none"> Rad s ekipom prve pomoći, priprema i sudjelovanje u općinskom natjecanju
Travanj	<ol style="list-style-type: none"> Rad s ekipom prve pomoći, priprema za sudjelovanje na županijskom natjecanju Organizacija i provedba akcije „Zagrepčani-Zagrepčanima“
Svibanj	<ol style="list-style-type: none"> Obilježavanje Tjedna Crvenog križa sudjelovanjem u zdravstvenim akcijama Svečanost povodom prvog darivanja krvi u Starogradskoj vijećnici, sudjelovanje s učenicima
Lipanj / Srpanj	<ol style="list-style-type: none"> Svečana podjela članskih knjižica dobrovoljnim darivateljima krvi <ul style="list-style-type: none"> Sudjelovanje u ostalim akcijama, radnim sastancima i seminarima Crvenog križa grada Zagreba i RH
Kolovoz	<ol style="list-style-type: none"> Evaluacija rada i podnošenje izvještaja

NAPOMENA: Sastanci, tečajevi, seminari, radni dogovori, te akcije, organiziraju se prema potrebama gradskog ili Hrvatskog Crvenog križa, a realizacija istih vidljiva je u izvještaju na kraju tekuće školske godine.

Suradnja Škole za akcije solidarnosti ostvaruje se u kontaktu s Ninom Tenjer, voditeljicama iz Gradskog društva Crvenog križa, Ilica 223, za akcije dobrovoljnog darivanja krvi s Nadom Kubić, a za prvu pomoć s Vladimirom Čivrag Gosarić, voditeljicom Kluba mladih Crvenoga križa Zagreba.

Aktivnosti će se prilagođavati epidemiološkim mjerama zbog pandemije COVID-19. Jedan dio edukacije učenika prve pomoći može se realizirati ONLINE.

E) 1. MATEMATIČKA LIGA

CILJEVI: -popularizacija matematike

-upoznavanje zadataka s B razine Državne mature

-razvijanje logičkog načina razmišljanja

NAMJENA: -svim zainteresiranim učenicima neovisno o razredu koji pohađaju

NOSITELJI I SURADNICI: Ivana Perić i Mila Strpić

NAČIN REALIZACIJE: -pripreme (ovisno o potrebi)

-rješavanje ispita

VREMENIK: -Školska godina (jesensko, zimsko, proljetno, ljetno kolo)

OKVIRNI TROŠKOVI: -60 kuna po ekipi (4 člana ekipe)

NAČIN PRAĆENJA: -priprema

-provedba

-evaluacija

E) 2. MATEMATIČKO NATJECANJE „KLOKAN BEZ GRANICA“

CILJEVI: -popularizacija matematike

-razvijanje logičkog načina razmišljanja
NAMJENA: -učenicima 1. i 2. razreda
NOSITELJI I SURADNICI: Ivana Perić i Mila Strpić
NAČIN REALIZACIJE: -rješavanje ispita
VREMENIK: -školska godina
OKVIRNI TROŠKOVI: -15 kuna po učeniku
NAČIN PRAĆENJA: -rješavanje ispita
-evaluacija

F) PROJEKT

UTJECAJ OKOLIŠA NA ZDRAVLJE

Problem: Sve više negativnih zdravstvenih ponašanja (pušenje, alkohol, neadekvatna prehrana, fizička neaktivnost, kozmetika, uporaba plastike, metla, pesticidi, zagađenje okoliša) koji rezultiraju narušavanjem zdravlja i pojavom bolesti

Cilj: Aktivna uloga u očuvanju i unapređenju zdravlja, promjena negativnih zdravstvenih ponašanja i čuvanje okoliša

Svrha: Prepoznati utjecaje okoliša na zdravlje stanovništva i preuzimati kontrolu nad svojim zdravljem.

Zadatak je bio otkriti/prepoznati utjecaj okoliša na zdravlje stanovništva i unaprijediti zdravlje te čuvati okoliš.

Trajanje projekta: tijekom cijele godine 2019/2020. zaključno do kraja svibnja.

Povezanost/korelacija: zdravstvena njega specijalna, zdravstvena njega bolesnog djeteta i adolescenata, zdravstvena njega zaštita mentalnog zdravlja, zdravstvena njega kirurških bolesnika opća, hitni medicinski postupci, kronične rane, patologija, sociologija, farmakologija, biofizika

MEĐUPREDMETNE TEME UKLJUČENE U PROJEKT:

- **Osobni i socijalni razvoj – učenici će razviti:** pozitivnu sliku o sebi, samopoštovanje i samopouzdanje, pozitivne emocije i ponašanja, empatiju te pokazati uvažavanje i prihvaćanje različitosti, primijeniti u radu socijalne i komunikacijske vještine, suradnju i timski rad.
- **Održivi razvoj** - Potiče se na ponašanja kao što su odgovorno korištenje prirodnih dobara i energije, korištenje lokalno proizvedene hrane, racionalno postupanje s otpadom, uporaba iskorištenih materijala, aktivan rad i suradnja u zajednici, procjenjuju posljedice ljudskih aktivnosti. Razvijaju odgovornost prema okolišu te vlastitom i tuđem zdravlju kao i odgovornost prema cjelokupnome životnom okruženju i prema budućim generacijama. **Prepoznaje važnost očuvanje okoliša za opću dobrobit.**

- **Zdravlje** (razvoj pozitivna i odgovorna odnosa učenika prema svome zdravlju i sigurnosti, te zdravlju ljudi u zajednici, aktivna suradnja i odgovornost stanovništva za zdravlje, prihvaćanje odgovornosti ljudi za svoje i zdravlje zajednice, promocija i prevencija)

učiti kako učiti (prikupljanje novih informacija, analiza podataka, razvoj kritičkog mišljenja, učenje socijalnih vještina/timski rad i suradničko učenje)

- **poduzetništvo** – planiranje i organiziranje preventivnih aktivnosti, edukacija vršnjaka, primjena inovativnih i kreativnih rješenja
- **građanski odgoj** - sustavno učenje o jednakosti, nacionalnoj ravnopravnost i ravnopravnost spolova, o socijalnoj pravdi, poštovanju prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanju prirode i čovjekova okoliša.
- **uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije** - vođenje portfolia i dokumentiranje svih aktivnosti, izrada seminarskih radova, prezentacija, plakata i filma u trajanju do 10 minuta. Za Dan škole/Dan otvorenih vrata priprema se izložba učeničkih radova i prezentira učinjeno učenicima nižih razreda i gostima

PLANIRANE AKTIVNOSTI U KOJIMA ĆE UČENICI SUDJELOVATI:

1.	Rujan	<ul style="list-style-type: none"> • Dan sepse – zaustavimo sepsu • Svjetski Dan Alzheimerove bolesti • Terry Fox Run /Maraton nade • Obilježavanje Svjetskog dana srca
2.	Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Posjet Zavodu za javno zdravstvo • Obilježavanje Dana starijih osoba • Dan ružičaste vrpce, svjesnost o raku dojke • Dan zdravih dojki • Sudjelovanje u akcijama Crvenog križa: Solidarnost na djelu • Oživi me
3.	Studeni	<ul style="list-style-type: none"> • Obilježavanje Dana šećerne bolesti
4.	Prosinac	<ul style="list-style-type: none"> • Obilježavanje Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a • Tjedan solidarnosti
5.	Siječanj	<ul style="list-style-type: none"> • Dan mimoze
6.	Veljača	<ul style="list-style-type: none"> • Dan bolesnika • Dan rijetkih bolesti • Dan ružičastih majica
7.	Ožujak	<ul style="list-style-type: none"> • Dan Narcisa • Obilježavanje međunarodnog dana osoba s Down sindromom • Darivanje krvi
8.	Travanj	<ul style="list-style-type: none"> • Svjetski dan zdravlja • Dan planete zemlja
9.	Svibanj	<ul style="list-style-type: none"> • Dan otvorenih vrata škole – prikaz radova

		<ul style="list-style-type: none"> • Dan hipertenzije • Posjet psihijatrijskoj bolnici Rab
10.	Lipanj	Posjet Klinici za Patologiju, KBC Šalata

Razvija se suradničko učenje – samostalno razmišljanje, saznanja se razmjenjuju u paru i u grupi, provode se rasprave

Tijekom drugog polugodišta – odabir ponuđenih tema, prikupljanje informacija, izrada seminara, diskusije u grupama, izrada plakata i filma.

Koriste se strategije rješavanja problema i uspješnog suočavanja sa stresom, učenje istraživanjem, projektne aktivnosti, diskusije, debate, poticanje kritičkoga mišljenja, rješavanje problemskih zadataka, suradničko učenje, uporaba multimedijjskih sadržaja, izražavanje osobnih doživljaja (rad u paru, malim skupinama učenika ili timski rad).

NAČIN PRAĆENJA I VREDNOVANJA UČENIKA

Tijekom godine je kontinuirano praćenje učenika i samoprocjena.

Vrednuje se razvoj:

- kritičkoga i kreativnoga mišljenja
  - odgovornost prema okolišu
- Vođenje portfolia – svaki učenik vodi svoj portfolio uz dokumentaciju svih aktivnosti i fotodokumentaciju i kritički osvrt
  - Vođenje popisa učenika koji sudjeluju u aktivnostima (nastavnik- voditelj)
  - Pregled portfolia u 10 mjesecu zbog uvida u način dokumentiranja.
  - Pregled portfolia i ocjenjivanje na kraju svakog polugodišta
  - Pisanje seminarskog rada
  - Pisanja izvješća
  - Izrada prezentacija i plakata, ovisno o temi
  - Izrada filma u trajanju od 10 minuta

Učenicima se omogućava preispitivanje svojih sposobnosti (razvijanje kritičkog mišljenja i samoprocjene), primjenjuje se otvorena komunikacija i suradničko učenje. Potiče se suradnja i grupni rad: iskustvo suradnje, vođenje skupine, iznošenje zaključaka, usklađivanje i dogovaranje zajedničkih zaključaka, zastupanje grupe. Interaktivnim učenjem i praktičkim aktivnostima, otkrivaju se sposobnosti učenika i potiče njihova uspješnost.

Ovisno o nastavnoj temi, učenici rade u paru, manjoj ili većoj grupi. Istraživanja se provode u knjižnici, pregledom literature ili pretragom na internetu., suradnjom s lokalnom zajednicom. Primjenjuju se metode zajedničkog istraživanja nekog problema, traženja rješenja, pripreme izvještaja i prezentiranja. Istražuju ulogu pojedinca u zajednici i obitelji. Razvija se empatija prema osobama s invaliditetom.

Učenici vode **radne mape** o svom osobnom napretku. Potiču ih na sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima i suradnji, u traženju i donošenju zajedničkih odluka, ali i u kritičkom mišljenju vlastite odgovornosti i zajednice kojoj pripadaju.

Učenici tijekom godine sudjeluju najmanje 12 sati u javnozdravstvenim aktivnostima.

Rezultate svojih saznanja i istraživanja prikazuju **kroz potfolio, mentalne mape, plakate, izložbe, izradu i održavanje prezentacije**. Osim u učionici, učenici uče kroz izvanučioničku nastavu i izvannastavne aktivnosti te koriste različite medije i kontekste kao izvore učenja. Velik broj aktivnosti provodi se sudjelovanjem u javnozdravstvenim aktivnostima. Prepoznaju se neki društveni (zdravstveni) problemi, traže se načini kako utjecati na građane i promjenu njihova negativna zdravstvena ponašanja. Prikupljaju podatke kako bi problem što bolje upoznali, analiziraju prikupljene podatke i predlažu rješenja. Sudjeluju u aktivnostima crvenog križa.

Prikupljeni podaci dovode do promišljanja i stjecanja spoznaje o uzrocima i posljedicama ljudskoga utjecaja na prirodu i kako okoliš utječe na zdravlje. Pridonosi razvoju svih oblika mišljenja, osobito kreativnoga razmišljanja i rješavanja problema.

Potiče se promjena negativnih ponašanja, razvijanje solidarnosti i empatije prema ljudima, odgovornosti prema svim živim bićima i okolišu te motivacije za djelovanje na dobrobit okoliša i svih ljudi.

Razvoj osobne i društvene odgovornosti pridonosi razvoju društva. Učenici se služe društvenim mrežama i medijima i **kritički ih procjenjuju. Čuvaju društvene vrijednosti i dostojanstvo svakog pojedinca.**

Razvija se odgovorno ponašanje za svoje zdravlje, postignuća i kvaliteta života, postaju aktivni i odgovorni građani i unaprjeđuju se socijalni odnosi.

Nastavna sredstva: papiri, flomasteri, papiri za izradu plakata, ljepilo, usb stik

G) PROJEKT SISI I KRAJ JEDNOG CARSTVA

RAZREDI obuhvaćeni projektom: Svi prvi i drugi razredi

VODITELJICA: Meri Pupačić

PREDMETI U KORELACIJI: hrvatski jezik, povijest, geografija, njemački jezik

SUVODITELJICA za druge razrede: Marija Gazzari

PREDMETNI NASTAVNICI koji koreliraju: Grozdana Špelić, Marina Ivanec Podravec i Daniel Goreta

TRAJANJE PROJEKTA: Tijekom školske godine s trodnevnom terenskom nastavom u Neuswanstein, Hofburg i Schonbrunn (München-Beč)

CILJ PROJEKTA: Razvijanje svijesti o visokoj kulturi u domovini i gradu Zagrebu te susjednim zemljama s kojima smo dijelili zajedničku prošlost i s kojima gradimo zajedničku budućnost unutar Europske unije. Rad na sebi i razvoj osobnih potencijala unutar vlastite kulture i izgradnja nacionalnog identiteta u odnosu na okružje.

SVRHA PROJEKTA: Izgradnja stava o tome da sve kulture imaju svoje vrijednosti i trebaju se međusobno poštovati.

ISHODI PROJEKTA:

- učenici će unutar predmeta hrvatski jezik, povijest, geografija i njemački jezik ostvariti ishode kurikula tih predmeta
- ishodi će se odnositi i na Međupredmetne teme: Osobni i socijalni razvoj, Građanski odgoj i obrazovanje i Učiti kako učiti
- temeljni ishodi su vezani uz izgradnju nacionalnog identiteta unutar okružja zemalja s kojima smo susjedi, usvajanja temeljnih povijesnih činjenica o gradu Zagrebu i njegovom razvoju u 19. st., poznavanje povijesnih činjenica o Habsburškoj Monarhiji, caru Franji Josipu i carici Elizabeti Bavarskoj i njihovom utjecaju na politiku i umjetnost
- izgradnja kompetencija vezanih uz estetiku i politiku nakon posjeta dvorcima Neuswanstein, Hofburg i Schonbrunn

AKTIVNOSTI ZA UČENIKE:

- čitanje povijesnih romana Alison Pataki Sisi mlada carica i Sisi – potraga za slobodom
- pravljenje bilješki vezanih uz povijesne romane
- prepoznavanje destinacija koje ćemo obići s onim što su učenici čitali
- razumijevanje visoke kulture i posjećivanje izložbi i HNK tijekom školske godine
- pisanje izvješća s kulturnih događanja koja će se posjećivati
- objavljivanje radova na Instagramu i web stranici škole
- učenje osnovnih riječi na njemačkom jeziku potrebnih za sporazumijevanje
- pravljenje geografskih karata gradova koje ćemo obići na terenskoj nastavi

TERENSKA NASTAVA se planira za učenike prvih i drugih razreda

Učenike će uz voditeljicu, suvoditeljicu i članove projekta pratiti njihovi razrednici i ostale osobe od koristi za ovaj projekt, a sve u skladu s Pravilnikom o učeničkim izletima i ekskurzijama.

TROŠKOVI PROJEKTA: Troškove projekta će snositi roditelji za učenike. Na 1.

roditeljskom sastanku roditelje će se anketirati jesu li voljni financirati terensku nastavu za učenike.

H) UČENIČKA ZADRUGA

IZVANNASTAVNA AKTIVNOST:

Kreativna skupina Florence Nightingale – Mlinarska

UVOD

Sukladno zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u čl. 4. stavak 1. napisano je da su ciljevi i načela odgoja i obrazovanja poticati i unaprjeđivati kod učenika intelektualni, tjelesni, društveni, moralni i duhovni razvoj, a u članku 35. da škola može imati izvannastavne aktivnosti te sam odlučila od ove školske godine voditi INA Kreativnu skupinu Florence Nightingale – Mlinarska.

U nekoliko navrata razgovarala sam s odvjetnikom Josipom Popovcem kojeg je Sabor Republike Hrvatske imenovao predsjednikom Vijeća za prava elektroničkih medija i ravnateljem Agencije čija su specijalnost autorska prava te se savjetovala oko naziva moje INA i područjima, djelatnostima i kreacijama koje želim ostvarivati sa svojim učenicima. Gospodin ravnatelj Agencije mi je rekao da ni u kakva autorska prava ne zadirem imenujući svoju aktivnost po Florence Nightingale niti je ovo što ću raditi s učenicima po bilo čemu kompromitirajuće za njezin lik i djelo, dapače, u skladu je s njim i pronosi ideji humanosti i kreacije što je u skladu s onim što je i ona sama promicala.

Nakon pravne provjere i zakonskih utemeljenosti, predložila sam ravnateljici da bih željela u našoj školi voditi INA Kreativnu skupinu Florence Nightingale – Mlinarska te mi je odgovorila da uvijek mogu računati na njenu podršku u svome kreativnom radu.

CILJ: Promicati među budućim medicinskim sestrama ideju o važnosti kreativnog izražavanja u svakodnevnom radu što pridonosi unutarnjem zadovoljstvu i ispunjenosti koji su neophodni za motivaciju u svakodnevnom životu i bolju radnu produktivnost te na taj način primarni su čuvari našega mentalnoga zdravlja iz kojeg sve proizlazi.

ČIME ĆEMO SE BAVITI? Svaka krativna djelatnost je dobro došla. Trudit ćemo se proširivati svoje kreativno djelovanje na razna područja kako bi što veći broj učenika bio obuhvaćen kreativnim radionicama i aktivnostima. U svom djelovanju smo umjetnička skupina i umjetnost je naša primarna djelatnost, ali i mediji i sve ono što promiče duh naše škole i prezentira je u najboljem svjetlu.

Aktivnost za simbol svoga djelovanja ima nadimak Florence Nightingale The Lady Whit The Lamp, Dama s lampom koja se uklapa u ideju prosvjetnih djelatnika kao i medicinskih sestara da donose svjetlo ljudima u potrebi, ali i da donose svjetlo u njihov duh kroz kreaciju.

Imat ćemo nekoliko sekcija: 1. dramsku sekciju i talentirane za književnojezični izraz, vođenje programa i prezentaciju škole u medijima

2. glazbenu sekciju, talentirane za pjevanje i sviranje, u cilju mi je osnovati klapu Florence Nighingale – Mlinarska i na taj način promicati duh škole

3. rukotvorine, suveniri, oslikavanje tehnikom mandala art i likovnu sekciju

4. Razno (ostavljam mogućnost i drugih umjetničkih izraza tijekom vremena)

NAMJENA: Aktivnost je namijenjena svim učenicama, kolegicama u školi i u domu koje u sebi imaju bilo kakvu potrebu kreativno se izraziti i to podijeliti s učenicima i među kolegama. Rado ćemo održavati radionice i za sve one koji žele od nas učiti i stvarati s nama, prvenstveno mislim na likovnu sekciju i rukotvorine pa su dobrodošle i medicinske sestre iz klinika kamo naši učenici odlaze na praksu kao i djelatnici i štíćenici drugih radilišta. Otvoreni smo za suradnju u

lokalnoj zajednici te su svi dobro došli na naše radionice. Nositeljica aktivnosti je Meri Pupačić s učenicima, a svi drugi su dobro došli kao dio obitelji Mlinarska.

Želimo imati i radionice na raznim odjelima klinika i institucija s osobama koje prolaze bolnička liječenja te ih uveseliti našim radionicama. Npr. jedan od projekata (naravno kad epidemiološka situacija dozvoli) će biti suradnja s dječjom bolnicom u Klaićevoj gdje bismo s bolnicom ugovorili likovnu radionicu otisaka u gipsu i izradu figura u glinamolu ili prigodnih suvenira u skladu s godišnjim dobom i vremenom održavanja radionice i sl. na kojoj bi naši učenici djeci pacijentima održavali radionice.

PLANIRANI BROJ UČENIKA: Budući da ne možemo miješati učenike iz različitih razreda i ne mogu za cijelu školu raspisati poziv da se priključe mojoj INA Florence Nightingale – Mlinarska te se trebamo pridržavati epidemioloških mjera, zasada sam odlučila da u četirima razredima u kojima predajem u svakom od njih oformim grupicu od 5 učenika i radim s njima sa svakom skupinicom posebno. Za početak bih imala **20** učenika. Kad budem trebala pomoć u bilo čemu, obratit ću se i učenicima viših razreda te i s njima online surađivati. Kad prođe epidemija, plan mi je da imam 30 učenika u svojoj kreativnoj družini. Uz 20 učenika nižih razreda kojima i predajem u nastavi, uzela bih još 10 učenika iz viših razreda koji su talentirani za određene umjetnosti ili medije.

PLANIRANI BROJ SATI TJEDNO: 2 sata

NAČIN REALIZACIJE: Svoje umjetničke izričaje realizirat ćemo kroz sekcije, imat ćemo radionice, kad dopuste epidemiološke mjere, surađivat ćemo s drugim institucijama i srodnim strukama kako bismo bili implementirani u širu lokalnu zajednicu. Vođeni načelom svjetlosti koje medicinske sestre donose potrebitima, svoja ćemo umjetnička nagnuća realizirati u dramskom, literarnom, novinarskom, glazbenom, likovnom i obrtničkom izrazu i podijeliti ga s onima koji vole isto što i mi. Kao profesorica hrvatskog jezika, kompetentna sam za književnoumjetnički izraz, a pohađam tečaj oblikovatelja keramike na Pučkom otvorenom učilištu u Zagrebu kako bih stekla vještine i kompetencije vezane uz plastičnost te izradu raznih predmeta od zemljanih i drugih materijala. Ravnateljica nam je dala zaseban prostor pored amfiteatra koji će biti namijenjen za naše kreativne djelatnosti i koji ćemo koristiti čim nam za to dozvoli epidemiološka situacija.

VREMENIK:

9. i 10. mjesec – osnivanje INA Kreativna skupina Florence Nightingale – Mlinarska te upis članova

11. i 12. mjesec - izrada magnetiča u obliku medicinske sestre i loga škole (suvenir), zasada nam je ravnateljica rekla da neće biti božićni sajam pa nećemo izrađivati božićne rukotvorine, ali one su nam svakako u planu čim završi epidemija

1. i 2. mjesec – izrada torbi sa simbolima škole i ukrasima ručnog rada heklanjem

3. i 4. mjesec – izrada predmeta od gline ili materijala kojima se može oblikovati, prve radionice (online), a koliko se bude moglo i uživo.

5. mjesec – sudjelovanje u organizaciji i prezentaciji škole na Zrinjvcu povodom Dana sestinstva 12. svibnja 2021. Napravili bismo štanda s našim suvenirima i rukotvorinama te sudjelovali u programu. Već imam u glavi cijeli koncept svečane akademije povodom 100. obljetnice škole (koja se odgađa za 2021./2022. šk. god.) pa tako i konceptualne i sadržajne ideje za prijedlog kolegice Aleksandre Vitez da upriličimo program na Zrinjvcu povodom Dana škole i stavljam se na raspolaganje u službu našoj školi (kao vojnik s jedinom zastavom srca).

6. mjesec – valorizacija

OKVIRNI TROŠKOVNIK: Dogovorit ćemo se s ravnateljicom budući da radimo pod epidemiološkim mjerama i ovisno o tome hoće li biti moguća realizacija programa na Zrinjevcu povodom Dana škole i Dana sestrinstva 20201. Također, željela bih urediti prostor namijenjen aktivnosti, a o svemu se želim dogovoriti s ravnateljicom te znam da će nam izaći u susret koliko god bude mogla. Okvirno neka bude 10 000 kn. Troškovnik ću posebno naknadno priložiti u dogovoru s ravnateljicom. Obuhvaćat će repromaterijal i uređenje prostora za aktivnost.

NAČIN PRAĆENJA: S učenicima ću biti u kontaktu preko Teamsa i svi naši dogovori bit će online te neposredno nakon nastave hrvatskog jezika. U skladu s epidemiološkim mjerama bila bih s 5 po 5 učenika iz istog razreda u prostoru namijenjenom za aktivnost i polako izrađivala rukotvorine. Učenike bih pratila tako da imamo zajedničku OneNote bilježnicu u kojoj će imati zadatke, iznositi svoje ideje. Ishodi će se pratiti u skladu s vrednovanjem za učenje i kao učenje. Nagrada je sam čin sudjelovanja u izgradnji duha škole i promicanja plemenitosti zanimanja medicinske sestre koje osim što su humane, požrtvovne i plemenite, u sebi kriju i umjetničke talente te je praćenje usmjereno na poticanje njihovog kreativnog izražavanja.

I) ŠKOLSKI ŠPORTSKI KLUB

Voditelj: Sabina Stančić

Sve aktivnosti realiziraju se na otvorenom dok epidemiološka situacija ne bude drugačije omogućila.

J) ŠKOLSKI PROJEKT MEĐUNARODNI TJEDAN GLUHIH

Školski projekt: Međunarodni tjedan gluhih	
Tema projekta	Međunarodni tjedan gluhih 2020. -
Nositelji aktivnosti	Nastavnice: Marica Bakin Batnožić Đurđica Stanešić Učenici: 3A razred
Ishodi učenja	Obrada nastavnog sadržaja izbornih predmeta: Hrvatski znakovni jezik i Profesionalna komunikacija u sestrinstvu. Realizacija međupredmetnih tema: - Učiti kako učiti

	<ul style="list-style-type: none"> - građanski odgoj i obrazovanje: promicanje kvalitete života u zajednici - uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije - osobni i socijalni razvoj
Način realizacije/aktivnosti	<p>Prikupljanje podataka o naglušnosti i gluhoći, kvaliteti života naglušnih i gluhih osoba, načinima komunikacije s naglušnim i gluhim osobama.</p> <p>Izrada plakata za pano škole.</p> <p>Izrada materijala u web alatima</p>
Vremenik rada	Trajanje projekta: od 14.09. do 05.10.2020.
Potrebna sredstva/troškovnik	<p>Nisu potrebna novčana sredstva.</p> <p>Potrošni materijal za uređenje panoa.</p>
Način vrednovanja	<p>Praćenje aktivnosti učenika.</p> <p>Vrednovanje rezultata/materijala.</p>
Prikaz rezultata	<p>Uređenje školskog panoa.</p> <p>Objava materijala na mrežnoj stranici škole.</p>

K) eTwinning PROJEKTI

eTwinning je zajednica škola u Europi. Nudi platformu za odgojno-obrazovne djelatnike. Putem platforme članovi mogu komunicirati, surađivati, razvijati projekte, razmjenjivati znanja i iskustva i sudjelovati u najzanimljivijoj obrazovnoj zajednici u Europi. eTwinning se uspješno integrirao u Erasmus+, program Europske unije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

eTwinning tim u Školi za medicinske sestre Mlinarska	
Voditelj i koordinator tima	Daniela Paškov
Nastavnici uključeni u eTwinning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adela Aličelebić 2. Tanja Dornik 3. Dora Kuharić

	<p>4. Ivica Matić 5. Iva Požar 6. Sandra Samoščanec 7. Đurđica Stanešić 8. Natalija Šnidarić</p>
Sudjelovanje u projektima	<ul style="list-style-type: none"> - Svjetski dan srca Nastavnice Daniela Paškov i Đurđica Stanešić i učenici 4.A, 4B i 4C razreda - Rastimo zajedno kroz umjetnost Nastavnice Sandra Samoščanec, Đurđica Stanešić Iva Požer s učenicima 3A, 3C razreda - Life began in the ocean Nastavnica Daniela Paškov i učenici 4D razreda <p>Tijekom nastavne godine planira se uključivanje većeg broja strukovnih nastavnika u razne nacionalne i međunarodne projekte u skladu s kurikulumom nastavnih predmeta i međupredmetnih tema.</p>
Ciljevi eTwinning projekata	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprjeđenje obrazovnih procesa i postignuća ishoda učenja - Poticanje odgovornost učenika - Usavršavanje stranog jezika - Razvoj komunikacijskih vještina, vještine rada u grupi i timskog rada - Razvijanje kritičkog mišljenje učenika i - Suradničko učenje. - Multikulturalna suradnja - Realizacija međupredmetnih tema kroz projektnu nastavu

3.5.5. Završni rad

Učenici svoje srednjoškolsko obrazovanje završavaju izradbom i obranom završnog rada. Izrada započinje odabirom teme na početku V. razreda u programu Medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege, a u programu Njegovatelj/-ica TES na početku III. razreda . Proces se nastavlja suradnjom s mentorom i izradom teme, s teorijskog i praktičnog aspekta. Maturalna se praksa odrađuje u skladu s unaprijed određenim rasporedom, gdje učenik, obrađujući pacijenta, radi na izradi završnog rada. Završni se rad prezentira i brani pred tročlanim povjerenstvom, a vremenik izradbe i obrane završnog rada u skladu je s Pravilnikom o izradbi i obrani završnog rada i dolazi kao prilog ovom dokumentu.

3.5.6. Državna matura

Ispitima državne mature, u skladu sa Zakonom, mogu pristupiti učenici četverogodišnjih strukovnih škola. U skladu s Pravilnikom o polaganju državne mature, učenici V. razreda odabiru i prijavljuju predmete čije ispite žele polagati.

Vremeni polaganja državne mature propisuje MZO.

3.5.7. Preventivni programi

Preventivni programi dio su odgojno-obrazovnog rada pojedinih nastavnika i pedagoginja škole. Sadržaji preventivnih programa realiziraju se na satovima razrednih odsjela. Pedagoginja škole mr.sc. Natalija Šnidarić, provodi preventivni program Afirmacijom pozitivnih vrijednosti protiv ovisnosti i nasilja, te zdravstveni odgoj. Preventivni program Prevencija nasilja u vezama provodi psihologinja škole Renata Brekalo Papac, kao i Preventivni program protiv zlouporabe sredstava ovisnosti u suradnji s voditeljicom učeničkog doma Ninom Radanović Bokulić, dipl.soc.ped. i odgajateljicom Jasminom Škrgatić, dipl.soc.ped. Preventivni programi antikorupcije i suzbijanja trgovine ljudi provodi se izvodi se u sklopu nastavnih predmeta Komunikacijske vještine i Građanski odgoj te na SRO.

AKTIVNOST	PROJEKT ZDRAVO Projekt promocije bezalkoholnih navika kod mladih
KOORDINATOR/NOSITELJ SURADNICI	Renata Brekalo Papac Vršnjački edukatori
CILJEVI	<ul style="list-style-type: none"> • Educirati skupinu vršnjačkih edukatora o nepovoljnom djelovanju alkohola i metodologiji rada u projektu Zdravo! • Omogućiti vršnjačkim edukatorima iskustvo volonterskog rada u školi • Primijeniti model preventivnog rada s učenicima 1.-3. razreda, koji će djelovati na smanjenje eksperimentiranja s alkoholom te pridonijeti afirmaciji zdravih životnih stilova i razvijanju zdravih životnih navika • Potaknuti roditelje na promišljanje i jačanje njihove uloge u učinkovitoj prevenciji alkohola kod mladih • Prezentirati učeničke radove i svrhu projekta lokalnoj i široj zajednici •
NAMJENA	Učenici 1. razreda Učenici 2. razreda Učenici 3. razreda-vršnjački edukatori
VREMENIK I NAČIN REALIZACIJE	Studeni 2019.- travanj 2020. <ul style="list-style-type: none"> • izrada organizacijskog plana s razrednicima • informiranje i uključivanje vršnjačkih edukatora

	<p>Listopad 2019.– travanj 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • edukacijski moduli za edukatore • provedba i evaluacija edukativnih i kreativnih radionica s učenicim <p>Svibanj 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjela priznanja vršnjačkim edukatorima
TROŠKOVNIK	Bez troškova (edukaciju edukatora, materijal za radionice i izradu priznanja osigurava CEDAR-udruga)
NAČIN PRAĆENJA/VREDNOVANJE	<ul style="list-style-type: none"> • evaluacijski upitnici za učenike prije i poslije ciklusa radionica • upitnici za vršnjačke edukatore • upitnici za roditelje • upitnik/refleksija školske koordinatorice

Nositelji aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Renata Brekalo Papac, magistra psihologije, školska psihologinja-voditelj i koordinator projekta Zdravo • Nina Radanović Bokulić, dipl. soc.pedagog • Željka Mišetić, profesor psihologije • mr. sc. Natalija Šnidarić, školska pedagoginja • Školska liječnica <i>Tatjana Petričević Vidović</i> • Razrednici 1.-5.razreda • Predmetni nastavnici
Ciljevi programa	<p>Školski preventivni program osmišljen je s ciljem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencije i zlouporabe sredstava ovisnosti 2. Promoviranja bezalkoholnih navika i zdravih stilova života u okviru projekta Zdravo metodologijom vršnjačke edukacije(po 4 radionice u svim prvim i drugim razredima) 3. Prevencije školskog neuspjeha 4. Prevencija nasilnih obrazaca ponašanja u mladenačkim vezama 5. Prevencija nasilja putem interneta i društvenih mreža 6. Prevencije bolesti i brige za očuvanjem zdravlja

AKTIVNOST	PROJEKT ZDRAVO Projekt promocije bezalkoholnih navika kod mladih
KOORDINATOR/ NOSITELJ	Renata Brekalo Papac
SURADNICI	Vršnjački edukatori
CILJEVI	<ul style="list-style-type: none"> • Educirati skupinu vršnjačkih edukatora o nepovoljnom djelovanju alkohola i metodologiji rada u projektu Zdravo! • Omogućiti vršnjačkim edukatorima iskustvo volonterskog rada u školi • Primijeniti model preventivnog rada s učenicima 1.-3. razreda, koji će djelovati na smanjenje eksperimentiranja s alkoholom te pridonijeti afirmaciji zdravih životnih stilova i razvijanju zdravih životnih navika • Potaknuti roditelje na promišljanje i jačanje njihove uloge u učinkovitoj prevenciji alkohola kod mladih • Prezentirati učeničke radove i svrhu projekta lokalnoj i široj zajednici
NAMJENA	Učenici 1. razreda Učenici 2. razreda Učenici 3. razreda-vršnjački edukatori
VREMENIK I NAČIN REALIZACIJE	<p><u>Studeni 2020.- travanj 2021.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada organizacijskog plana s razrednicima - informiranje i uključivanje vršnjačkih edukatora <p><u>Listopad 2020.– travanj 2021.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • edukacijski moduli za edukatore • provedba i evaluacija edukativnih i kreativnih radionica s učenicim <p><u>Svibanj 2021.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podjela priznanja vršnjačkim edukatorima
TROŠKOVNIK	Bez troškova (edukaciju edukatora, materijal za radionice i izradu priznanja osigurava CEDAR-udruga)
NAČIN PRAĆENJA/VREDNOVAN JE	<ul style="list-style-type: none"> • evaluacijski upitnici za učenike prije i poslije ciklusa radionica - upitnici za vršnjačke edukatore - upitnici za roditelje - upitnik/refleksija školske koordinatorice

Napomena: Program će se provoditi ovisno o epidemiološkoj situaciji (prvenstveno zbog metode vršnjačke edukacije).

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM (Školska preventivna strategija)

AKTIVNOSTI:

RAD S UČENICIMA

<i>Naziv programa/aktivnosti Kratak opis, ciljevi</i>	<i>Program: a) Evaluiran* b) Ima stručno mišljenje/prep oruku** c) Ništa od navedenoga</i>	<i>Razina intervencije a) Univerzalna b) Selektivna c) Indicirana</i>	<i>Razred</i>	<i>Broj učenika</i>	<i>Planirani broj susreta/vremenik</i>	<i>Voditelj, suradnici</i>
<p style="text-align: center;">1. ZDRAVO (Projekt promocije bezalkoholnih navika kod mladih)</p> <p><u>Ciljevi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Educirati skupinu vršnjačkih edukatora o nepovoljnom djelovanju alkohola i metodologiji rada u projektu Zdravo! • Omogućiti vršnjačkim edukatorima iskustvo volonterskog rada u školi • Primijeniti model preventivnog rada s učenicima 1.-3. razreda, koji će djelovati na smanjenje eksperimentiranja s alkoholom te pridonijeti afirmaciji zdravih životnih stilova i razvijanju zdravih životnih navika 	Evaluiran	univerzalna	1.i 2.	200	4x4 u 1. (provode se 4 radionice u svim prvim razredima 2x4 u 2. (provode se po 2 radionice u drugim razredima)	Psihologinja Vršnjački edukatori

<p>2. „NE ZATO JER NE“</p> <p>Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preventivnim djelovanjem prema učenicima prvih razreda škole utjecati na smanjivanje pojavnosti iskustava učenika sa sredstvima koja izazivaju ovisnosti • Provedba predavanja (projekcija filma „Ectasy ubija“, razgovor s učenicima – Praćenje pojavnosti iskustava učenika sa sredstvima koja izazivaju ovisnost 	Evaluiran	univerzalna	1.	100	4x1 školski sat	PUZ-službenici za nadzor i prevenciju
<p>3. PREVENCIJA NASILJA U ADOLESCENTSKIM VEZAMA</p> <p>Ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izraziti svoja očekivanja o prihvatljivim neprihvatljivim ponašanjima u partnerskoj vezi • Prepoznati rodne stereotipe • Razumjeti svoja prava u vezi • Prepoznati nasilna ponašanja u vezi 	Evaluiran	univerzalna	3.	100	Eksperimentalna skupina (6x1 školski sat) ili (2 sata u sva 4 treća razreda)	Psihologinja Društvo za psihološku pomoć
<p>4. PREVENCIJA ELEKTRONIČKOG NASILJA</p> <p>Ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentirati rezultate upitnika elektroničkog nasilja koji je primijenjen u školskoj godini 2018./2019. • Provedba radionice na temu prednosti i rizici ponašanja na internetu <p>Ishodi radionice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvijestiti prednosti i 	Evaluiran	univerzalna	1., 2. i 3.	400	Kroz redovne sate razrednog odjela (SRO) prema planu i programu razrednika	Razrednici Psihologinja škole i učeničkog doma

<p>rizike korištenja interneta</p> <ul style="list-style-type: none"> Osvijestiti raširenost korištenja interneta i društvenih mreža 						
<p>5. PREVENTIVNE AKTIVNOSTI (Škola i Učenički dom)</p> <ul style="list-style-type: none"> Aktivnosti u sklopu obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti, predavanje školske liječnice, posjet tematskim događanjima s temama očuvanja mentalnog zdravlja, posjeti u okviru planova za izvanučioničku i terensku nastavu (kazalište, predavanja, tribine, posjet zajednici ili udruzi, preventivne akcije). Aktivnosti učenika u sklopu ostvarivanja ishoda iz predmeta Biologija, Anatomija i fiziologija, Farmakologija, Mentalno zdravlje, Higijena i preventivna medicina (preventivne akcije), Psihologija, Načela poučavanja, Zdravstvene njege, Opća načela zdravlja i njege, Etika u sestinstvu, Profesionalna komunikacija u sestinstvu, Hrvatski znakovni jezik 	Djelomično evaluirano	univezalna	Svi učenici (1.-4)	Okolo 530	Kroz redovne sate nastave, razrednog odjela (SRO) prema kurikulumu Međupremetnih tematskih cjelina	Nastavnici Razrednici Vanjski suradnici Školska liječnica Učenici Psihologinje Pedagoginja Odgajatelji
<p>6. KVIZ O OVISNOSTIMA (materijali Udruge Pragma)</p>	pozitivno mišljenje Agencije za odgoj i obrazovanje	univerzalna	1. i 2.	Okolo 200	1 školski sat	Školska psihologinja
<p>7. POSJET ZAJEDNICI CENACOLO U VRBOVCU</p>		univerzalna	3.	Okolo 100	6 školskih sati	Školska psihologinja Predmetni

<p>(izvanučionička nastava prema godišnjem izvedbenom kurikulumu predmeta Psihologija i Načela poučavanja)</p> <p>Ciljevi: Upoznavanje učenika s jednim od modela liječenja ovisnosti te bolje razumijevanje pojavnosti i problema ovisnosti</p> <p>Napomena: Aktivnost će biti realizirana ovisno o epidemiološkoj situaciji.</p>					nastavnici Razrednici
<p>8. RAZGOVARAJMO O SPOLNOM ZDRAVLJU Program(projekt) se provodi u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo Ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevencija i edukacija o spolnoprenosivim bolestima • Razvoj trajnih vještina za spolno odgovorno ponašanje mladih • <p>Napomena: Aktivnost će se provoditi ovisno o epidemiološkoj situaciji</p>		univerzalna	1., 2.,	Oko 200	U skladu s dogovorom s vanjskim predavačima Djelatnici Hrvatske udruge za borbu protiv HIV-a te djelatnici Centra za mentalno zdravlje

RAD S RODITELJIMA

<i>Oblik rada aktivnosti</i>	<i>Razina intervencije</i>	<i>Sudionici</i>	<i>Tema/Naziv radionice/ predavanja</i>	<i>Planirani broj susreta</i>	<i>Voditelj/ suradnici</i>
a) Individualno savjetovanje b) Grupno savjetovanje c) Roditeljski sastanak d) Vijeće roditelja Temasko predavanje na roditeljskom sastanku prema dogovoru s razrednicima (1.i 2.)razredi Napomena: Aktivnost će se provoditi ovisno o epidemiološkoj situaciji	Univezalna	Roditelji	Prijedlozi: -Aktivnosti u okviru projekta Zdravo -Rezultati upitnika ispitivanja	2 sata	Razrednici Učenici

			pojavnosti elektroničk og nasilja nasilja kod učenika		
--	--	--	---	--	--

RAD S NASTAVNICIMA

<i>Oblik rada aktivnosti</i>	<i>Razina intervencije</i>	<i>Sudionici</i>	<i>Tema/Naziv radionice/ predavanja</i>	<i>Planirani broj susreta</i>	<i>Voditelj/ suradnici</i>
1. Predavanje na nastavničkom vijeću u dogovoru s vanjskim predavačem po potrebi	Univerzalna	Nastavnici, odgajatelji i stručni suradnici	Tema predavanja bit će dogovorena naknadno u skladu s iskazanim potrebama nastavnika	1 x1 sat	
2. Tematska izlaganja na nastavničkom vijeću, stručnim vijećima razrednim vijećima	Univerzalna	Nastavnici, odgajatelji i stručni suradnici	Rezultati primjene upitnika o pojavnosti vršnjačkog nasilja	1x1 sat	Psihologinje iz škole i doma

Napomena: Aktivnosti planirane unutar školske preventivne strategije podložne su promjenama realizacije u skladu s iskazanim potrebama učenika i razrednika te na zahtjev vanjskih nadležnih institucija.

AKTIVNOST/ PROGRAM	PREVENCIJA NASILJA U MLADENAČKIM VEZAMA
NOSITELJ	Renata Brekalo Papac
CILJEVI/ISHODI	<ul style="list-style-type: none"> - Izraziti svoja očekivanja o prihvatljivim neprihvatljivim ponašanjima u partnerskoj vezi - Prepoznati rodne stereotipe - Razumjeti svoja prava u vezi - Prepoznati nasilna ponašanja u vezi - Prepoznati moguće posljedice nasilja u vezi - Razumjeti važnost jasne komunikacije u partnerskim odnosima - Razumjeti značenje postavljanja i poštivanja granica

NAMJENA	Učenicima 3. razreda
VREMENIK I NAČIN REALIZACIJE	<p style="text-align: center;"><u>Studeni 2020.-travanj 2021.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • izrada organizacijskog plana s razrednicima • provedba i evaluacija radionica • razgovor s učenicima nakon provedenih radionica
OKVIRNI TROŠKOVNIK	Redovita sredstva škole, materijal dobiven od Društva za psihološku pomoć
VREDNOVANJE	Evaluacijski listići za sudionike radionica

Napomena: Izvedbeni plan i program s detaljnim vremenikom i sadržajem nalazi se u službenoj dokumentaciji psihologinje škole.

Suradnja s roditeljima

Sastavni dio Godišnjeg plana i programa rada škole je suradnja s roditeljima.

Ciljevi suradnje s roditeljima/starateljima učenika u školi i učeničkom domu su:

- uspostava suradnje koja pridonosi stjecanju znanja i jedinstvenog odgojnog djelovanja
- suradnja u prevenciji svih oblika neprimjerenih ponašanja, osobito u prevenciji svih vrsta ovisnosti
- upoznavanje cjelokupne socijalno-ekonomske pedagoške i psihološke situacije u kojoj se dijete - učenik razvija.

Temeljna zadaća škole je prihvatiti roditelje kao partnere, osobito u dijelu koji se odnosi na upoznavanje i pomoć roditelja u razumijevanju i ostvarenju odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća škole.

Zadaća škole je pružiti suradnju u rješavanju svih školskih i odgojnih pitanja i poticati suradnju kojoj je cilj stjecanje znanja i pružanje pomoći u odgojnom djelovanju.

Suradnja s roditeljima ostvarivat će se na nekoliko načina:

1. Individualni oblici suradnje
  - a) individualne informacije razrednika i roditelja
    - tjedno pružanje informacije o učeniku s ciljem razumijevanja i stvaranja objektivnije slike o učeniku i njegovom razvoju, te zajedničkim akcijama na rješavanju mogućih problema. Svi razrednici odredili su termine informacija s kojima su upoznati i roditelji i učenici.
  - b) individualni rad suradnika: pedagoga i psihologa i ravnatelja s roditeljima
    - "Otvoreni sat" - ovakvi kontakti omogućavaju rješavanje konkretnih odgojnih problema zapaženih u školi ili dogovorenih prema želji roditelja, profesora ili samog učenika.
2. Skupni oblici suradnje

a) skupni razgovori

- primjenjivat će se kad postoje slični problemi koji povezuju roditelje: istovjetne teme, odnosno odgojno-obrazovne situacije u kojoj su se našli roditelji i škola, pohvale i nagrade učenicima, pedagoške mjere pohvala i kazni (problem nediscipline, neuspjeha i sl.). Cilj je razgovarati o zajedničkom problemu i pronalaziti sukladne načine rješavanja istih.

a) roditeljski sastanci

- održavanje tri roditeljska sastanka godišnje za svaki razred (prema potrebi i više). Prema iskazanom interesu i potrebama roditelja moguće je održati tematske roditeljske sastanke (prema planovima rada stručnih suradnika i voditelja pojedinih programa).

4. ORGANIZACIJA RADA

4.1. Organizacija teorijske nastave i vježbi

Strukovni sadržaji su zastupljeni u nastavi od treće godine školovanja u programu za stjecanje zdravstvene kvalifikacije: „Medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege“.

Nastava se odvija u nastavnoj godini u trajanju od 40 tjedana i to 37 tjedana teoretske nastave plus vježbe i 3 tjedna zdravstvenih vježbi. Tijekom tri godine, nastava obuhvaća 4600 sati teoretske i kliničke naobrazbe, a zdravstvena njega provodi u tri oblika rada.

S obzirom na epidemiološku situaciju radi COVID-19 i odluku MZO, nastavni sat traje 40 minuta, a veliki odmor 10 minuta.

RASPORED ZVONJENJA

za I. i II. razrede

ŠK. SAT	PRIJEPODNEVNA SMJENA	POSLIJEPODNEVNA SMJENA
1.	8.00 – 8.40	14.00 – 14.40
2.	8.45 – 9.25	14.45 – 15.25
VELIKI ODMOR	10 MINUTA	10 MINUTA
3.	9.35 – 10.15	15.35 – 16.15
4.	10.20 – 11.00	16.20 – 17.00
5.	11.05 – 11.45	17.05 – 17.45
6.	11.50 – 12.30	17.50 – 18.30
7.	12.35 – 13.15	18.35 – 19.15

RASPORED ZVONJENJA

za III. i IV. razrede

ŠK. SAT	PRIJEPODNEVNA SMJENA	POSLIJEPODNEVNA SMJENA
-	7.25 – 8.05	14.00 – 14.40
1.	8.10 – 8.50	14.45 – 15.25
2.	8.55 - 9.35	15.30 – 16.10
3.	9.40 – 10.20	16.15 - 16.55
Veliki odmor	10 min.	10 min.
4.	10.30 – 11.10	17.05 – 17.45
5.	11.15 – 11.55	17.50 – 18.30
6.	12.00 – 12.40	18.35 – 19.15
7.	12.45 – 13.25	19.20 – 20.00

TEORIJSKA NASTAVA (c)

VJEŽBE (B)-kabinet

-klinika

ZDRAVSTVENE VJEŽBE (B)

Teorijska izobrazba odvija se u razredima. Omogućena je kabinetska nastava za predmete za koje imamo opremljene kabinete(učionice). Sve učionice su opremljene suvremenim pomagalicama(LCD projektor, prijenosno računalo). Učenici stječu stručna znanja, spoznaje i vještine koje su potrebne za organiziranje, ocjenjivanje potrebe za pružanjem zdravstvene njege i pružanje iste. Odgoj i obrazovanje usmjereni su na učenika pa se zato primjenjuju sljedeće metode; oblici i načini rada:

- Istraživačka nastava
- Nastava temeljena na učenikovom iskustvu
- Projektna nastava
- Multimedijaska nastava
- Individualiziran pristup učeniku
- Problemska nastava
- Rad u parovima

- Rad u grupi
- Timski rad

Prednost se daje socijalnom konstruktivizmu (učenik uz podršku sam istražuje i konstruira svoje znanje). Ovako učenici mogu bolje pokazati svoje znanje i bogatu kreativnost.

Vježbe u kabinetu provode se u manjim grupama (trećina razreda). Vježbe se odvijaju u nazočnosti mentora. Kabineti su opremljeni svim potrebnim pomagalicama: bolesnički krevet-i, posteljno rublje, pribor za osobnu higijenu, medicinski instrumenti, zavojni materijal, modeli tj. lutke u prirodnoj veličini za vježbanje

Učenici savladavaju potrebne vještine iz domene kompetencija medicinske sestre: kupanje, mjerenje vitalnih funkcija, davanje parenteralne terapije, vađenje krvi, uvađanje sonde, katetera, reanimacija...)

Buduća sestra uči kako raditi u timu, voditi ga, kako organizirati sveukupnu zdravstvenu njegu, a to uključuje i zdravstveno obrazovanje pojedinca i male skupine unutar zdravstvenog zavoda ili zajednice.

Vježbe na klinici provode se u grupama (max. 12 učenika, idealno 7) uz mentora. Učenici rade kao dio tima ili u izravnom kontaktu sa zdravim ili bolesnim pojedincem. Organiziraju, pružaju i ocjenjuju potrebnu sveobuhvatnu njegu, na temelju znanja i vještina koje su stekle.

Učenik ovisno o stupnju osposobljenosti uz pomoć mentora ili samostalno (pod nadzorom) provodi postupke iz domene zdravstvene njege.

Metode i oblici rada na klinici:

- Individualni pristup
- Rad u grupi
- Mentorski rad
- Suradnja s osobljem

Raspored sati te raspored kabinetskih vježbi i nastave na klinikama dio je Godišnjeg plana i programa rada škole i dostupan je u stručno-razvojnoj službi škole.

4.2. Organizacija zdravstvenih vježbi

Učenici koji pohađaju program Medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege ostvaruju strukovnu praksu u trajanju od 120 sati i to nakon završenog trećeg i četvrtog razreda, što iznosi 240 sati, a peti razredi ostvaruju strukovnu praksu u trajanju od 240 sati uključujući i završni rad.

Zdravstvene vježbe, organiziraju i nadziru stručni učitelji naše škole, a ostvaruju djelatnici zdravstvenih ustanova - glavne sestre odjela, više medicinske sestre/VI. stupanj stručne sprema. Zdravstvene vježbe realizirat će se u Zagrebu, a najviše učenika će biti upućeno u zdravstvene ustanove u kojima se realizira redovna nastava zdravstvene njege.

Učenici će moći ostvariti obvezne zdravstvene vježbe kao uvjet za upis u idući razred i u drugim gradovima Republike Hrvatske, uz obvezu da je to stacionarna zdravstvena ustanova, koja ih može primiti i ostvariti propisani program.

Za organizacijski dio zdravstvenih vježbi zadužena je stručna učiteljica zdravstvene njege Đurđica Stanešić, bacc.tech., mentor.

Raspored zdravstvenih vježbi dio je školskog kurikulumuma i dostupan je u stručno-razvojnoj službi škole.

4.3. Organizacija izvanučioničke nastave za učenike (ako epidemiološka situacija bude dozvoljavala)

4.3.1. PRVI RAZREDI

4.3.1.1. JEDNODNEVNI IZLET UPOZNAVANJA

Tip putovanja: jednodnevni izlet

4.3.2. DRUGI RAZREDI

4.3.2.1. Nastavnik voditelj: Marija Gazzari

odredište: **kazalište, izložbe, kino, tribine i književne matineje u Zagrebu**

razred: 2 a,b,c,d

oblik izvanučioničke nastave: terenska nastava (višesatna i/ili poludnevna)

ishodi na razini aktivnosti poludnevnih terenskih nastava:

- odabiranje predstave, filma, izložbe ili tribine s obrazloženjem; gledanje kazališnih i kino predstava, izložbi; slušanje aktualnih sadržaja na tribinama; pisanje ili govorenje osvrta, komentara i izvještaja prema smjernicama

ciljevi učenja:

- interdisciplinarno povezivanje i/ili prepoznavanje poveznica sadržaja/oblika unutar više nastavnih predmeta; stjecanje kompetencija razlikovanja dramskoga i/ili filmskoga izričaja međusobnim uspoređivanjem dvaju ili više medija, uočavanje strukture dramske predstave i/ili filmske projekcije izvođenjem na pozornici ili na platnu, povezivanje likovnoga izraza i tehnika slikanja s određenom temom na izložbi; slušanje odabranih sadržaja na tribinama i povezivanje s aktualnim društvenim situacijama

aktivnosti prije i nakon odlaska na teren:

- prije posjeta dramskoj ili filmskoj predstavi učenik će pročitati zadani ulomak književnoga djela ili književno djelo u cijelosti ili odabrani neknjiževni tekst, uočiti strukturne elemente teksta, pogledati dramsku ili kino predstavu, nakon gledanja dramske predstave ili filma iznijeti dojmove te usporediti čitanje i gledanje drame ili filma u pisanom obliku

- prije posjeta izložbi učenik će se informirati o temi, a nakon gledanja izložbe napisat će izvješće o mjestu i vremenu održavanja izložbe te o sadržaju

- prije posjeta tribini učenik će se informirati o temi, a nakon tribine usmeno komentirati sadržaj, povezati temu tribine s aktualnim društvenim zbivanjima, izdvojiti jednu tezu pogodnu za raspravljanje

nastavna sredstva:

- živa riječ nastavnika, odabrani književni i neknjiževni tekstovi, digitalno i stvarno okruženje

oblici rada: individualni i timski

metode: čitanje i rad na tekstu, istraživanje, pisanje, suradničko učenje

način praćenja: pregledavanje vođenih učeničkih bilježaka oblikovanih prema uputama i u skladu s normom hrvatskoga standardnog jezika; slušanje usmeno izraženih dojmova i komentara s obrazloženjem vrednovanje za učenje: reflektivni razgovori, povratne informacije
vrednovanje kao učenje: osjećajnici, KWL sustav bilježenja, izlazne kartice

4.3.2.2. TRODNEVNA TERENSKA NASTAVA ZA UČENIKE 1. I 2. RAZREDA

Nastavnik voditelj: Meri Pupačić i Marija Gazzari

odredište: **Beč, Muenchen**

razred: 1. a, b, c, d; 2 a,b,c,d

oblik izvanučioničke nastave: terenska nastava (trodnevna)

ishodi na razini aktivnosti za trodnevnu terensku nastavu:

- odabiranje teme unutar projekta *Carica Sisi u kontekstu visoke kulture*; formiranje grupa i podjela istraživačkih zadataka, postavljanje pitanja, istraživanje u različitim okruženjima te iz različitih izvora, slušanje klasične glazbe povezane s projektom, prikupljanje i pohranjivanje podataka, uspoređivanje informacija iz različitih izvora te razmjena ideja i oblikovanje različitih medijskih tekstova; izvješćivanje i izlaganje, kreativno izražavanje

cilj projektne nastave:

- upoznavanje visoke kulture, vježbanje kritičkoga mišljenja, stjecanje kompetencija za cjeloživotno učenje

načini i oblici vrednovanja:

- vrednovanje za učenje (praćenje, povratne informacije, konceptni prikazi, reflektivni razgovori)
- vrednovanje kao učenje (samorefleksija, postavljanje pitanja, sažimanje, liste procjene, oluja pisanja, grafički organizatori)
- vrednovanje naučenog: rubrika za vrednovanje zadataka esejskog tipa, portfolio (e-portfolio), usmeno izlaganje s rubrikom

4.3.2.3. Projekt: Edukacija učenika drugih razreda u području civilne zaštite

Organizator i provoditelj : Gradski ured

1 školski sat tijekom godine

4.3.4. TERENSKA NASTAVA ZA TREĆE RAZREDE

4.3.4.1. Naziv aktivnosti: Trodnevna terenska nastava: Posjet gradu Firenci, Italija

Obrazloženje: 2020.g. proglašena od strane Svjetske zdravstvene organizacije godinom medicinskih sestara i primalja, te se poklapa s 200 godišnjicom rođenja Florence Nightingale.

Za terensku nastavu odabrano je mjesto rođenja F.N.

U pripremi terenske nastave učenici će tijekom predmeta Etika u sestrinstvu, osnovna načela zdravstvene njege i opće njege pod mentorstvom svojih nastavnika i razrednika u pratnji, provesti niz aktivnosti i postići slijedeće ishode učenja:

- Analizirati život začetnice modernog sestrinstva F. N
- Prikupiti informacije iz više izvora

- Izraditi plan
- Raspraviti prikupljene podatke
- analizirati plan posjeta

Način praćenja i vrednovanja:

- razgovor
- izrada portfolio
- domaća zadaća
- seminarski rad
- prezentacija posjeta učenicima koji su izostali s terenske nastave

4.3.4.2. Posjet Zajednici Cenacolo

4.3.4.3. Posjet Mraclin-Udruga žena -Anđela lovreković“-sijećanje na medicinsku sestru andelu Lovreković i dr.Andriju Štampara

4.3.5. ČETVRTI RAZREDI

- a) Posjet Beču- muzeju S. Freuda, Muzej luđaka, Medicinski muzej, Prirodoslovni muzej
- b) Posjet psihijatrijskoj bolnici na otoku Rabu

4.3.5.1. MATURALNO PUTOVANJE UČENIKA

4.3.6. PETI RAZREDI

4.3.6.1. Posjet „Tornju luđaka“ i Muzeju S. Freuda u Beču, te posjet Prirodoslovnom muzeju u Beču

4.3.6.2. Posjet Muzeju F. Nightingale i Krimskom ratu u Istambulu

Planovi i programi provođenja terenske nastave, izlete te stručnih i maturalnih ekskurzija dio su kalendara rada škole, a organiziraju se prema planovima i programima rada razrednih odjela.

4.3.7. UČENICI U PROGRAMU NJEGOVATELJ/-ICA TES

Predviđen posjet Zološkom vrtu u Zagrebu

4.3.8. IZLETI U UČENIČKOM DOMU

Ako se epidemiološka situacija promijeni, izleti će se naknadno planirati i realizirati

4.4. Skriveni kurikulum (okruženje za učenje)

Ravnateljica škole Asja Jelaković, dr.med. u suradnji s pedagoginjom škole mr.sc. Natalijom Šnidarić i psihologinjom škole Renatom Brekalo Papac, prof. potiče na stvaranje poticajnog okruženja za učenike, ali i za nastavnike. Prvi dojam pozitivnog radnog okruženja daje cvijećem uređen i kontinuirano održavan školski park, u kojem učenici mogu provoditi svaki slobodan trenutak. U hodnicima škole prostor je funkcionalan za provođenje školskog odmora učenika, a zidovi svojom bojom potiču na radost i veselje. Učionice su opremljene nastavnim sredstvima i pomagalicama potrebnim za pojedine predmete (geografija, povijest, strani jezik), te nastavnom tehnologijom (prijenosna računala i LCD-projektori, kao i DVD-i i TV-i). Uređeni kabineti stranih jezika te humanističkih znanosti u potpunosti pružaju rad u skladu sa suvremenim pristupom nastavi. U kabinetu stranih jezika postavljena je interaktivna ploča, koja omogućuje on-line rad u nastavi. Interakcija učenik-učenik i učenik-nastavnik unapređuje se rasporedom sjedenja u potkovu. Kabineti zdravstvene njege opremljeni su potrebnim simulacijskim lutkama, kao i prostorom koji demonstrira rad na klinici.

Učionice za rad s učenicima posebnih potreba funkcionalne su u skladu s njihovim poteškoćama i omogućavaju individualni pristup u nastavnom procesu. Jedan kabinet opremljen za rad u nastavi informatike/računalstva. Jedna učionica opremljena za nastavu on-line na tabletima.

Učenicima je na raspolaganju veliko školsko igralište s košarkaškim koševima, koje omogućava provođenje slobodnog vremena u skladu sa zdravstvenim odgojem, a kutak za odmor (udobne fotelje i stolovi) nalaze se na dva mjesta u prostoru škole.

Atrij škole njeguje povijest ukapajući na važnost osnivanja Škole za medicinske sestre Mlinarska i njezinu tradiciju, a tom se pridružuje i „drvena kućica“ koja je adaptirana.

Odgojni ciljevi predviđaju integraciju učenika s poteškoćama u razredu čime se razvija tolerancija, svijest o različitosti, međusobno uvažavanje i pomaganje, odgovornost za druge i kvalitetna nenasilna interpersonalna komunikacija.

Nastavnici svojim odgojnim radom i individualnom pristupu učenicima te kontinuiranom suradnjom sa stručnim suradnicama - pedagoginjom i psihologinjom škole, učenicima i roditeljima pružena je sigurnost i osigurana kvaliteta i visoki standardi u nastavnom i izvannastavnom radu s učenicima.

Škola njeguje kulturu nenasilnog rješavanja problema, otvorenosti škole i suradnju s lokalnom zajednicom, dobrosusjedske odnose, suradnju s institucijama zdravstva i socijalne skrbi te poticanje na međusobno pomaganje učenika, kao i učeničku inicijativu kroz Vijeće učenika.

5. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE RADA

5.1. Vrednovanje postignuća učenika

Nastavnici u svojim izvedbenim planovima i programima predviđaju elemente i kriterije praćenja i ocjenjivanja učeničkih postignuća u nastavnom procesu. Također, suradnjom članova razrednih vijeća i stručnih aktiva te načelom individualnog pristupa svakom učeniku, praćenje napredovanja učenika odvija se svakodnevno, u nastavi i izvan nje.

Za uspješno odgojno djelovanje neophodno je aktivno učešće i međusobna koordinacija svih odgojnih čimbenika - škole, obitelji i učenika.

1. Unutrašnja organizacija škole mora osigurati osnovne uvjete za odgojni rad i to:
  - odgojni rad trebaju provoditi svi nastavnici i odgajatelji kroz sve oblike rada u školi i učeničkom domu,
  - odgojni rad u školi i domu treba povezati s odgojnim djelovanjem izvan škole,
  - u planiranju, realizaciji i vrednovanju odgojnog rada ne smije biti improvizacija,
  - najbolje se odgaja osobnim primjerom i dosljednim postupcima,
  - odgojni rad trebaju slijediti svi djelatnici i zaposlenici.

2. Poznavanje učenika osnovni je uvjet za uspješan odgojni rad:
  - a) prvi i temeljni zadatak nastavnika i odgajatelja je da općenito upozna osnovne karakteristike razvojne dobi generacije učenika s kojima radi,
  - b) drugi zadatak je upoznavanje objektivnih uvjeta rada i života učenika i to:
    - socijalnih, kulturnih i obrazovnih uvjeta u kojima učenik živi,
    - pedagoškog utjecaja roditelja/staratelja i grupa vršnjaka,
    - status učenika u obitelji,
    - sustav vrijednosti koji mu pruža sredina i okruženje u kojem živi.

3. Treći zadatak nastavnika i odgajatelja je upoznavanje nekih specifičnih karakteristika učenikove individualnosti koje su relevantne za odgojno-obrazovni proces, a to su:
  - intelektualni domet učenika i njegova motiviranost za izabrano zanimanje,
  - razina obrazovanja (predznanje, osnovni čimbenici i uvjeti za daljnje stjecanje znanja),
  - razina usvojenosti osnovnih navika učenja i uvjeta u kojima uči,
  - poznavanje stavova: učim da znam (ili učim za ocjenu),
  - što učenike stimulira i potiče na stvaralaštvo (a što blokira),
  - u kojim uvjetima učenik može pokazati svoje maksimalne sposobnosti,
  - sociometrijski status učenika u razredu (uloga učenika, je li prihvaćen ili ne, ima li vodeću ulogu ili ga ignoriraju, pokreće li ostale učenike u pozitivne ili negativne akcije, kako doživljava svoj status u razredu/školi).

5.2. Stručno usavršavanje nastavnika

Sukladno cilju školskog kurikulumu, nastavnike se potiče na kontinuirano stručno usavršavanje u području suvremenih nastavnih strategija, komunikacije, poslova razrednika te novih spoznaja struke. Obvezno je sudjelovanje na stručnim aktivima i seminarima u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Agencije za odgoj i obrazovanje i Agencije za strukovno obrazovanje.

Dugoročni plan stručnog usavršavanja predviđa da svi nastavnici prođu 80 sati usavršavanja kroz projekt Čitanja i pisanja za kritičko mišljenje u organizaciji Foruma za slobodu odgoja, koji pruža raznovrsnost nastavnih tehnika i metoda za rad u nastavi.

Program stručnog usavršavanja predviđa i druge oblike kao što su obvezni oblici usavršavanja, usavršavanje u suradnji sa strukovnim udruženjima i sekcijama, znanstveno-nastavnim institucijama i drugim srednjim školama koji su u skladu s odgojno-obrazovnim zadaćama škole.

Skupno usavršavanje u matičnoj ustanovi provodit će se na način održavanja tematskih sjednica Nastavničkog i odgajateljskog vijeća, te radionica i projekata.

Ove godine planira se stručno usavršavanje nastavnika u ustanovi s ciljem unapređivanja kriterija za ocjenjivanje, praćenja i vrednovanja postignuća učenika te standardiziranja izrade pismenih provjera znanja, a za razrednike će se provoditi aktivnosti s ciljem smanjenja izostanaka učenika, unapređivanja suradnje s roditeljima te rad s grupom. Također, intenzivno ćemo raditi na zaštiti mentalnog zdravlja učenika te osposobljavanju nastavnika za izazove u radu s učenicima te razvoju komunikacijskih vještina nastavnika u odnosu nastavnik-učenik.

Nastavnici i odgajatelji usavršavat će se individualno (ovisno o području rada, interesu i sklonostima), putem školskih stručnih vijeća, seminara, savjetovanja, tečajeva te oglednih predavanja i radionica u organizaciji ustanove.

Novi nastavnici upućuju se na dopunsko pedagoško-psihološko obrazovanje, kao obvezni oblik usavršavanja za zahtjeve radnog mjesta.

Individualni planovi permanentnog stručnog usavršavanja nastavnika dio su školskog kurikuluma i dostupni su u stručno-razvojnoj službi škole.

Program usavršavanja je radna obveza, a vrednuje se prema Pravilniku o napredovanju u zvanju učitelja i nastavnika u osnovnim i srednjim školama.

Plan usavršavanja nastavnika i odgajatelja u školi uskladit će stručni aktivni.

Individualno stručno usavršavanje ostvaruje se samoobrazovanjem, praćenjem stručno pedagoške literature, te uključivanjem pedagoških djelatnika na stručna i pedagoška savjetovanja i seminare.

Kontinuirano će se na sastancima svih stručnih aktiva vršiti razmjena mišljenja u pravcu osuvremenjivanja pedagoškog rada i prilagođavanja metoda rada dobnoj skupini učenika.

5.3. Proces (samo)vrednovanja nastavnika

Proces vrednovanja i samovrednovanja rada nastavnika započeo je od strane MZOS uvođenjem nacionalnih ispita u svrhu samovrednovanja rada škole, a potom i provođenje državne mature u četverogodišnjim strukovnim školama. Postignuti rezultati učenika na nacionalnim ispitima bili su polazna točka za planiranje daljnjeg rada te postavljanje odgojno-obrazovnih ciljeva u skladu s potrebama učenika i tržišta rada.

Proces samovrednovanja započeo je u školskoj godini 2010./2011. samovrednovanjem rada škole kao odgojno-obrazovne ustanove, a nakon toga i samovrednovanjem rada nastavnika. Nakon analize, rezultati su predstavljeni nastavnicima.

Iako zadovoljavajući, cilj škole bio je dalje raditi na podizanju kvalitete nastave primjenom suvremenih nastavnih oblika i metoda rada, poticanjem permanentnog stručnog usavršavanja nastavnika u tom smjeru te korištenje rezultata (samo)vrednovanja rada za daljnje planiranje aktivnosti, projekata i različitih sadržaja za bolju motivaciju učenika. Nadalje, na prvom sastanku Povjerenstva za kvalitetu, održanom 22. veljače 2011. godine, prezentirani su rezultati samovrednovanja nastavnika, kao i plan provedbe vrednovanja rada ravnateljice, pedagoginje i

psihologinje škole, što je realizirano i analizirano do kraja nastavne godine. Također, nakon provedene SWOT analize o pripremi i izvedbi nastavnog sata, pedagoginja škole Natalija Šnidarić održala je metodički trening na temu planiranja ishoda, primjene suvremenih nastavnih strategija i vrednovanja postignuća učenika, kojem je prisustvovalo 27 nastavnika, kao i planiranje ishoda sadržaja rada u razrednom odjelu.

Temeljem dobivenih rezultata škola je izradila razvojni plan za naredne dvije godine, a odabrana su dva prioriteta područja:

a) Prioritetno područje 1- Praćenje i vrednovanje

b) Prioritetno područje 2- Školsko ozračje

Oformljeni su manji timovi za samovrednovanje koji su radili na realizaciji ciljeva školskog razvojnog plana:

- a) stručni aktiv stručnih suradnika-predsjednica aktiva Natalija Šnidarić
- b) stručni aktiv hrvatskog jezika –predsjednica aktiva Marijana Janjić
- c) stručni aktiv stranih jezika-predsjednica aktiva Anica Gregović
- d) stručni aktiv prirodne grupe predmeta- predsjednica Anka Savić
- e) stručni aktiv liječnika- predsjednik aktiva Dane Petković
- f) stručni aktiv medicinskih sestara- predsjednica aktiva Ljiljana Broz
- g) stručni aktiv humanističke grupe predmeta- Grozdana Špelić
- h) mini tim razrednika svih razreda,16 razrednika i jedna razrednica za TES

Tijekom 2011./2012. i 2012./2013. ciljevi razvojnog plana su realizirani, a prioriteta područja su izmijenjena u skladu s dobivenim rezultatima samovrednovanja. Na Povjerenstvu za kvalitetu, održanom 08. ožujka 2012. godine prezentirani su rezultati ispitivanja učenika i roditelja o suradnji sa školom, petogodišnja komparativna analiza uspjeha i izostanaka učenika od prvog do četvrtog razreda te analiza ispitivanja zadovoljstva organizacijom i realizacijom nastave na klinici iz zdravstvenih vježbi na pedijatriji.

U školskoj godini 2012./2013. realizirana su dva posjeta suradnika mreže (ispred NCVVO). U suradnji sa suradnikom mreže, Zlaticom Šimunović održana su dva sastanka Povjerenstva za kvalitetu na kojima su analizirani sljedeći ciljevi:

- a) Vizija škole: Zadovoljstvo svih subjekata u odgojno-obrazovnom procesu, europski orijentirana škola, prepoznatljiva u RH i Europi s ciljem konkurentnosti na tržištu rada
- b) Misija škole: Kompetentan učenik – osposobljen za tržište rada i konkurentan na tržištu rada u RH i Europi te orijentiran na cjeloživotno učenje
- c) Strategija škole: *Škola je prepoznatljiva jer je najstarija na ovom dijelu Europe (osnovana 1921.). Mnogi bivši učenici zapošljavaju se u mnogim europskim (i šire) zemljama. Uvođenjem novog petogodišnjeg programa tek će se vidjeti kompetencije i konkurentnost na tržištu rada – program je predviđen za visoku konkurentnost. Nisu svi upoznati s misijom i vizijom, no razvojni plan ide u tom smjeru. Strategije su: unapređivanje razvojnog plana (od planiranja ishoda, preko suvremenog pristupa nastavi te kvalitetnom praćenju napredovanja i vrednovanja postignuća učenika), stručno usavršavanje nastavnika (suvremeni metodički pristup,nastava usmjerena na učenika, usmjerenost na postignuća učenika, projektna nastava), rad na skrivenom kurikulumu, promocija škole, sudjelovanje u međunarodnom projektu E-medica, integracija učenika s teškoćama u razvoju (prvi uveli i provodimo program Njegovatelja TES kao posebni redovni program).*

- d) Istaknute aktivnosti predviđene školskim kurikulumom koje se realiziraju na razini postignuća izvrsno: *Projektna nastava u redovnim sadržajima, Zdravstveni odgoj, Projekt E-medica, Vanjsko vrednovanje predmeta zdravstvena njega, Terenska nastava, Erasmus+, volonterski klub.*
- e) Razgovor o aktivnostima s kojima smo posebno zadovoljni: *Rad u malim grupama na nastavi na klinici, Pedagoške radionice, Rad na nastavi usmjerenom na učenik, Poticanje aktivnog sudjelovanja učenika u nastavnom procesu, Rad na suradničkom učenju, Vršnjačka edukacija, Humanitarne aktivnosti učenika, Sudjelovanje u međunarodnom projektu E-medica*
- f) Razgovor o aktivnostima kojima bismo mogli smanjiti izostanke učenika s nastave: *Nastavom usmjerenom na učenika (aktivno sudjelovanje u nastavi, suradničko i iskustveno učenje), Alternativni načini vrednovanja postignuća učenika (time i ocjenjivanja), Unaprijediti kriterije ocjenjivanja, Kontinuirano praćenje napredovanja učenika (ne samo provjerama znanja). Veća odgovornost roditelja za izostajanje s nastave.*
- g) Unaprijedili smo odgojno-obrazovni rad u aktivnostima: *Planiranje i programiranje rada, Sudjelovanje u projektu E-medica, Suradničko učenje i aktivnost učenika u nastavi, Socijalna osjetljivost nastavnika, Suradnja s roditeljima, Stručno usavršavanje nastavnika u ustanovi, Preventivni programi*
- h) Utvrdili smo aktivnosti u kojima nismo realizirali napredak: *Izostanci učenika, Postignuća učenika, Postizanje rezultata na ispitima državne mature, Izostanak sa školskih natjecanja, Nepostizanje rezultata na školskim natjecanjima, Nemogućnost održavanja dopunske nastave za učenike nižih razreda, Sve teže održavanje dodatne nastave za učenike viših razreda, Nedostatak izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti kao alternativa učioničkoj nastavi*

Revidiran je razvojni plan škole, provedeni su upitnici kod učenika 3. razreda, a rezultati će se prezentirati na nastavničkom vijeću i Timu za kvalitetu tijekom prvog polugodišta. Planirano je provođenje upitnika za učenike i nastavnike, a vezano za procjenu planiranja i izvedbe nastavnog procesa, s ciljem unapređivanja nastavnog rada i cjelokupnog odgojno-obrazovnog rada škole. Unutar aktiva realizirane su posjete nastavi, te je pedagoginja škole mr.sc. Natalija Šnidarić održala predavanje Projektna nastava, a posebno za razrednike Kako biti uspješan razrednik i Kurikulum zdravstvenog odgoja. Tijekom 2013./2014. planira se nastaviti stručno usavršavanje razrednika u području individualnog razgovora s učenicima, suradnje s roditeljima te rada s grupom, a za nastavnike teme iz područja discipline, komunikacije te radnog ozračja u nastavnom procesu. Također, sukladno razvojnom planu škole ciljano će se raditi na kriterijima ocjenjivanja učenika, kao i vrednovanju postignuća i praćenju napredovanja učenika koji sudjeluju u alternativnim oblicima odgojno-obrazovnog rada. Od planiranih ciljeva realizirane su pojedine aktivnosti:

- *Individualni razgovor s učenicom* za sve nastavnike održala pedagoginja škole mr.sc. Natalija Šnidarić
- *Ocjenjivanje i vrednovanje postignuća učenika i Vrednovanje postignuća učenika u kognitivnom području* za sve nastavnike održali vanjski predavači, prof. Jokić i psihologinja Elvira Nimac, prof.
- *Depresija i suicidalnost* za sve nastavnike održala Nina Radanović Bokulić, soc.ped.
- *Rezultate ispitivanja navika učenja, stilova učenja i višestrukih inteligencija učenika* za sve nastavnike prezentirala pedagoginja škole mr.sc. Natalija Šnidarić

Oformljeni manji timovi za samovrednovanje radili su u sastavu:

- a) stručni aktiv hrvatskog jezika i stranih jezika-predsjednica aktiva Anica Gregović
- b) stručni aktiv prirodne grupe predmeta- predsjednica Anka Savić
- c) stručni aktiv liječnika- predsjednik aktiva Dane Petković
- d) stručni aktiv medicinskih sestara- predsjednica aktiva Elvira Tahiri
- e) stručni aktiv humanističke grupe predmeta Mandica Babić, s Fides

Tijekom prvog polugodišta provedeni su upitnici za vrednovanje nastavnika od strane učenika te upitnici za samovrednovanje nastavnika. Nastavnici su individualno obradili i analizirali provedene upitnike s ciljem utvrđivanja sličnosti/razlika u procjeni učenika, odnosno samoprocjeni. Analiza je predana na razini školskih stručnih aktiva. Također, unutar školskih stručnih aktiva, članovi su оформili mini timove (3-4 osobe) s ciljem međusobnog uvida u nastavni proces, vođenja protokola te detaljne analize nastavnog sata (pripreme i Creda analiza aktiva kod ravnateljice Škole).

Aktivnosti na kojima radimo unutar dva prioriteta područja su:

Projektna nastava, volontiranje, poticanje učenika na sudjelovanje u drugim projektima; Unapređivanje kriterija ocjenjivanja i vrednovanja postignuća učenika, korištenje alternativnih načina praćenja i vrednovanja postignuća učenika (projekti, seminari, prezentacije), poticanje učenika na sudjelovanje u školskim natjecanjima te vrednovanje postignuća, organiziranje izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti koje se vrednuju kao postignuća u redovnom sadržajima.

Standardiziranje testiranja - pismenih provjera znanja, pridržavanje mjesečnih vremenika pisanih zadaća.

Učenje socijalnih i komunikacijskih vještina.

Poticanje kritičkog mišljenja, osposobljavanje učenika za pronalaženje i kritički pristup informacijama.

Poticanje učenika na vršnjačku edukaciju.

6. RAZVOJNI PLAN ŠKOLE

PRIORITETNA PODRUČJA	IZVORI DOKAZA
PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE RADA	Školski kurikulum GPP Organizacija nastave Plan rada aktiva Mjesečni plan pisanih zadaća Termini primanja roditelja svih nastavnika Kalendar rada škole Izrada izvedbenih planova i programa temeljenih na ishodima sa zadanim kriterijima ocjenjivanja usklađeno na ŽV-radovna nastava

<p>POUČAVANJE I PODRŠKA U UČENJU</p>	<p>Upisne kvote Projekti za učenike Preventivni programi Dopunska nastava Dodatna nastava Fakultativna nastava Savjetodavni rad s učenicima i roditeljima Nastava na drugim lokacijama Terenska nastava Izvanškolske aktivnosti – izleti, sportske aktivnosti, izložbe, kazališta Dani otvorenih vrata i promocija škole (Dojdi osmaš, Dan škole) Rad s učenicima s poteškoćama u učenju Redovito pohađanje nastave Pravodobno informiranje korisnika</p>
<p>POSTIGNUĆA UČENIKA I ISHODI UČENJA</p>	<p>Informiranje učenika i roditelja o elementima i kriterijima ocjenjivanja Vrednovanje rada u skladu s učeničkim sposobnostima Povratna informacija o napredovanju učenika Vremenik završni rad Raspored razlikovnih ispita, popravnih ispita Prosudbena povjerenstva Ispiti državne mature Natjecanja i smotre za učenike</p>
<p>MATERIJALNI UVJETI I LJUDSKI POTENCIJALI-PROFESIONALNI RAZVOJ RADNIKA USTANOVE</p>	<p>Oprema za nastavu Sigurno okruženje Osigurani materijalni uvjeti od strane osnivača Učinkovito raspolaganje financijskim sredstvima od strane škole – za unapređenje odgojno-obrazovnog rada Kadrovska politika: zaposlenici, tjedna norma, Školski odbor Omogućeno stručno usavršavanje djelatnika</p>
<p>SURADNJA UNUTAR USTANOVE ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE</p>	<p>Školski odbor Ravnatelj Poslovna komunikacija Redovito informiranje svih subjekata – informatička pismenost Partnerski odnosi s drugim ustanovama –</p>

	klinike, nadležne ustanove, lokalna zajednica
UPRAVLJANJE USTANOVOM I KVALITETOM	Misija, vizija, strategija Izrada školskog akcijskog plana (dva prioriteta područja) Etički kodeks ponašanja Povjerenstvo za kvalitetu Izvešća o radu i osiguranju kvalitete podnose se Školskom odboru

Tijekom školske godine 2014./2015. Planirali smo realizirati sljedeće zadaće s ciljem samovrednovanja rada škole:

- Reviziju akcijskog plana temeljem dobivenih rezultata samovrednovanja iz 2013./2014.
- Stručno usavršavanje nastavnika u didaktičko-metodičkom području
- Smanjiti broj učenika po razrednom odjelu
- Raditi na smanjenju izostanaka učenika
- Uključivati učenike u nastavni proces
- Redovito pratiti i ocjenjivati učenike
- Redovito poticati učenike s ciljem razvoja samopouzdanja i pomoći u učenju
- Uvesti samovrednovanje učenika u nastavnom procesu
- Dolaziti redovito na nastavu
- Pojačati i osuvremeniti promociju škole
- Osigurati tehniku za rad nastavnika
- Stručna usavršavanja za nastavnike
- Sudjelovanje u IPA-projektu: Samovrednovanje čiji je nositelj Agencija za strukovno i obrazovanje odraslih

U školskoj godini 2015./2016., od planiranih zadaća realizirali smo:

- Smanjili smo broj učenika po razrednom odjelu
- Dolazili redovito na nastavu
- Pojačali i osuvremenili promociju škole
- Osigurali tehniku za rad nastavnika
- Provodili stručna usavršavanja za nastavnike

Na Timu za kvalitetu održanom u svibnju 2016., analizirali smo rezultate nacionalnih ispita iz zdravstvene njege te planirali daljnje korake u procesu samovrednovanja kao i zadatke za obilježavanje 100.-te godišnjice osnutka naše Škole. Zaključili smo da smo:

a) Unaprijedili odgojno-obrazovni rad u aktivnostima: *Planiranje i programiranje rada, Sudjelovanje u projektu E-medica, Suradničko učenje i aktivnost učenika u nastavi, Socijalna osjetljivost nastavnika, Suradnja s roditeljima, Stručno usavršavanje nastavnika u ustanovi, Preventivni programi, Stručno usavršavanje nastavnika u ustanovi – team building, osnivanje Volonterskog kluba Mlinarska, implementacija izoannastavnih i izoanškolskih aktivnosti kao alternatuviva učioničkoj nastavi u izvedbene nastavne planove i programe – projektna nastava*

b) Utvrdili aktivnosti u kojima nismo realizirali napredak: *Izostanci učenika, Postignuća učenika, Postizanje rezultata na ispitima državne mature, Izostanak sa školskih natjecanja, Nepostizanje rezultata*

na školskim natjecanjima, Nemogućnost održavanja dopunske nastave za učenike nižih razreda, Sve teže održavanje dodatne nastave za učenike viših razreda

Također, nastavljeno je stručno usavršavanje nastavnika, razrednika i pripravnika u području didaktičko-metodičkog aspekta nastave te je pedagoginja škole Natalija Šnidarić održala stručna usavršavanja za pripravnike, razrednike i nastavnike u trajanju od ukupno 11 sati, a teme su bile:

- *Pripravištvo i polaganje stručnog ispita*
- *Razredni menadžment*
- *Planiranje ishoda učenja i priprema za nastavni sat*
- *Nastavne strategije i disciplina u razredu*
- *Kako biti uspješan razrednik*

U 2016./2017. godini planirali smo realizirati sljedeće zadaće:

- Reviziju akcijskog plana temeljem dobivenih rezultata samovrednovanja iz 2015./2016.
- Stručno usavršavanje nastavnika u didaktičko-metodičkom području – RWCT
- Izraditi izvedbene planove i programe rada s planiranim ishodima po HKO
- Raditi na smanjenju izostanaka učenika
- Uključivati učenike u nastavni proces
- Redovito pratiti i ocjenjivati učenike
- Redovito poticati učenike s ciljem razvoja samopouzdanja i pomoći u učenju
- Uvesti samovrednovanje učenika u nastavnom procesu
- Provoditi stručna usavršavanja za nastavnike
- Poticati napredovanje nastavnika kroz aktivan rad s učenicima
- Pripremati se za obilježavanje 100. Godišnjice osnutka Škole za medicinske sestre Mlinarska

Aktivnosti koje smo realizirali u 2016./2017. su:

- Provedena SWOT analiza temeljena na Prioritetnim područjima 4. i 5.
  - a) **Prioritetno područje 4** - Suradnja unutar ustanove za strukovno obrazovanje– Suradnja s ostalim dionicima-Promicanje ustanove
  - b) **Prioritetno područje 5** – Materijalni uvjeti i ljudski potencijali – Profesionalni razvoj radnika
- Pedagoginja škole nakon uvida u nastavni proces iz svih predmeta napravila analizu nastave te izvijestila o rezultatima na Timu za kvalitetu i Nastavničkom vijeću
- Nastavak stručnog usavršavanje nastavnika u didaktičko-metodičkom području – RWCT
- Izradili izvedbene planove i programe rada s planiranim ishodima po HKO
- Uključujemo učenike u nastavni proces
- Provodimo stručna usavršavanja za nastavnike
- Potićemo napredovanje nastavnika kroz aktivan rad s učenicima
- Pripremamo se za obilježavanje 100. Godišnjice osnutka Škole za medicinske sestre Mlinarska

Stručna usavršavanja u ustanovi organizira i provodi pedagoginja škole Natalija Šnidarić, a realizirane teme su:

- Rad s pripravnicima –
- Pedagoška dokumentacija

- Didaktičko-metodički aspekti nastave
- Planiranje ishoda učenja u pripremi za nastavni sat
- Individualni razgovor s učenicom/roditeljem – za razrednike
- Vrednovanje i ocjenjivanje učenika – za sve nastavnike
- Ravnateljica škole Asja Jelaković provela je radionicu na temu usuglašavanja ishoda unutar predmeta struke

ŠKOLSKI RAZVOJNI PLAN

PRIORITETNO PODRUČJE UNAPREĐENJA	RAZVOJNI CILJEVI	METODE I AKTIVNOSTI ZA OSTVARENJE CILJEVA	NUŽNI RESURSI	DATUM DO KOJEGA ĆE SE CILJ OSTVARITI	OSOBE ODGOVORNE ZA PROVEDBU AKTIVNOSTI	MJERLJIVI POKAZATELJI OSTVARENJA CILJEVA
----------------------------------	------------------	---	---------------	--------------------------------------	--	--

<p>Praćenje i vrednovanje</p>	<p>- kontinuirano praćenje napredovanja učenika - vrednovanje postignuća učenika u skladu s očekivanjima</p>	<p>1.Uključivanje učenika u nastavni proces 2.Redovito praćenje napredovanja učenika 3.Češće ocjenjivanje učenika 4.Vrednovanje postignuća učenika izvan planirane provjere znanja 5.Redovito davanje povratne informacije učenicima o napredovanju 6.Poticanje učenika na sudjelovanje u drugim oblicima odgojno-obrazovnog rada te vrednovanje i ocjenjivanje istih</p>	<p>-stručni suradnik pedagog -suradnja s nadležnim ustanovama - financijska potpora</p>	<p>-kolovoz 2017.</p>	<p>- ravnateljica - pedagoginja škole u suradnji s voditeljima školskih aktivata - predmetni nastavnici - razrednici</p>	<p>-jasni kriteriji ocjenjivanja - standardizirani testovi pismene provjere znanja - prezentacije učeničkih radova - izvannastavne aktivnosti -školski projekti</p>
-------------------------------	--	---	---	-----------------------	--	---

Školsko ozračje	<ul style="list-style-type: none"> - unapređivanje radne klime u nastavnom procesu - postizanje discipline aktivnosti učenika i suradničkim učenjem - unapređivanje komunikacije nastavnika-učenika-učenika u nastavnom procesu -suradnja s vijećem učenika -suradnja s vijećem roditelja 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Dolaziti redovito i na vrijeme na nastavu (nastavnici i učenici) 2.Smanjiti broj izostanaka učenika, posebno s vježbi 4.Pojačati i osuvremeniti promociju škole 5.Upotreba nastavne tehnike 6.Raditi s učenicima na socijalnim i komunikacijskim vještinama 7.Organizirati vršnjačku pomoć u učenju 8.Organizirati izvannastavne aktivnosti 	Nastavnici -Stručno-razvojna služba škole	-kolovoz 2017.	<ul style="list-style-type: none"> - ravnatelji - razrednici - nastavnici -stručni suradnici -učenici -roditelji 	<ul style="list-style-type: none"> -pozitivno radno ozračje - adekvatne metode rješavanja „nediscipline“ učenika na nastavnim satima (razgovor umjesto izbacivanja učenika iz razreda) - sudjelovanje učenika u izvannastavnim aktivnostima -školski uspjeh učenika -izostanci -čuvanje školske imovine
-----------------	--	---	--	----------------	--	---

U 2017./2018. godini planirali smo realizirati sljedeće zadaće:

Temeljem rezultata SWOT analize (temeljena na Prioritetnim područjima 4. i 5.) izraditi razvojni plan škole:

- c) **Prioritetno područje 4** - Suradnja unutar ustanove za strukovno obrazovanje– Suradnja s ostalim dionicima-Promicanje ustanove
  - d) **Prioritetno područje 5** – Materijalni uvjeti i ljudski potencijali – Profesionalni razvoj radnika
- Provesti sveobuhvatne upitnike za samovrednovanje kod učenika, nastavnika i roditelja te vrednovati stručni tim i ravnateljicu škole, kao i Učenički dom
  - Reviziju akcijskog plana temeljem dobivenih rezultata samovrednovanja tijekom godine.
  - Stručno usavršavanje nastavnika u didaktičko-metodičkom području – RWCT
  - Uskladiti planiranje ishoda učenja u nastavnim planovima i programima s ciljem povećanja uspjeha učenika
  - Raditi na smanjenju izostanaka učenika, posebno u višim razredima
  - Uključivati učenike u nastavni proces
  - Raditi na osobnoj jednakosti nastavnika
  - Provoditi profesionalno usmjeravanje učenika u nižim razredima
  - Unapređivati proces redovitog praćenja i ocjenjivanja učenika
  - Raditi na metodologiji izrade pismenih provjera znanja
  - Raditi na kvaliteti vrednovanja i ocjenjivanja učenika, s naglaskom na usklađivanju kriterija ocjenjivanja unutar predmetnog područja te više nastavnika predavača istog nastavnog predmeta
  - Redovito poticati učenike s ciljem razvoja samopouzdanja i pomoći u učenju
  - Uvesti samovrednovanje učenika u nastavnom procesu
  - Provoditi stručna usavršavanja za nastavnike u ustanovi, kao i za vanjske suradnike – mentore na nastavnim bazama
  - Poticati napredovanje nastavnika kroz aktivan rad s učenicima
  - Pripremati se za obilježavanje 100. Godišnjice osnutka Škole za medicinske sestre Mlinarska

Aktivnosti koje smo realizirali u 2017./2018. su:

- Provedeni su upitnici za samovrednovanje za nastavnike, učenike i roditelje
- Rezultati upitnika izloženi su na Timu za kvalitetu i Nastavničkom vijeću
- Nastavnici struke obavili su međusobne uvide u usmeno ispitivanje učenika
- Pedagoginja škole analizirala je protokole i izvjestila nastavnike struke
- Pedagoginja škole analizirala je kriterije ocjenjivanja i izvjestila Nastavničko vijeće
- Djelomično su usklađeni ishodi učenja u planovima i programima nastavnih predmeta
- Revidirali izvedbene planove i programe rada s planiranim ishodima po HKO
- Nastavak stručnog usavršavanja nastavnika u didaktičko-metodičkom području – RWCT
- Izradili protokol izostanaka, posebno za učenike viših razreda
- Izradili analizu osobne jednakosti nastavnika
- Uključujemo učenike u nastavni proces
- Provodimo stručna usavršavanja za nastavnike u ustanovi, posebno u području vrednovanja ishoda i procesa učenja

- Potićemo napredovanje nastavnika kroz aktivan rad s učenicima
- Pripremamo se za obilježavanje 100. Godišnjice osnutka Škole za medicinske sestre Mlinarska
- Izradili Školski razvojni plan za potrebe RCK

Stručna usavršavanja u ustanovi organizira i provodi pedagoginja škole Natalija Šnidarić, a realizirane teme su:

TEMA	VODITELJ	DATUM
Usklađivanje ishoda učenja u strukovnom dijelu kurikuluma	Asja Jelaković, ravnateljica	1.rujan 2017.
Planiranje ishoda učenja u pripremi za nastavni sat	Natalija Šnidarić, pedagoginja	1.rujan 2017.
Depresija i suicidalnost kod mladih	Prof. dr. sc. Nataša Jokić-Begić, vanjski predavač	30. listopad 2017. Sjednica NV
Stručno-pedagoška edukacija vanjskih suradnika nastavnika na klinikama	Ljiljana Broz, Ivica Matić, Đurđica Stanešić, Natalija Šnidarić	2.studeni 2017.
Vrednovanje postignuća učenika u socioemocionalnom području	Elvira Nimac, psihologinja, vanjski predavač	5. prosinac 2017. Sjednica NV
Izrada pismenih provjera znanja	Renata Brekalo-Papac i Natalija Šnidarić	12. siječanj 2018. Izlaganje i radionica
Financijska pismenost	Gradski ured za obrazovanje	7. ožujak 2018. Sjednica NV
Lake i nove droge	Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Grada Zagreba, vanjski predavač	2.srpanj 2018. Sjednica NV
Komunikacijske vještine Kako postaviti granice u radu s učenicima i kolegama	Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Grada Zagreba, vanjski voditelji	2. srpanj 2018. 4. srpanj 2018. Radionice za skupinu od 18 nastavnika
Uvođenje GDPR-a u škole	INSPEKT, vanjski predavač	6. srpanj 2018. Sjednica NV
Vođenje bilješki o učenicima u sklopu vrednovanja ishoda i procesa učenja	Natalija Šnidarić, pedagoginja	24. kolovoz 2018. Sjednica NV Izlaganje i radionica
Rad s pripravnicima	Natalija Šnidarić, pedagoginja	31. kolovoz 2018.

U 2018./2019. godini planiramo realizirati sljedeće zadatke:

- Izraditi akcijski plan usklađivanjem s akcijskim planom za potrebe RCK i dobivenim rezultatima provedenih upitnika za samovrednovanje.
- Prostor za napredovanje pokazao se u području: vrednovanju ishoda i procesa učenja, posebno vođenju bilješki o učenicima, povratne informacije učenicima o njihovom napredovanju u nastavnom procesu
- Razvijanje partnerskog odnosa i dvosmjerne komunikacija nastavnik – učenik
- Razvijanje pozitivne radne klime u nastavnom procesu
- Uključivanje učenika u nastavni proces primjenom problemske nastave
- Priznavanje učenicima sudjelovanje u ostalim oblicima učenja i poučavanja, što uključuje projekte i razmjene u okviru Erasmus+, E – medica, volonterski klub
- U nastavnom procesu istaknuti svrhu i ishode samostalnih učeničkih radova te predvidjeti povratnu informaciju učenicima o učinjenom
- Unapređivanje vođenja bilješki o učenicima u sklopu vrednovanja ishoda i procesa učenja

ŠKOLSKI RAZVOJNI PLAN

RAZVOJNI PLAN RCK

1. Sažetak

Za budući regionalni centar kompetentnosti kandidira se Škola za medicinske sestre Mlinarska, Zagreb, Mlinarska 34.

Ugovori o suradnji sklopljeni su sa

- srednjom strukovnom školom Zdravstvenim učilištem, Zagreb, Medvedgradska 55.
- učilišta koja imaju stručni studij komplementaran ponudi programa u budućem RCK: Visokim učilištem, Mlinarska 32 i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, edukacijsko-rehabilitacijski fakultet sveučilišta u Zagrebu
- strukovnom komorom Hrvatskom komorom medicinskih sestara
- gospodarskim subjektima: proizvodnja opreme za nastavu predmeta Zdravstvena njega te ergonomskih pomagala
- ustanova za organizaciju i provedbu didaktičko-metodičkih stručnih usavršavnja u području odgoja i obrazovanja Forum za slobodu odgoja
- udruga za promicanje cjeloživotnog obrazovanja i zaštite mentalnog zdravlja KUMULUS
- Udruge koje djeluju u javno-zdravstvenim akcijama: Hrvatska kuća srca i Hrvatska udruga kardioloških medicinskih sestara
- Škola narodnog zdravlja dr. A. štampar
- Udruga Srce koja provodi programe volontiranja u stručnog usavršavnja
- Dom umirovljenika Park

2. Opis rada RCK

2.1. Vizija i misija

Misija Škole određena je NOK -om, Strategijom razvoja strukovnog obrazovanja i odgovarajućim zakonskim i podzakonskim aktima.

DIREKTIVA 2005/36/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (Tekst od važnosti za Europski gospodarski prostor)
DIRECTIVE 2013/55/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 20 November 2013 amending Directive 2005/36/EC on the recognition of professional qualifications and Regulation (EU) No 1024/2012 on administrative cooperation through the Internal Market Information System ('the IMI Regulation')

Strategija o obrazovanju, znanosti i tehnologije NN 124/214

Nacionalni okvirni kurikulum, 2011.

Strateški okvir promocije cjeloživotnog učenja u RH 2017.- 2021.

Akcijski plan provedbe Programa razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja 2016.-2020.

Strateške smjernice razvoja sestrištva u RH za razdoblje 2017.-2027., HKMS 2017.

Svojim radom i predanošću čuvamo i nadograđujemo dugogodišnji ugled škole, promičemo profesionalni i osobni razvoj pojedinca, cjeloživotno obrazovanje, toleranciju i solidarnost. Naš zadatak je odgoj i obrazovanje učenika za stjecanje općih i strukovnih kompetencija u sestrištvu. Želimo im osigurati mogućnost pronalaska posla u svijetu rada i /ili nastavak obrazovanja.

Vizija Škola je prepoznatljivost ustanove prilagođene zahtjevima iz svijeta rada. Tijekom petogodišnjeg razdoblja usmjerit ćemo se na ostvarenje jasno zacrtanih ishoda učenja koje postizemo radom u školi i na svim Klinikama u Zagrebu. Kao dugoročnu viziju vidimo prepoznatljivost i cijenjenost naših učenika u svojoj domovini i diljem zemalja EU i šire.

2.2. Mogućnosti koje će RCK osiguravati korisnicima

Regionalni centar kompetentnosti namijenjen je redovnim učenicima, učenicima s teškoćama, građanima, odgojno-obrazovnim djelatnicima i zdravstvenim djelatnicima.

- Budući RCK pokrenut će program unaprjeđenja javnog zdravlja kroz strukovna zanimanja istražujući i promovirajući model salutogeneze, osnaživanjem opisanih snaga otpornosti kroz implementaciju salutarnih intervencija u nastavne programe. Također, provođenjem salutarnih kampova za učenike, jačanjem salutarnog odnosa učitelj-učenik i unutar razreda, te sličnim intervencijama među zaposlenicima očekivano će se podići razina ukupnog javnog zdravlja. Učinak uspješnosti rada centra nakon implementacije javno zdravstvenih intervencija evaluirat će se mjerenje kvalitete života te, ukoliko se potvrdi povezanost između navedenih programa i poboljšanja kvalitete života, RCK ima potencijal da postane važan dionik promocije općeg zdravlja stanovništva, kratkoročno, a osobito dugoročno, budući da ulaganje u usvajanje zdravih obrazaca mladih ima višestruko dobre efekte u kasnijim razdobljima života. Na taj bi način RCK bio prepoznat kao ustanova koja promiče zdravlje i svrstao se uz mali broj pokretača promotivnih zdravstvenih aktivnosti u Hrvatskoj budući da je salutarni model do sada uglavnom zanemaran.
- Javno zdravstvene akcije koje će provoditi RCK od iznimnog su značaja za zajednicu unutar regije u kojoj centar djeluje budući da predstavljaju direktnu intervenciju na prevenciju bolesti, a samu ustanovu vraćaju izvornim temeljima djelovanja od osnutka, podizanje općeg zdravlja i sposobnosti stanovništva.
- Reguliranje spremnosti za tržište rada u području zdravstva predstavlja prepoznavanje,

ocjenjivanje i priznavanje ranije stečenih znanja u kontekstu formalnoga, neformalnoga i informalnoga učenja. Škola kao regionalni centar kompetentnosti na srednjoškolskoj razini u sektoru zdravstva na području Zagrebačke regije idealno je mjesto za prepoznavanje, vrednovanje i priznavanje svih oblika prethodno stečenih znanja da bi se u skraćenom periodu dobilo više kvalificiranih radnika u zanimanjima kao što su primjerice njegovatelj, medicinska sestra opće njege i dr.

- osiguravanje cjeloživotnog učenja u regionalnom centru kompetentnosti provodilo bi se razvojem osobnih (postojećih) potencijala, društvene uključenosti, aktivnog građanstva u svim dobnim skupinama, boljom zapošljivosti i povećanjem konkurentnosti na tržištu te aktivnim građanstvom u mirovini
- osposobljavanjem pomoćnika u nastavi
- kontinuiranim detektiranjem potreba društva za educiranjem o volontiranju u ustanovama palijativne skrbi i podizanjem svijesti građana o vrijednostima volontiranja u palijativnoj skrbi
- edukacijom i pomoći u izradi STANDARDA ZANIMANJA I STANDARDA KVALIFIKACIJE koje ulaze u registar HKO, za one škole koje još nemaju izrađen te standarde. Uključujući obrazovanje za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom
- stručno-metodička izobrazba za buduće nastavnike
- RCK-om će se osiguravati ergonomski uvjeti za izvedbu nastavnog procesa. Razvojem ergonomije u Regionalnom centru kompetentnosti moguće je provoditi edukaciju postojećeg kadra o naporima, štetnostima i opasnostima u svakodnevnom radu medicinskih sestra i drugih zdravstvenih djelatnika.
- Smještaj polaznika RCK osiguran je u našoj ustanovi Učeničkom domu Škole za medicinske sestre Mlinarska. Moguće je osigurati smještaj sudionika jednodnevnih/višednevnih, ljetnih/zimskih edukacija u 3 trokrevetne sobe i 1 sobu za voditelje edukacije, kao eventualno i korištenje prostora za edukacijski rad.

3. Unaprjeđenje strukovnog obrazovanja i inovativnost

Imenovanje Škole za medicinske sestre Mlinarska Regionalnim centrom kompetentnosti utjecat će na unaprjeđenje strukovnog obrazovanja uvođenjem promjena:

Organizacijskih: opremanje i prenamjena prostora za učenje, opremanje kabineta Zdravstvene njege ergonomskim pomagalicama, uređenje Velike predavaone/Amfiteatra škole u moderna predavaonica sa potrebnom informatičkom opremom.

Kadrovskih: zapošljavanje administrativno-računovodstvenog osoblja, zapošljavanje tehničkog osoblja, zapošljavanje kuhara i pomoćnog osoblja, stručno usavršavanje nastavnika za poučavanje u ergonomski osiguranim uvjetima, stručno usavršavanje nastavnika za rad u skladu s osiguravanjem kvalitete

Programskih: Volontiranje za palijativnu skrb, Pomoćnici u nastavi, Izrada individualiziranih programa i individualiziranih postupaka u radu s učenicima s teškoćama, osiguravanje usklađenosti standarda zanimanja i standarda kvalifikacije u skladu s HKO-om, program metodičkog osposobljavanja budućih nastavnika.

Inovativne komponente su učenje na daljinu i upotreba IT u nastavi opremljenošću multimedijske dvorane, provođenje nastave osiguravanjem kulture kvalitete škole, osposobljavanje volontera za palijativnu skrb, ergonomski uvjeti rada

4. Unaprjeđenje obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te inovativnost

Organizacijske promjene su: osiguravanje prostora za aktivnosti profesionalnog usmjeravanja i promicanja obrazovanja odraslih, organizacija nastave na klinici
Kadrovske promjene su: zapošljavanje nastavnika koji će voditi obrazovanje odraslih i nastavnika za provođenje teorijske nastave i nastave na klinici
Programske promjene su: izrada programa obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja uzimajući u obzir neformalno i informalno stečene kompetencije.
Inovativne komponente su: izrada programa profesionalnog informiranja i usmjeravanja te priznavanje neformalno i informalno stečene kompetencije.

5. Prostorni kapaciteti za rad RCK

5.1. Prostorni kapaciteti za nastavu i učenje temeljeno na radu

Prostorni kapaciteti za provedbu i rad RCK-a su postojeće učionice i kabineti u Školi, amfiteatar koji će se urediti i prenamijeniti u multimedijisku dvoranu, u potkrovlju amfiteatra na ukupnoj bruto površini od 42 m² urediti će se dva ureda za računovodstvo, u sklopu ureda postaviti će se i arhiva računovodstva te sanitarni čvor. Prostor za nastavu fizike i kemije koristio bi se u suradnji s partnerskom školom Zdravstvenim učilištem. Kabineti za zdravstvenu njegu opremili bi se anatomskim modelima i specifičnom opremom za ergonomski uvjetovan rad.

5.2. Prostorni kapaciteti za smještaj korisnika RCK

Moguće je osigurati smještaj sudionika jednodnevnih/višednevnih, ljetnih/zimskih edukacija u 3 trokrevetne sobe i 1 sobu za voditelje edukacije, kao eventualno i korištenje prostora za edukacijski rad (prenamjena prostora u suterenu u multifunkcionalni prostor).

U svim sobama osigurati sanitarni čvor.

Trenutačno učenički dom 15 šesterokrevetnih i 7 dvokrevetnih soba, 1 sobu sa sanitarnim čvorom. Na svakom katu sanitarni čvor sa 4 tuša i na svakom katu 2 WC-a.

U suterenu je 1 učionica, prostor za kreativnu skupinu, prostori za zdravstvenu voditeljicu i spremačice. U prostoru doma nalazi se dnevni boravak i salon.

Svaki kat ima balkon terasu. Neiskorišteni i neuređeni prostor je terasa. Uređen park nalazi se ispred doma. Dom i škola su i fizički povezani.

6. Održivost RCK - u nadležnosti Gradskog ureda za obrazovanje

7. Relevance rada RCK za regionalni razvoj- u nadležnosti Gradskog ureda za obrazovanje

8. Suradnja za doprinos razvoju gospodarstva i obrazovanja

8.1. Suradnja s gospodarskim sektorom

Suradnja s ustanovama koje se bave stručnim usavršavanjem i promicanjem cjeloživotnog obrazovanja te osposobljavanjem aktivnih građana potaknut će na razvoj svih dionika suradnje (Forum za slobodu odgoja, Udruga KUMULUS, Hrvatska kuća srca). Ustanovama osiguravamo prostor u skladu s postojećim uvjetima Škole, a ustanove Školi omogućavaju nove programe za provedbu. Obje strane imaju mogućnosti za unapređenje kvalitete partnerskim proširenjem svih resursa.

8.2. Suradnja s visokim obrazovanjem i znanosti

Korištenje resursa ustanova visokog obrazovanja i znanosti u području temeljnog zanimanja (Medicinski fakultet, Zdravstveno veleučilište, Nastavni zavod dr. A. Štampar). Time se omogućuje RCK da razvija i unapređuje postojeće programe rada, kao i strategije primjene novih spoznaja, ali i otvara mogućnosti za nove programe. Također, RCK pruža usluge stručnog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja u suradnji s ustanovama visokog obrazovanja i znanosti (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultete). RCK može biti „poligon“ za metodičko

osposobljavanje budućih predavača (Medicinski fakultet, Zdravstveno veleučilište). U RCK se, u suradnji s ustanovama komplementarnih programa osigurava vertikalna prohodnost temeljem stečenih kompetencija te prati daljnji napredak polaznika (Zdravstveno veleučilište).

8.3. Suradnja s ustanovama za strukovno obrazovanje i sličnim međunarodnim centrima u području strukovnog obrazovanja

Suradnja sa Zdravstvenim učilištem:

1. Razvoj učenja za poduzetništvo kao ključne kompetencije (razvoj alata, promocija i vođenje tematskih radionica) ciljem poticanja inovativnog poduzetništva, širenja poduzetničke kulture te poboljšanje obrazovanja usmjerenog na poduzetništvo samozapošljivost mladih, vertikalna prohodnost naših učenika.
2. Transfer novih tehnologija, inkubator
3. <http://arhiva.strukturnifondovi.hr/AplikacijaRepository/Natjecaji/Dokumenti/1194/Pitanja%20i%20odgovora%20-%20CEKOM%20KK.01.2.2.03.%20verzija%20od%201.do95.pdf>
4. Centar za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje
  - **Strategija cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u Republici Hrvatskoj 2016. - 2020.** Strategija pruža formalni okvir za promicanje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja te pružanje kvalitetnih informacija o karijeri, savjetovanju, usmjeravanju i obrazovanju te okuplja ključne dionike u razvoju pružanja usluga definirajući njihove uloge i nadležnosti, pri čemu pokriva usluge cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja u osnovnim i srednjim školama, u području visokog obrazovanja, u kontekstu cjeloživotnog učenja i zapošljivosti te u kontekstu provedbe Garancije za mlade.
  - Kao strateški su prioriteti utvrđeni uspostavljanje sustava za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje, poticanje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja prema potrebama tržišta rada i gospodarstva, osiguravanje kvalitete usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja te jačanje svijesti o potrebi za cjeloživotnim profesionalnim usmjeravanjem i razvojem vještina upravljanja karijerom.
5. Ključni cilj centara kompetentnosti je usklađivanje strukovnog obrazovanja s potrebama tržišta rada intenziviranjem suradnje s poslodavcima, osobito u području definiranja potrebnih kompetencija i kvalifikacija te kroz izradu i primjenu novih kurikuluma temeljenih na kvalifikacijama i standardima zanimanja i osiguranjem visoko kvalitetne praktične nastave i naukovanja, što će u konačnici utjecati na povećanje kvalitete izlaznih kompetencija strukovnog obrazovanja svih polaznika. Po donošenju Programa razvoja sustava strukovnog obrazov
6. Vještine upravljanja karijerom odnose se na pitanje kako osoba koristi svoje ključne kompetencije, a u cilju učenja, upravljanja radnim procesom, komuniciranja te učinkovitog i samostalnog identificiranja i rješavanja problema. Uz to, one omogućavaju donošenje bolje strukturiranih i informiranih odluka o karijeri. Kako radna snaga u EU stari, tvrtke moraju osigurati da se vještine radnika koji odlaze u mirovinu nadomjestu, a njihovo znanje prenese na mlađe radnike. Profesionalno usmjeravanje može podržati aktivnosti mentorstva, omogućavajući starijim i iskusnijim radnicima da djeluju kao mentori ili da prate i usmjeravaju napredak mlađih ili novozaposlenih radnika.
7. <http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/news/2017-04/Strategija%20CPU%20i%20razvoja%20karijere%20u%20RH%202016.-2020..pdf>
8. <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/2018/04%20travnja/92%20sjednica>

Struktura Akcijskog plana provedbe Strategije CPU Akcijski plan usmjeren je na rješavanje sljedećih ključnih izazova u cjeloživotnom profesionalnom usmjeravanju koji su prepoznati u Strategiji CPU-a: > omogućiti pristup uslugama i informacijama o cjeloživotnom profesionalnom usmjeravanju > osigurati kvalitetu i učinkovitost usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja > osigurati cjeloživotno profesionalno usmjeravanje za sve ciljne skupine (učenike, studente, odrasle osobe, zaposlene, nezaposlene, socijalno ugrožene mlade osobe i ostale skupine u nepovoljnom položaju) > profesionalizirati savjetnike za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje > osnivati centre za karijeru > omogućiti stjecanje vještina upravljanja karijerom > jačati svijest o važnosti cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja

Prihvaća se Akcijski plan provedbe Strategije cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u Republici Hrvatskoj za 2018. godinu, u tekstu koji je dostavilo Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava aktom, KLASA: 023-01/18-01/16, URBROJA: 524-04-02-01/4-18-18, od 4. travnja 2018. godine.

Iz ppt od pomoćnika Prskala

Uspješna provedba reforme strukovnog obrazovanja vezana je uz:

- uspostavu sustava osiguravanja kvalitete
  - jačanje učenja temeljena na radu
  - nastavak rada na modernizaciji strukovnih kurikuluma,
  - jačanju suradnje s poslodavcima
  - unaprjeđenju sustava stručnog usavršavanja nastavnika
  - promociji strukovnog obrazovanja kao poželjnog budućeg zanimanja
  - podizanje kvalitete rada i društvenoga ugleda nastavnika,
  - unaprjeđenje razvojnog potencijala odgojno-obrazovnih ustanova,
  - razvoj cjelovitog sustava potpore učenicima,
  - školsku infrastrukturu
- Uspostava regionalnih centara kompetentnosti

Temeljna obilježja Centra su:

- inovativne metode poučavanja i inovativni modeli učenja,
- omogućena vertikalna prohodnost za nastavak obrazovanja,
- izvrsnost nastavnika,
- visokokvalitetna infrastruktura,
- konstruktivna i kreativna suradnja sa socijalnim partnerima, javnim sektorom, gospodarskim subjektima, visokim učilištima i drugim zainteresiranim institucijama šire zajednice.

9. stručna, tehnička i edukativnu pomoć za projekte i razvoj struke te njezin brz i održiv razvoj.
10. Edukacije nastavnika u naprednim i novim tehnologijama (naši zajedno s njihovima imaju seminare)
11. Fakultetski nastavnici drže predavanje našima iz regije i šire cjeloživotno obrazovanje

Potrebna ulaganja su u prenamjenu prostora Amfiteatra Škole za medicinske sestre Mlinarska, dodatni prostor osiguran od Osnivača, oprema:

- Anatomski modeli: Model ljudskog oka, Model kože (uvećan 40X), Model ljudskog tkiva za vježbe davanja injekcije, Model bubrega, Model ljudske jetre, dvanaesnika i gušterače, Model ljudskog kostura u dijelovima, Model ljudske glave i vrata, Model krvotoka, Model ljudskog probavnog sustava, Model stopala, Model za pravilno dizanje tereta, Ruka s krvožilnim sustavom, Ruka za venepunkciju, Šaka za vježbu iv., Ruka za arterijsku punkciju, Lutka dojenčeta- gušenje, Lutka gerijatrijska (Koža se bora, suvišna koža presavija, diletirane zjenice. Prikazana prva faza dekubitusa, normalan i kancerozni madež), Prikaz trudnoće (5 modela), Simulator intradermalnog injektiranja, Simulator kateterizacije – muški, Simulator kateterizacije – ženski, Simulator krvog tlaka, CPR modeli torza sa svjetlosnom signalizacijom, Model glave za intubaciju i umjetno disanje
- Ostala oprema: Samošireći baloni, Automatski vanjski defibrilator, Laringealne maske – sve veličine (1-5), Laringoskop, Boca za kisik, Redukcijski ventil za bocu s kisikom, Aspirator – prijenosni, Inhalator, Aspiracijski kateter, Aparat za vježbe disanja, Pulsni oksimetar, Obična silikonska maska, Venturijeva maska, Binazalni kateteri, Digitalni toplomjer – ušni, Toplomjer - dudu za djecu, Toplomjer – rektalni, Ergonimična traka za mjerenje opsega, Glukometar, Inzulinske šprice, Sigurnosne hipodermalne igle, Rezač tableta, Set za venepunkciju sa sigurnosnim mehanizmom, Sigurnosna iv kanila, Poveska, Setovi za infuziju, Setovi za transfuziju, Tromjerna skretnica, Infuzijska pumpa za šprice – perfuzor, Volumetrijska infuzijska pumpa, Uređaj za ubrizgavanje inzulina, Vrećica za urin sa skalom, Urinometar, Menzura 100 ml, Urinarni kateteri (Thiemann, Folley, Nelaton), Posudice za uzorak urina, Posudice za uzorak stolice, Posudice za ostale uzorke, Set za ispiranje želuca, Prijenosni komplet s irigatorom za klistiranje, Noćna posuda s poklopcem, Urološka posuda, Elastični zavoji, Aparat za vježbe disanja, Samostojeće preventivne čarape za vene, Udlage – kramerove, silikonske, Ortoze – za vratnu kralježnicu, Ortoze – za lakat i rame, Samoljepive trake za rane, Aqua gel zavoji za opekline, Steri-strip trakice za zatvaranje rana, Jastuk za napuhavanje u obliku prstena, Jastuk spužvasti – prsten, Stolica za kadu – rotacijska, Stolica za tuširanje s naslonom, Toaletno povišenje s poklopcem, Toaletna kolica s posudom, Antidekubitalne podloge, Antidekubitalni jastuk za pete, Naslon za leđa – potporni, Jastuk sa rotacijom od 360°, Trapez za krevet, Hvataljka za bolesnika, Stolić za hranjenje na kotačićima, Mobilni lifter za podizanje bolesnika, Paravan dvodijelni, Identifikacijska narukvica za pacijenta, Pojasevi za imobilizaciju nemirnih bolesnika, Pojas za fiksaciju glave, Pojas za podupiranje leđa, Kolica za instrumente, Škare za zavoj, Hvataljka po Peanu, Hvataljka po Kocheru, Hvataljka po Mosquitou, Pinceta – anatomska, Pinceta – kirurška, Otvarač usta, Kutija za instrumente, Kadica na napuhavanje za pranje kose bolesniku u krevetu

Razvojni plan Učeničkog doma

2.1.

Učenički dom Škole za medicinske sestre

MISIJA:

- **kontinuirani odgojno-obrazovni rad, smještaj i prehranu, kulturne i druge aktivnosti učenica, polaznica zdravstvene struke, tijekom četverogodišnjeg/petogodišnjeg školovanja**
- odgojno-obrazovni rad usmjeren je na 4 odgojno-obrazovna područja: kognitivno, socio-emocionalno, kreativno područje i čuvanje i unapređivanje zdravlja
- stjecanje cjeloživotnih vještina
- prevencija neprihvatljivih oblika ponašanja
- afirmacija pozitivnih vrijednosti
- kreiranje slobodnog vremena učenica i obogaćivanje njihovih interesa
- jačanje preventivnih aktivnosti s ciljem poboljšanja pokazatelja zdravlja
- **organizirani boravak/smještaj sudionika organiziranih edukacija unutar RCK (preventivna medicina, edukacija zdravstvenih djelatnika, priznavanje neformalnih stečenih kompetencija i sl.)**

VIZIJA:

- zadovoljni korisnici, prepoznatljivost u regiji i šire, financijska korist

2.2.

- Smještaj, odgoj i obrazovanje srednjoškolskih polaznika
- Smještaj i organizacija edukanata u okviru RCK (ljetni/zimski internacionalni kampovi za promoviranje zdravlja, jednodnevne ili višednevne edukacije (medicinska sestra, farmaceuti, kozmetičari, zubari), stožer za medicinske sestre svijeta, cjeloživotno učenje – preventivni programi za zrele i stariju populaciju, humanitarno volontiranje u ugroženim područjima)

3.

ORGANIZACIJSKI:

- Uređenje trokrevetnih soba sa sanitarnim čvorom od kojih bi neke bile za sudionike organiziranih edukacija RCK
- Uređenje katnog prostora za druženje
- Centralna klima za sve sobe i radne prostore
- Jedna soba za invalide sa pristupom
- Prilagođen ulaz i kretanje za osobu s invaliditetom
- Uređenje blagavaone (kupnja potrebne kuhinjske opreme: rashladne vitrine za salatu, nareske, kava/čaj/sok aparati, suđe i sl.)
- Projekt EU (solarne ploče, energetska učinkovitost – slavine i električni prekidači na senzore, fasada, stubište)
- Uređenje terase (zimski vrt, teretana, prostor za druženje i učenje s projekcijskim platnom Bolja računalna oprema
- Uređenje suterena – prostori za kreativne sadržaje, izborne programe – ples, glazba, trim kabineti (mala sportska dvorana) i prostor sa projektorom i platnom za održavanje edukacije RCK
- Praona – pretvoriti u self service (perilice rublja sa žetonima)

KADROVSKI:

- Uključivanje svih djelatnika u procese kreiranja, donošenja i provođenja odluka vezanih uz Strategiju, relevantnih iz njihovih domena (odgojno-obrazovna, materijalna, pravna...)
- Jačati intrizičnu motivaciju kod svih djelatnika – povezanost s ustanovom – team building
- Uključivanje u projekte i programe državnih potpora za inovacije
- Povećanje kadrovskih resursa i unapređenje stručnog usavršavanja i napredovanje u struci
- Motivirati, poticati i organizirati stručno usavršavanje u ustanovi i izvan nje
- Zaposliti djelatnika educiranog za provođenje projekata u EU, kuhara-nutricionistu, spremačicu-domaćicu, informatičara, djelatnika koji će obavljati dio knjigovodstvenih i računovodstvenih poslova vezanih uz RCK, djelatnika zaduženog za recepciju
- Pronalaženje sponzora (uređenje eko-vrta, izborne aktivnosti sportsku dvoranu, teretanu)

Na svakom katu, prostor za druženje, učenje, čajna kuhinjska, prostor za katnog odgajatelja

- Povećanje kadrovskih resursa i unapređenje stručnog usavršavanja i napredovanje u struci
- Motivirati, poticati i organizirati stručno usavršavanje u ustanovi i izvan nje
- Jačati osjećaj identiteta i pripadnosti domu
- Bolja uključenost u život zajednice
- Pojačani rad na promidžbi doma
- Slijediti pedagoške standarde (broj učenica u odgojnoj skupini,
- Odgajatelj na cijelo radno vrijeme u učeničkom domu zadužen za kontinuirano praćenje učenice od 1. do 5. razreda
- Suradnja sa Srednjom ugostiteljskom školom –praktično obučavanje učenika kuhara
- Veće uključivanje roditelja u život i aktivnosti doma
- Veće uključivanje učenica u izbor zadataka, aktivnosti, otkrivanje njihovih individualnih potreba
- Jačati motivaciju i uključenost zaposlenika za odgojno-obrazovni proces i napredovanje u struci
- Uvođenje bonova za prehranu za sve osim učenice doma – sredstva preusmjeriti na inovacije i izborne programe – kupnja LCD televizora
- Jačati intrizičnu motivaciju kod svih djelatnika – povezanost s ustanovom – team building – djelatnik mjeseca, godine....
- Usvajati i primjenjivati nove metode i trendove u odgoju i svakodnevnom životu
- Unositi poduzetništvo (učenički servisi, zadruge...)
- Nabaviti peć za keramiku, instrumente za sviranje, kameru

5. Prostorni kapaciteti

Moguće je osigurati smještaj sudionika jednodnevnih/višednevnih, ljetnih/zimskih edukacija u 3 trokrevetne sobe i 1 sobu za voditelje edukacije, kao eventualno i korištenje prostora za edukacijski rad (prenamjena prostora u suterenu u multifunkcionalni prostor).

U svim sobama osigurati sanitarni čvor.

Trenutačno učenički dom 15 šesterokrevetnih i 7 dvokrevetnih soba, 1 sobu sa sanitarnim čvorom. Na svakom katu sanitarni čvor sa 4 tuša i na svakom katu 2 WC-a.

U suterenu je 1 učionica, prostor za kreativnu skupinu, prostori za zdravstvenu voditeljicu i spremačice. U prostoru doma nalazi se dnevni boravak i salon.

Svaki kat ima balkon terasu. Neiskorišteni i neuređeni prostor je terasa. Uređen park nalazi se ispred doma.

Dom i škola su i fizički povezani.

Ići na smanjivanje broja učenika u sobama (umjesto 6 4), izgradnja sanitarnog čvora po sobama s ciljem poboljšanja kvalitete smještaja u domu i uvjeta života i rada u domu.

Tijekom školske godine 2018./2019. radili smo na:

- Praćenju napredovanja učenika
- Vođenju bilješki o napredovanju učenika
- Razvoju generičkih kompetencija u nastavnom procesu
- Vrednovanju odgojno-obrazovnih ishoda (tri pristupa vrednovanju)
- Razmjeni iskustva nastavnika sa stručnih usavršavanja na školskim stručnim vijećima
- Radu s učenicima s teškoćama
- Pripremama za uvođenje CKR/ŠZŽ u 2019./2020.
- Pripremi i odabiru aktivnosti u okviru natječaja za uspostavu RCK

Tijekom školske godine 2019./2020. proveli smo SWOT analizu unutar svih 6 područja, a temeljem dobivenih rezultata revidirat će se školski razvojni plan te izraditi program samovrednovanja za naredne 2 godine.

7. PRILOZI

7.1. Nastavni planovi i programi redovne, fakultativne, dopunske i dodatne nastave, slobodnih aktivnosti, planovi rada razrednih odjela te planovi preventivnih programa

7.2. Godišnji plan i program rada škole (kalendar rada te vremenik izleta i terenske nastave)

7.3. Raspored sati i organizacija nastave na klinikama i u kabinetima

7.4. Vremenik organizacije zdravstvenih vježbi

7.5. Školski akcijski/razvojni plan

7.6. Plan rada RCK

Školski kurikulum razmatrao je i prihvatio Školski odbor škole na sjednici održanoj **3. listopada 2019. godine**, na prijedlog Nastavničkog i odgajateljskog vijeća na sjednici održanoj 25. rujna 2020.

Ravnateljica

Asja Jelaković, dr.med.

Predsjednica Školskog odbora

Jasna Ivasić, bacc.med.tech.

